


BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:  Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Do'nt.

Budapest, május 5.

(V.) A szabadelvű pártnak kilencvennyolc tagja ma a helyes formák közt létrejött pártközi megállapodás ellenére kibuktatta a delegációból Ugron Gábort. Tegnapelőtt ugyanez a szabadelvű párt ugyancsak titkos szavazással egyhangulag beválasztotta a pénzügyi bizottságba ugyanazt az Ugron Gábort. Mikor járt el helyesen a szabadelvű párt: ma-e vagy tegnapelőtt? A harminchárom esztendő parlamentári gyakorlat alapján azt kell mondanunk, hogy nem ma, hanem tegnapelőtt. Jól értsük meg egymást: itt nincsen szó Ugron Gáborról, sem az ő zabujgyéről, sem az ellene bejelentett összeférhetlenségi esetekről. Hanem szó van egyesegyedül a magyar parlamentarizmusnak egyik szép hagyományáról, arról, amely a kisebbség jelöléseinek feltétlen fogadtatását a többség lojalitásának védelme alá helyezte. Ezen a hagyományon ejtett csorbát a mai szavazás — a magyar parlamentarizmusnak határozott kárára. Gajári Ödön, akit Ugron Gábor irányában igazán nem lehet rokonszenves elfogultsággal vádolni, ma nyíltan kimondta az ország színe előtt, hogy ezt az eljárást helyteleníti s a pártközi megállapodások megtartásának szempontjából elítélendőnek tartja. Tökéletesen igaza volt Gajári Ödönnek. Igaza volt abban is, hogy akik így szavaztak, azoknak eszük ágában sem volt Széll Kálmán ellen tüntetni, mert Széll Kálmánnak semmi köze Ugron Gáborhoz, aminthogy Ugron Gábornak sincs Széll Kálmánhoz semmi köze. S talán igaza volt abban is, hogy az a 98 szavazat csupán a politikai esztétika nevében akart Ugron Gábornak az adott viszonyok közt való jelölése ellen tiltakozni. De feltétlenül igaza volt

a tiltakozás illetlen formájának elítélésében is.

Okát kívánjuk adni teljes őszinteséggel ennek a vélekedésünknek. Mi sem tartottuk szerencsés sugallatnak, hogy Ugron pártja ezuttal is delegátusnak jelölje, s még kevésbé voltunk arra elkészülve, hogy Ugron ezt a jelölést el fogja fogadni. Azt nem kívántuk az Ugron-párttól, hogy vezérélt eljett. Amíg az összeférhetlenségi bizottság nem hozott marasztaló ítéletet s amíg ezt az ítéletet bizonyítási anyagostul a közvélemény bírálata nem ratifikálta, még a politikai ellenfél sem kifogásolhatja Ugront, hát még a tulajdon párhivei hogyan ejthetnék el! De kimondhatta volna igenis az Ugron-párt, hogy gyöngéd figyelemből vezére iránt emezt nem jelöli most a delegációba, mert ott való szereplését feszélyezné inkompatibilitási esetének elintézetlen volta. Vagy ha már jelölte a párt, hát kijelenthette volna maga Ugron, hogy köszöni a feleje forduló bizalmat, de úgy érzi, hogy valameddig *sub judice lis est*, jobb neki a delegációtól távol maradnia. Am nem így történt; a párt nem volt elég delikát a vezér iránt s Ugron Gábor még kevésbé volt az saját maga iránt. S lehet, hogy ez bosszantotta a többség tagjainak egy részét; sőt lehet, hogy jogosan bosszantotta. És ha úgy érezték, hogy ezt az eljárást a többség részéről vissza kell utasítani, kínálkozott arra a pártközi lojalitásnak és a többség pártfegyelmének forlatain belül is elég módozat. De itt az történt, hogy az Ugron-párt jelölése ellen nem esett kifogás a szabadelvű pártnak sem végrehajtó bizottságában, sem plenáris értekezleten s így ez a jelölés a pártközi megállapodás jellegére tett szert, ám azért a többségnek egy tetejes része mégis a kellő helyen és kellő idő-

ben nem kifogásolt s így pártközi megállapodással lett jelölés ellen szavazott a Házban. Mellán helytelenítette ezt a procedurát Gajári Ödön az ország színe előtt s méltán fog csatlakozni ehhez a felfogásához az egész közvélemény. Az a kilencvennyolc szabadelvűpárti képviselő a maga kétségbevonhatatlan jogát gyakorolta, amikor Ugron Gábor helyett Okolicsányi Lászlóra szavazott.

De vannak az életben — a parlamenti életben is — dolgok, miket nem a jog sujt tilalommal, hanem a tiszteletreméltó hagyomány.

Vissza kell azonban utasítanunk azt a képtelen értelmezést, mely ebbe a szavazásba a miniszterelnök ellen forduló renitenciát akarna célzatosan belemagyarázni. Jó lélekkel állíthatjuk, hogy nincs az egész szabadelvű pártban egyetlen egy ember sem, aki nemhogy maga rá volna vehető valamelyes zendülésre, hanem még a legnagyobb megütközéssel fel ne lépne ilyen szándék ellenében. Ezeket az együgyű dajkameséket ki kell valahára irtani. Egyformán otrombák azok, akár a főudvarmester sajtója, akár az ellenzék buzgólkodik terjesztésükön. A szabadelvű párt minden árnyalata becsületesen szakított a multtal s — mint Gajári Ödön ma nagy nyomatékkal emelte ki — „teljesen korrektül, nyíltan és őszintén” csatlakozott Széll Kálmánhoz. Vegyék ezt valahára tudomásul az ellenzéken is, a Bánffy Dezso körül settenkedők kised csoportjában is. A mai szavazást pedig akárhogy csürki-csavarják, legfeljebb annyit préselhetnek ki belőle, hogy a szabadelvű pártban akadt kilencvennyolc képviselő, akikben több volt a keserűség Ugron Gábor ellen, mint a figyelem a pártközi lojalitás iránt s aki meg tudott feledkezni arról, hogy milyen vasma-

T Á R C A.

Munkácsyval.

(Visszaemlékezések.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá Porzó.

II.

Végre kisütött a nap. Föl a munkácsi várba! Pauler, az akkori igazságügyi miniszter, hogy kedvezéseiben ne álljon el a pénzügyminiszter mögött, megengedte nemcsak a börtönvár meglátogatását, de még azt is, hogy nőket is vihosántsunk magunkkal. Ami meg nem esett ezen a vén épületen, amióta fenyítőházat csináltak belőle. Miért is nővelni szíve sorvadását a rabnak még azzal is, hogy nőt lásson?

Az aláregző nyirkos lomb érdes illatába már belevegyült a tavaszi fakadás édes lehe. A ments-vár apró házikóiból csodálkozva nézték a hintós felvonulást. Az asszonyok letették a munkát, s megszökve kezöket a térdjükön, a szemök fölé emelték ellenzönek. A gyerek- s lányserég, eléje vágva a gyors táltosoknak, szaladt föl a hegynek. Amint ott álltak meg hullámzó csoportban az első felvonó hid előtt s a sok arc kíváncsian, szomragyogva nézett föl hozzá: Munkácsy, a tarka vásárról átesapongva a város fölélt a fehér hegységhez, meg vissza arra az eleven, mozgó halomra, így szólt: „Aki ezt a maga művészi valójában keretbe foglalhatná!”

Minden kapu előtt kulcos vitéz; csakhogy vastulcos. A zárbán megfordul a rengeteg nyitó vas s a sarok esikordul. Aranyjánosi hangulat lepi meg a lelket, főképen a Zrinyi Ilona ünnepelő termeiben, amelyekben rabvárgák ütök muszával a börtölpát. Hej bizony! — ahol hajdan a

vár asszonya sírta el buját az ő édes ura után s Ferenc kis fiának simogatta patyolat kezével fürtös fejét, remélve a boldogulást; az a büszke terem, melynek csuvises könyöklőjén leste-várta szakadó szívvel a segítséget: az a terem most eszmadia-műhely. A nagy költő megfordíthatná a híres versét.

Nyomasztó rend, rideg tisztaság mindenütt. Megkóstoltuk a rabok kenyérért, ebédjét. Hát sok becsületes ember van az országban, akinek étel és lakás dolgában dehogy van olyan jó dolga, mint ezeknek a válogatott gazembereknek. Csak a kut roppant kerekének küllőit taposó boldogtalanok juttatják eszembe a zordon hajdant. Folyton hágnak fel a lépcsőn s mindig csak egyhelyt maradnak. Van tehát vesztég mozgás is. Tíz-tíz pere multán újabb Tantalusok sora lép a Sysiphosok régi helyébe. Ez idő alatt a hetvenhárom méter mélységű kútból felesavarják a hordónyi vödört. Ezt a munkát a makacsok s az olyanok végzik, akik, míg kívül éltek, csak olyan mesterséget folytattak, melynek idebenn hasznát nem vehetik: ki csikós, ki gulyás volt. Megtörve, legalább lélekben, nincsenek. Éppen, hogy halványok. Mitől is pirosodjanak, mikor ott rab még a levegő is. S meg is vannak úgy ahogy. Mondta is akkoriban egy törődött anyóka az ő fiának, akinek látását negyed órára megengedték neki, hogy azt mondja: „Aztán ugy viselkedj Péterke, hogy ezök a nasságos urak még lögyenek veled ölgödve és haza ne küdjenek!” Ha a tómeteknek megvan a maga humora, miért ne legyen a tömlőnek is?

Az ormótlan kerék nyöszörög, a nehéz lánc szemeként esörren alá a vak sötétbe. A vödör hol alá-, hol felmerül, s mint ahogy a nótabeli malom csak bánatot öröl: ez a lánc is csak bánatra ereszté alá a meritőt, csak búra hozza föl megint. S a rabok, a kemény őrizet hideg szeme alatti, talhoz lapulva várnak sort. Mennyien vannak! Csupán egy gondolat villanása, egy kis ősz-

szertartás: és mindnyájunkat letorkolhatnak. Egyszer próbáltak is máriylesmit, de belebuktak. Nem volt meg köztük az egyetértés. Persze, hogy magyar volt valamennyi.

A lánc-nyirkoságba a nők csengő kacagása vegyül. Mi édes zengés ez? Hát itt van már a füves tavasz és szől a pacsirta? Rászállott a házra, szegény rab legények szabadulására? Főképen az a szöske madár lányka, aki gondtalan csicsérgésével még a szabad embert is rabul ejti, már hogy szabadítaná föl ezeket a tömlőlakókat? Kandian rebben ide s tova. Arca kigyul, szeme tündököl, haja kibomol. Egyik körül a másikra szökell, míg egyszer csak egy nagy vasajtó előtt megáll s kérdi: ki lakik itt? Kinek a „szobája” ez?

Abban van, abban van elzárva egy legény, egy szép cigány legény.

Mit vétett, mit vétett?

— Hát azt vétette, méltóságos kisasszonyka, kezeit esókolom, (a Miska unokahugoeskájának szöli) hogy megvérezte az őcsit, mert hogy elszerezte neki a bagó feleségét, feleli a kulcos vitéz, gyertyaszál egyenességével adva meg a tartozó választ, melyről meg volt győződve, hogy világos volt, mert értelmesen adta fel a szót. Ötödöve meg, folytatá, hogy ribilliót szerzett a rabjaitási közt, hát egy emberünket leverte.

Ezzel kinyitotta előttünk a nehéz ajtó. A főlzavart legény kerengett a szük tömlőben, mint ketrecében a tigris. Olyan puha lépései is voltak, mint ennek a fontoság vadállatnak. A sötét sarokból ránk tüzte a szemét, s ez is szinte úgy villámlott mint azé a fenevadé szokott, ha bolygatják.

Mekkorát dobbanhatott a szíve, mikor kívül meghallotta a zengő kérdést. Hogy meglátta azt a szöske csodát, rab a szabad fürjcecskét, megfogozott egy vas gyűrűbe. Nézte, nézte. Mekkora baj ebben a kicsi hüvelyben! A legény, mintha meg volt volna igézőve, esörrenő lépésekkel lassan közele-

rokkal gyakorolták még nemrég ugyanabban a táborban a pártfegyelmet.

S ha van tanulság, amelyet a mai esetből le kell vonni a szabadelvű párton, ez csak abban állhat, hogy a kedélyeknek erősebben kell megfegyelmeznünk magukat. Ha elviselte ez a párt a közelmúltban a pártfegyelmnek olykor igen súlyos igáját, akkor fékeznek meg tagjai az előnyösen változott viszonyok között a maguk jószántából indulataikat legalább annyira, hogy ellentétbe ne jusson cselekvésük a pártközi megállapodások tiszteletben tartásának dícséretes hagyományával. És vegyük fontolóra, hogy a párt egység felbomlásának látszata néha épp oly kárhözatos, mint a *valóság* felbontott pártegység; és hogy a politikában sok olyat nem lehet megtenni, amit szabad volna megcsinálni, és sok olyat nem szabad tenni, amit lehetne, de nem illik megcselekedni. Nemcsak a társadalmi érintkezésben parancsol a *do'nt*, hanem a politikai életben is.

BELFÖLD.

Országgyűlés. A delegáció tagjainak megválasztása és a beruházási kölcsönről szóló törvényjavaslat tárgyalása volt ma napirenden. A korona-járadék kibocsátásáról szóló törvényjavaslatot *Neményi* Ambrus előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra. Kifejtette, hogy az 1897: XXX. t.-c. megszabja a vasuti beruházási kölcsönök sorrendjét és azt az összeget is, amely az egyes csoportok beruházására fordítandó. Az időközben megváltozott pénzügyi viszonyok megakadályozták, hogy az akkor megszavazott negyedfélésszalékos kölcsön teljes összegben fölvéthessék. Ennek következtében a kormány a szükséges összeget a pénztári készletekből használta fel s így 70—80 millió forintot fordított a kormány beruházásokra a pénztári készletekből. Ezt az összeget vissza kell juttatni a pénztári készletekhez és utabb beruházásokat is kell eszközölni. Ami a kölcsönt illeti, a mai viszonyok között aligha lehetett volna arányosabb kamatozású állampapírokat megfelelő árfolyamon elhelyezni.

Kossuth Ferenc pártja nevében nem fogadta el a törvényjavaslatot. Kifogásolta, hogy a beruházásokat a pénztári készletekből fedezte a kormány s nem találta azokra a költségvetésben fedezetet. Szerinte Ausztriával való káros viszonyunknak a következménye az, hogy a kormány nem aranyjáradék kibocsátást vesz fel.

Még *Buzáth* Ferenc a néppárt nevében tuda-

kolta az árfolyamot, mert szerinte ezt a törvényhozásnak tudnia kell, hogy ellenőrző kötelességét gyakorolhassa. Aztán az elnök bezárta a vitát.

Lukács László pénzügyminiszter részletesen válaszolt a felhozott megjegyzésekre. Megmagyarázta az ellenzék szónokainak, hogy semmi köze ahhoz az Ausztriával fennálló viszonyoknak, vajjon mi korona-járadék, vagy aranyjáradék kibocsátást kötünk s hogy a kormány nem kényszerítéssel, hanem saját elhatározásából és az ország jól fellegott érdekében választotta a korona-járadékot. Ezt tette volna akkor is, ha a valuta szabályozás már be lett volna fejezve. A mai viszonyok között is kibocsátott volna a kormány aranyjáradékot, de nem akart bizalmatlanságot gerjeszteni a valuta szabályozás nagy művelete iránt. Végül a járadékadóról is nyilatkozott a pénzügyminiszter, jelezve, hogy e részben a tárgyalások megindultak s még mindig folynak.

A Ház nagy többséggel elfogadta a törvényjavaslatot.

Az ülés végén a delegáció tagjainak megválasztásáról tett jelentést az elnök. Az ülésnek erről a részéről más helyütt számolunk be.

Hétfőn a zárszámadási bizottság jelentései lesznek napirenden.

A képviselőház bizottságából. A képviselőház földmívelési bizottsága *Bedő* Albert elnöklésével tartott mai ülésében, amely a kormány részéről *Darányi* miniszter, a földmívelésügyi minisztérium részéről *Kiss* Pál államtitkár és *Lestyánszky* miniszteri tanácsos volt jelen, tárgyalás alá vette az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló törvényjavaslatot, melyet *Szilgyi* Pongrác előadó beható megokolás után elfogadásra ajánlott. *Kubinyi* Györgynek és *Fapp* Eleknek helyeslő felszólalásai és *Darányi* miniszternek tüzetes felvilágosításai után a bizottság általánosságban egyértelműleg elfogadta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalás során néhány szerkesztési módosítással érdemi változtatások nélkül elfogadta a bizottság a törvényjavaslat szakaszait s a javaslatnak a Ház közigazgatási bizottsága előtt való képviselésével előadóját, *Szilgyi* Pongrácot bízta meg.

Az igazságügyi bizottság *Szilgyi* Dezso elnöklésével ma ülést tartott, melyen a kormány részéről *Flös* Sándor igazságügyminiszter volt jelen. A bizottság megválasztotta az 1899: XV. törvényoikk 98. §-ának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat előadójának *Engelmayr* Józsefet s elhatározta, hogy a törvényjavaslat tárgyalása eszéjből e hó 8-án, kedden délelőtt háromnegyed 10 órakor ülést fog tartani.

Az országgyűlési szabadelvű pártja jövő kedden tartja legközelebbi értekezését. Az értekezleten tárgyalás alá kerülnek a szeszkontingensre és az értéktörvények adóra vonatkozó pénzügyminiszteri törvényjavaslatok.

bérnek. A meleg pillantás alatt kihül a leves, a beszélgetés alatt elpárolog az étvágy. A felhordó huszárnak már messziről int az ember, hogy tálait viheti arrább s éppen hogy csak egy kis édesség... a messze távolból ebben a percben sötét szempár nézett rám feddő mosolygással. Memento uxori!

A lecke bármilyen enyhe volt, mégis eltozódom, midőn le akarom írni az én csudálkozásomat azon, hogy honnan a jóságos mennyei kegyelemből került el a sok hódító asszonyi szépség ide az ország legszéleire is! Igazi pazarlás. De hát mikor telik. Hiszen itt még a tapló is virággá fakad. Egyszer valamely ipartárlatunkon láttam e esodanővényeket, egy kryptogám tavasznak esudát, melyek egy itteni úri nő kezén keltek. Munkácsyné, ki ezekkel a halálból született taplóvirág-bokrétákkal díszesíté föl az ő báli ruháját, Párisban feltűnést okozott velők. Mi lett azóta ebből a kecses bereghi iparból?

Meg a gőzös Budapestre. Esik eső karikára. Valóra vált népdal mind a kettő. A cigány, akit magunkkal hoztunk, Csapig a miénk volt. Még egy pillantást Munkács felé, ahol épp oly gyorsan szövedtő anyyi meleg rokonság, mint ahogy magas Északon rövid hetekbe szorult bele a nyár az ő teljes virágzásával. A hegység felhőbe hanyatlik, a fehér házak vonalai elmosódnak a ködös esőben s elborul a vár. Isten veletek!

És te Miska, bírod-e még? Mert az én nyakamba is bele nehezedik a te nagyságod súlya. Csak hogy csuffá tette az a németet, a Goethe

A kibuktatott Ugron.

Budapest, május 5.

A mai ülés azzal kezdődött, hogy a képviselők beadták szavazatukat a delegáció tagjaira. Már akkor látnivaló volt, hogy a hektografált szavazat cédulákkal történik valami s a szavazás legalább is nem lesz olyan sablonos, mint rendszeren.

Mondogatták a folyosón:

— Sorra törlik a listából Ugron Gábor nevét. Ki fog bujni a delegátusok közül.

A futogásból ez körülbelül valószínűnek is tetszett, de biztosat nem lehetett mindjárt tudni. A kíváncsiaknak türtöztetőnk kellett magukat az ülés végéig, míg a jegyzői kar elkészült a szavazatok összeszámlálásával. De addig is sokat beszéltek az esetről és időnkint jöttek a hírek, hogy az Ugron nevét csakugyan sokan törölték. Hinni azonban mégse akarták, hogy azok a törölések megbonthatják a választás várható eredményét. Csak egy kis évődés lesz — gondolták, ahogy a szélsőbal is megtette olykor, hogy a pártközi szokás ellenére törölte például a *Pulszky* Ágost nevét. De az is csak azért történt, mert a szélsőbal tudta, hogy évődésével nem változtatja meg az eredményt, legföllebb, hogy kevesebb szavazatot kap az illető. Arra azonban még nem volt eset, hogy az ilyen pártközi jelölés a parlamentben ne ment volna keresztül s éppen azért most is csak évődésre gondolt mindenki, de nem komoly ákeiúra.

Mikor azonban a parlament elkészült napirendjével s a jegyzői kar még mindig nem jelentkezett a kész eredménnyel: nagy izgalom vett erőt a t. Házon. A szünet alatt is a teremben maradt mindenki és sürű fejesedések közt pertraktálta a különös esetet.

S im egyszerre hírnökök jöttek a terembe és meghozták a bizonyosságot, hogy a többség csakugyan kibuktatta Ugron Gábort a delegációból.

Az ellenzéknek haragos moraj támadt és *Holl* Lajos hangosan felkiáltott:

— Megyek az elnökhöz és bejelentem, hogy ilyen körülmények közt én sem fogadom el a választást.

A képviselők ekkor izgatottan sereglettek a miniszterelnök elé, aki ekkor már tudott az eredményről. *Es Széll* Kálmán nem csinált belőle titkot, hogy az esetet a legnagyobb mértékben elítéli. A szavazást a pártközi szokásokkal szemben *ülődésnek* tartja, de amin föltétlenül meg kell ütököznie, az

Farkas Jánost, aki azt mondja, hogy nincs, amit oly nehéz elviselni, mint boldog napok sorozatát. Elbirtuk, elbirtad, fogod is birni mindig.

— Nem tudom, mondá eltűnődve, Hanem anyi bizonyos, hogy nagyon, de nagyon dolgozhatnám!

A sok sürű tömjén nem vont szemére homályt. Érezte ő, mennyivel adósa még önmagának.

Mikor Bátyuban a hevenyészett bátyubál után visszazállt a coupéba, figyelmeztették, hogy Ujhelyt fogadják lesz. Megdikeiőzzák. Arra pedig felelni kell. „No!” mondá. „A velencei karnevált azon az egy szál ó-huron nem variálta annyit *Paganini*, mint én az én kicsi nótámat.” Es megvariálta s mindannyiszor valami új tartalmat tudott adni neki. „Közszönm” szócskát huszfélekép forgatta meg, mint ahogy értett hozzá, a fehérnek egyformaságába is változatosságot vinni bele.

Az ujhelyi fogadás természetesen szintén lelkes volt. Már hogy ne volt volna lelkes, mikor még a cigányok is elfelejtettek muzsikálni s melőbbáza a zengő szerszamaikat, hegedűt, klarinétot, mit: egyszer ők is ugy akartak kiabálni, mint az urak. Éppen, amidőn a főispány a legválogatottabb szólóüzereket foná a mi nagy hazánkfia bontozt fejébe: ennek a mi nagy hazánkfianak orrát megcsapta onnan bevülről a pörköltnek magasztos illata. Es nem állhatta meg, hogy amikor a világdicsőség letgetéjen látta már őt az üdvözöl szónoklat, mérges pillantásokat löveve felénk, így dohogott: „A lököttök! A gggazzzemberek! Mind eleszik előlem azt a fölséges paprikásust!” De végre, hogy agyonhalhatatlanit közibénk rohant, jutott belőle ő neki is. Mert hát ilyen

Az Én Ujságom

október havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.

Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

a mód, melylyel Ugron Gábor kibuktatása történt. Mert az Ugron-pártot a kormány szólította fel, hogy jelölje meg, kiket óhajt a delegációba választatni s az Ugron-párt válasza tegnap este már a szabadelvű párt értekezlete előtt feküdt. Ha tehát a többség tagjainak kifogásuk volt Ugron Gábor jelölése ellen, *kötelességük lett volna nyíltan és őszintén kifejezteni álláspontjukat* s akkor a pártvezetőség vagy meggyőzte volna őket, vagy ha ez esetleg nem sikerül, *maga választotta volna meg a módot, hogy miképpen számoljon a többség óhajával.* Am a szabadelvű párt értekezletén senki sem jelezte, hogy az Ugron jelölését kifogásolja, sőt mikor a vezetőség a teljes listát bemutatta, a párt azt egyhangulag magáévá tette. Ilyen körülmények közt tehát, *ami történt: illóalítás az egész vonalon.* S Széll Kálmán miniszterelnök nem is csinált titkot e nézetéből.

Óriási izgalomban indult helyére a tömeg, mikor az elnök megjelent a dobogón és csöngetve jelezte, hogy az ülést újra megnyitja. Az ellenzéken csoportok verődtek össze és zajosan beszéltek az esetről.

Ekkor Perczel Dezső elnök kihirdette a választás eredményét. A delegáció tagjai lettek, és pedig:

Rendes tagok: gróf Anrássy Tivadar, gróf Apponyi Albert, Berzeviczy Albert, Bolgár Ferenc, báró Dániel Ernő, Dániel Gábor, Dókus Ernő, gróf Esterházy Mihály, Falk Miksa, Fluger Károly, Francisci Henrik, Gajári Ödön, Gyurkovics György, Hieronymi Károly, Holló Lajos, Horváthy Nándor, Josipovich Imre, Klubusitzky János, Kristóffy József, Láng Lajos, Lukács Béla, Miklós Ödön, Mohay Sándor, Münnich Aurél, gróf Nákó Kálmán, Pap Géza, Pulszky Ágost, Rakovszky Géza, Rakovszky István, Rosenbergy Gyula, Spevecz Ferenc, Szerb György, Szilágyi Dezső, gróf Teleki Sándor, gróf Tisza István, Tisza Kálmán, gróf Thoroetzky Miklós, Tolnay Lajos, ifj. gróf Zichy János és Okolicsányi László.

Pótagok: Adamovics Béla, Kőszeghy Sándor, Lányai László, Latinovics Pál, báró Nopcsa Elek, Szabó Imre, Szemere Attila, Szöts Pál, Zay Miklós, gróf Zeyk Gábor.

Ugron Gábor mint rendes tag negyvenyolc szavazatot kapott, e szerint kibukott.

Igy hirdette ki az elnök.

S a völgy megtelt izgalommal. Jobbról és balról izgatott kiáltások hangzottak, de mindenkit tulkiáltott Polónyi Géza, mondván:

— *Éljen Bánffy Dezső!*

élet nem tudnak Párisban, de tán még a mennyországban sem.

A Cabriónok, azok a vásott piktorgyerekek, azt a stíket ejtették rajtuk „udvaron”, hogy az újhelyiek tokaji-tokját meglékelték, belőle a fejedelni bort kifolyatták s helyébe odacsempeszték a közönséges 20 krajcáros pasasér-vinkót. Megkínálták vele Pulszky papát. Az öreg ur kicsuesorítva a száját, meghömpölyögte benne a bort, aztán leeresztette az ablakot s kiköpte Zemplén vármegyébe. „Ordináré fiákérsav!” — mondá nyugodt megvetéssel.

Benn a coupéban pedig Jókai és Munkácsy egymást átkarolva fűtták az édesnél édesebb szerelmi, a duhajnál duhajabb, meg búsnál búsbább sirató betyárnoátakat. Amaz énekelve kellemes baryton-hangon; emez süvítve oly eredeti magyarára, hogy otthon a Sallayék hintós kecsisa s jobban, pedig nagy darab földön nem akadt hozzá fogható fűttyós.

Aztán néztük a leáldozó holdat. Sugarai a művész üstökös s a költőnek szürkülő szakállán ezüst szálakban szűrődtek át s amolyan éjféli glóriát vontak a két drága fő köré. A szomszédain még egyre bomlottak azok a haramiák. Futotta a csempézt három puttyosbul.

En meg, Jókaival osztván meg egy hálófülkét, pihenni tértem. Altató mesének el köllött mondanom neki a rab Ráby históriáját, amelyet előtte való héten olvastam. Tetszett neki. Csöndesen hallgatta, s azután el is aludt hamarost. Meg szerettem volna lesni az álmát. De nem szólt. Egy héttel később hallottam egy politikai beszédjét a képviselőházban. Akkor mondta el az álmát, az álmait.

Mindenképpen azonban jobb dolgom volt mint a mi ezredesünknek oda át, aki Pulszky papával került egyvő. Olyan harsogásokra riadt fel, hogy azt tudta, veszélyben a hazai!

Aztán elnyultam magam is. Igen jól esett a pihenés a Munkácsy babérajain.

S most sorra következtek, szakadatlan zajban a felszólalások.

Okolicsányi László: T. Ház! Az elnök ur enunoiációjából értesülök arról, hogy a delegáció tagjává lettem megválasztva. A régóta elfogadott parlamenti gyakorlat értelmében bizottságokba való választásoknál minden párt tekintetbe szokta venni a többi pártoknak e bizottsági tagokra való jelölését. En oly párthoz tartozom, amely e képviselőházban a legkisebb számban van képviselve. Eppen azért joggal remélhettem és elvárhattam én és elvárhatom, hogy azt a kandidációt, amelyet mi, a t. Ház többi tagjaival és különösen a szabadelvű pártal...

Polónyi Géza: Hivatalos felszólításra!... **Okolicsányi Sándor:** Igenis, hivatalos felszólításra közöltünk, respektálni fogják és a pártközi bizalmi viszonynak és megállapodásoknak palládiuma alá igyják helyezni. Minekutána ebben a reményemben, ebben a várakozásomban csalódtam és ezen választásban a pártok közötti bizalmi viszonynak sérelmét látom: ennél fogva ezt a megválasztásomat, amelyet nem tekinthetnek pártom bizalmából kifolyónak, el nem fogadhatom és a delegációban való tagságról ezennel lemondok. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: T. Ház! A Ház tudomására kell hoznom, hogy Holló Lajos képviselő ur nálam jelentette be ugyanezt; hogy ő is lemond a delegációba történő megválasztásáról.

Lukács Gyula jegyző: Rakovszky István! **Rakovszky István:** T. Ház! (Halljuk!) 32 év óta ez a legelső eset, (Mozgás és ellenmondások jobbfelől.) hogy a delegációba az ellenzék részéről nem lettek azok bevalásztva, akiket hivatalos felszólításra, mintegy az illető kormánynek erkölcsi garanciája mellett az illető pártok bejelentenek. A delegáció intézményében amugy is igen szűk térre van szorítva az ellenzék működése. Négy ellenzéki férfi működik ott, és vigye véghez azon nehéz feladatot, az ellenzék feladatát, ahol a verádórol, a legnagyobb terhekről, ahol a külügyi politikáról van szó! Ily esetekben, gondolom, joggal megvárhatná az ellenzék azt, hogy ha nem is történnek hivatalos felszólításra a jelölés, hogyha az ellenzéknek önmaguk eszközeinek is a jelölést, az respektálhassék. Mert hiszen mi ott nem mint a t. többség bizalmi férfiai, hanem mint az ellenzéki pártok bizalmi férfiai működünk és e pártoknak éppen ugy jogában áll kijelölni azokat, akikben bízunk és akik által elveket és nézeteket ott képviselhetni akarjuk, mint a t. többségnek, amelynek hatalma is megvan arra, hogy megválasztassa azokat, akiket a maga részéről mint delegátusokat bizalmával meg akar tisztelni.

De, t. Ház, ennek a kérdésnek még egy másik háttere is van. Nemesak minden parlamenti feltevéssel áll ellenkezésben, hanem minden kormánytekinetvények is ellene mond az, hogy ha ily felszólítás történik és az ellenzéki pártok bízna a miniszterelnöknek hatalmában, befolyásában, amelyvel a saját pártjára bízni kell és amelyet érvényesíthetnie kell (Zajos ellenmondások jobbfelől. Halljuk! Halljuk! balfelől. Zaj. Elnök csemet.) hogyha ilyen esetekben — (Zajos ellenmondások a jobboldalon.) igenis, ez bizalmatlanság a t. miniszterelnök ur ellen! (Ellenmondások jobbfelől.) Tüntessenek, ahogy akarnak: a t. miniszterelnök ur szavára jelölt ezen párt: ha a miniszterelnök ur nem hitva volna fel ezen pártot, akkor nem is jelölt volna önök dezavualták az önök miniszterelnököt, ami még Bánffy alatt sem történt. (Mozgás obbfelől. Egy hang a jobboldalon: Önök is töröttek a mi embereinket! Zaj.)

Elnök (csemet): Csemetet kérek!
Rakovszky István: Ha az uraknak van bátorságuk titkos szavazásnál fölvetni az ellenzéki férfiakat, hol volt a tisztelt képviselő uraknak bátorságuk a párt konferenciáján a szabadelvű pártban? (Zaj és mozgas a jobboldalon.) Miért nem mondták ott, miért nem emelték fel szavukat ott? (Nagy zaj a jobboldalon. Elnök csemet.)

Polónyi Géza: Ot elfogadják egyhangulag a konferencia jelölését!

Rakovszky István: ... és Ugron Gábor be lett terjesztve a part-konferenciánknak, az urak ott megmoccani sem mertek és itt meg titkosan, alattomosan kitörölték.

Buzáth Ferenc: Összeesküvés!
Rakovszky István: Mutasd meg ismerem e kérdésben pártom feltevést, sajnalom, hogy nem követhetem Okolicsányi László t. barátomnak példáját és le nem köszönhetek. Nagyon sajnálom ezt azért, mivel nem lehet merengeni semmiféle pártnak, hogy itt osztracizmust üzzenek. És én ebben csak egy szomorú dolgot látok, hogy azon új irányzat, amelyet a t. miniszterelnök ur hirdetett, semmi egyéb nem volt, mint ural szó (Zajos helyeslés balfelől), nem a t. miniszterelnök ur ura itt a helyzetnek, hanem az, aki megbukott. (Ugy van! Ugy van! balfelől. Zajos ellenmondások a jobboldalon.)

Polónyi Géza: T. képviselőház! Igen röviden, csak néhány szóval akarok a kérdéshez hozzáfoglalni, és pedig törvényes alapon azért, mivel az elnök ur bejelentette, hogy két tag, akik a delegációban megválasztattak, lemondott. A törvény szerint alapos indoknak kell lenniörögni és a Haznak joga van a lemondás feltét határozni, ennél fogva konkrét indítványt kell tenni arra nézve — az elnök urtól ezt nem hallottam — hogy a lemondás fogadtassék el. S én ezt ezennel tiszteletteljesen pótlom és kérem a t. képviselőházat, hogy a törvény értelmében a két tag lemondását elfogadni kezgyeskedjék. Arra nézve, hogy a lemondás alapos okra tasmazodik, elég legyen csak annyit felhoznom, hogy meggyőződésem szerint nemesak fizikai ok: halál és betegség foroghat fenn, hanem egy képviselőre nézve az erkölcsi és a politikai renua-

ciónak az indoka még alaposabb indok minden fizikai akadállyal. És én nem hiszem, hogy létezsek a képviselőházban valaki, aki egy képviselőt olyan erkölcsi kényszer alá akarjon helyezni, hogy báró Bánffy Dezsőnek vagy bárkinek a kedvéért egy demonstrációban vegyen részt megválasztatásának elfogadásával saját pártja és pártvezére ellen.

Rakovszky István: Ez Bánffynak a győzelme volt.

Polónyi Géza: En nem sokat foglalkozom tovább a kérdéssel, csupán annyit akarok még megjegyezni, hogy akkor, amikor kilencvenen fölül lévő szavazattal történik a képviselőházban ilyen dolog akkor, amikor a *Pesti Hírlap* azt előzetesen bejelentette a szabadelvű pártnak és az egész világnak, hogy ez az akció készül és akkor, amikor a szabadelvű párt körében ezen pártközi bejelentés megtörtént...

Rakovszky István: Ez egyszerűen inkorrekttség!
Polónyi Géza: ... és pedig felszólalás nélkül egyhangulag fogadtatott ez el: erkölcsi és politikai okaink voltak hinni, és bízni abban, hogy a szabadelvű párt nevében hozzánk intézett felszólítás értelmében fog a szabadelvű párt eljárni.

Megtörténhetik az, hogy valaki ellen van alapos kifogás, miután azonban ezen helyek nem egyes személyek, hanem a pártok számára vannak biztosítva, még abban az esetben is, hogyha egy párt jelölne valakit, aki a többségnek nem kedves és az illető bármilyen okból nem akarja megválasztani, a legális és helyes parlamenti feltevést szerint felszólítandó más jelölésre az a párt, amelynek kebeléből az illető diffikultatott. De hogy itt politikai osztracizmus gyakoroltassék más párt jelöltje felett, amely párt azzal a bizalommal közelített a szabadelvű pártához, hogy akkor, a midőn felkérlik, hogy a saját kebeléből maga jelöljön valakit, ez visszavetessék: ez olyan család, amely, sa nálom, hogy Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt kellett, hogy bennünk érjen. Ezeket kívántam nlmondani, tisztelettel kérem, hogy a fennfőző erkölcsi és politikai okokra való hivatkozással méltóztassék a két lemondott tag lemondását elfogadni. (Elnök helyeslés a baloldalon.)

Gajári Ödön: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) Nem voltam jelen az egész vita folyamán, nem tudom ennek következtében, vajjon milyen aluziók történtek a mai szavazás eredményének taglalása kapcsán. Azonban, ha föltevésem nem csal, hogy ezen aluziók oly természetiek lettek volna, mintna létező a szabadelvű párt keretében valamely csoport, mely ellentétben lévén a párt vezetésével, demonstrálni akart volna a párt vezetősége ellen, ezt részmérő, aki mollesleg, bár ez nem jelentőségeltjes a mai viszonyok között, Ugron Gáborra szavaztam, a leghatározottabban visszautasítom. (Elnök helyeslés. Ugy van! Ugy van! jobbfelől. Mozgás a bal- és szélső baloldalon.)

Egyáltalában az az eljárás, mely követelték itt a Házban, lepezetlentül és nyíltan a sajátban, amelylyel egyesek, akik egész őszinteséggel járultak hozzá Széll Kálmán politikai programjához, folytonosan azzal gyanúsítottak, mint hogyha ezen hozzájárulásuk nem lett volna teljesen korrek, nyílt és őszinte (Elnök helyeslés. Ugy van! Ugy van! jobbfelől), mint hogyha nem bírnák megítélni ezen erkölcsi elítélendő cselekedetnek a súlyát, hogy egy párthoz tartozván, bizonyos szemlélyi aspirációk a párton belül támadnak, ezt én a leghatározottabban visszautasítom. (Elnök helyeslés. Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Egész politikai életemben én, aki talán egyike vagyok azoknak, akik ezen gyanúsítással a leggyakrabban találkoztam, mindig birtam azzal az egyeni bátorsággal, őszintén és nyíltan szembe szállani, meg a népszerű áramlatokkal is.

A mai napokban, igaz, réam nézve kényelmetlenebb ez a szituáció, de a mit ma én egyedül helyesnek tartok az ország közérdeke szempontjából, ezen szituációval nyíltan sikra szállani, miután ezen szituációnak az előidézésében semmi részem nem volt, sőt annak megakadályozására mindem erőmmel törekedtem; tenát midőn teljes őszinteséggel és nyíltsággal valom azt, hogy az ország érdekében levőnek csak azt tartom, hogy a mai szituációból merítsük mindannyian azt a hasznot, amire törekedünk, ezt az irányzatot támogatni erkölcsi kötelességemnek tartom és semmifele...

Polónyi Géza: De nem erről van szó! Egészen más terejtut! (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon! Nagy zaj. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Elnök: Kérem a képviselő urakat, méltóztassanak a felszólalót meghallgatni. (Halljuk! Halljuk!)

Gajári Ödön: ... Valaki azt mondatná: nem tette Gajári egyénileg, de előmozdította talán ezt a törekvést; mert hiszen az ilyenmi gyanúsítások sem ritkák a közéletben. En a pártközi konvencióra nézve azt tartom és eddig következetesen kereszttül is vittem, jóllehet velem szemben a t. ellenzék ezt a pártkonvenciót sona sem tartotta meg. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Már ki ne tartotta volna meg? Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Bocsánatot kérek, ez az eset van jelenleg is.

Polónyi Géza: Kiosoda nem tartotta meg? Mi nem is szavaztunk! (Nagy zaj és mozgas.)

Gajári Ödön: Dacára annak, hogy mindig a pártkonvenciókon alapul a bizottságokba való választás, tessék az utóbbi tíz évi választásokat megtekinteni, amikor mindég én voltam Tisza István képviselő urral együtt, akik abban az osztracizmusban részesültünk, hogy a legkisebb számú szavazatot kaptuk. (Felkiáltások a jobboldalon: Igaz! Ugy van! Ma is így történt!) Annak dacára, hogy én az osztracizmus alá estem, amely persze nem érvényesült, mert a többség nem foglalt állást az osztracizmus mellett a t. kisebbséggel és én mégis benmaradtam a bizottságokban, mondom, az osztracizmus dacára én a pártközi megállapodásokat mindenkor respektáltam és sohase töröltem a lajstromokból.

Hátramaradt most az a kérdés, hogy minek

tartó ez a demonstrációt. (Halljuk! Halljuk!) Igenis ez demonstráció, semmi esetre sem demonstráció a pártvezetőség ellen (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.), de demonstráció talán a jó izlés mellett. (Élénk tetszés a jobboldalon.) Es maradjunk, t. Ház, e mellett, akkor méltóztassék elhinni, hogyha a jóízűt megtartjuk ezen a téren is, nem kell más momentumokat keresnünk.

Polónyi Géza: Csak lenne az ellenzéknek 200 tagja, majd meglátnák a jóízűt.

Gajárt Ödön: Bár nem helyeslem azok cselekedetét, akik tették és a pártközi megállapodások megtartásának szempontjából elítélendőnek tartom is, bizonyos tekintetben érthetőnek tartom. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Időközben a szabadelvűpártból nagy csoportok verődtek *Seell* Kálmán köré, aki újra meg újra ismételte, hogy a legnagyobb mértékben elítéli az egész esetet.

S most felmerült a kérdés: *quid tunc?*

Két felfogás keresett érvényesülést. Az egyik felfogás az volt, hogy miután *Holló* Lajos és *Okolicsányi* László nem fogadták el a rájuk esett választást, az így megüresedett két tagsági helyre új választást kell elrendelni. Akkor ki lehetne reparálni a mai hibát.

Ezzel szemben a másik felfogás azt vallotta, hogy ilyen korrekurát kizár a törvény. A törvény 48-ik szakasza ugyanis világosan azt mondja:

Ha az egyik vagy másik bizottságnak valamely tagja időközben meghalna vagy törvényes ítélet által fosztatnék meg szabadságától, ugyintén, ha állásáról alapos okoknál fogva lemondana, az ekképp megüresedett állás az illető országgyűlés részéről azonnal betöltendő. Ennek eszközölése végett az országgyűlés, midőn a bizottságot megválasztja, a kitűzött számon felül egyszerűsített póttagokat is választ, meghatározván egyúttal azon sort, mely szerint a póttagok a megürült állásra az illető bizottság elnöke által meghívandók.

Az első felfogás ugy kardoskodott a maga igazsága mellett, hogy *Holló* és *Okolicsányi* nem mondták le állásukról, hanem *el se fogadták*. Ezzel szemben a második felfogás egyszerűsen hivatkozott a *Polónyi* Géza beszédére, amely világosan a 48. §-ra való hivatkozással történtnek jelezte a *Holló* és *Okolicsányi* lemondását.

A két felfogás még viaskodott egymással, mikor az elnök már bejelentette, hogy a *Ház* tudomásul veszi a két lemondást.

Az ülés ezzel bevégeződött, de az izgalom nem.

S szakadatlan zajban, a legindulatosabb vitatkozással áradt ki a képviselők tömege a folyosókra, ahol akkor az ellenzék kolportálta legbuzgóbban a miniszterelnök korrekt és lojális felfogását.

Ugron ügye a bizottságban.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt ült össze újra az *Ugron* Gábor ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy tárgyalása végett. A Ház első emeleti bizottsági termét a képviselők közül álló hallgatóság meglehetősen megtöltötte. Csak éppen a bizottság tagjai nem tanusítottak túlságos érdeklődést, mert *Apáthy* Péter elnökkel együtt összesen heten jöttek el a nagyfontosságú ülésre. A bizottság elnökjét, *Rudnyánszky* Bélát családai ügyek tartották vissza a megjelenéstől s helyette a bizottság egyik ellenzéki tagját, *Rátkay* Lászlót kérte fel az elnök a jegyzői teendőik ideiglenes elvégzésére.

Ítélethozatalra ma nem került a sor, mint-hogy a bizottság tagjai a felolvasott iratokat tanulmányozni kívánták.

Az ülés lefolyásáról következő részletes tudósításunk számol be:

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága az I. osztály termében ma délelőtt 11 órakor ülésre jött össze, hogy *Ugron* Gábornak ismeretes inkompatibilitása ügyében ítéletet hozzon.

Apáthy Péter elnökön kívül megjelentek gróf *Andrássy* Tivadar, *Benák* Károly, *Dósa* Endre, *László* Mihály, *Ragályi* Béla és *Rátkay* László bizottsági tagok. Minthogy határozathozatalra hat tag jelenléte szükséges, a bizottság határozatképes számban jött össze.

Elnök felolvasa *Rudnyánszky* Bélának, a bizottság elnökjének *Bécsben* kelt táviratát, amelyben családai okokkal menti ki elmaradását, s egyszerűsített kéri, hogy ha határozatképtelenség címén a tárgyalásra újabb határidő tűzethet, erről öt nyomban értesítsék.

Az elnök, már csak a közvéleményre való tekintettel is, szükségesnek tartja, hogy a régóta hu-

zódó ügy letárgyalassék. A házszabályok 130. §-ára való hivatkozással javasolja tehát, hogy titkos szavazással a mai ülésre helyettes jegyző választassék. E javaslatot a bizottság magáéval teszi. A titkos szavazást megőjtik s a beadott hat szavazat közül (az elnök nem szavazott) négy szavazattal kettő ellenében *Rátkay* Lászlót választják meg a bizottság helyettes jegyzőjévé.

A nagyszámú hallgatóság soraiban ott volt *Olay* Lajos is, az összeférhetlenségi eset bejelentője. Mielőtt a beérkezett iratok felolvasására került a sor, elnök felolvastatta *Ugron* Gábor nyilatkozatát. Ezt a nyilatkozatot *Ugron* Gábor személyesen adta át az elnöknek s utána nyomban elhagyta az üléstermet.

A nyilatkozat így hangzik:

„Tisztelet önzeférhetlenségi bizottság!

Több mint két hónapja, hogy az összeférhetlenségi eset ellenem bejelentett és a szokásos gyors eljárás ellenére az el nem intéztetett, hanem ilyen hosszú időn át ki voltam téve a gyűlölet, a régalmasz minden nemének. Hogy a házszabályok 135. §-ának eleget tegyek és az ítélet meghozatalát ne gátoljam, a bizottság előtt megjelenek.

A bizottság március 20-iki ülésén benyújtott nyilatkozatomban azt kértem, hogy a katonai kincstárral kötött szerződésnek megszűnése konstataitassék, mivel ez ügy döntő körülmény. A bizottság minden más kívánságot magáéval tett és egy megszünt szerződés előzményeinek kiderítését rendelte el, csupán jogos kéresemet mellőzte. Olyan eseteket is vizsgálat tárgyává tett, melyek sem a képviselőháznak, sem a képviselőház elnökének be nem jelentettek s amely ügyeket azon időben keltek, midőn képviselő nem voltam. S elrendelte olyan ügyiratok beszerzését, körülmények felderítését, melyek az összeférhetlenség kérdésével kapcsolatban nem állnak.

Ezen eljárásból meggyőződtem, hogy olyan adatok gyűjtetnek, melyek nem az ügyre, hanem személyemre vonatkoznak, hogy nem az összeférhetlenség megállapítása, hanem egyéniségemre a feltalálása a cél. Erre pedig a házszabályok a bizottságnak megbízást nem adnak, szentesíteni jelenlétemmel én nem fogom és ez okból távozom.

Tisztelettel

Budapest, 1900. május 5-ikén

Ugron Gábor s. k.

A nyilatkozatot a bizottság egyszerűen tudomásul vette.

Azután az iratok felolvasását kezdte meg *Rátkay* s mikor belefáradt, *Ragályi* folytatta.

Mindenekelőtt elhatározta a bizottság, hogy csak azokat az iratokat fogják felolvasni, amelyeket a bizottság korábbi üléseiből nem ismernek, vagy amelyeknek felolvasása az ítélethozatal szempontjából, fontos és szükséges.

László Mihály úgy véli, hogy azoknak a szerződéseknek illetőleg köteleveleknek felolvasását, amelyeknek határideje már lejárt, a bizottság mellőzhetné.

Gróf *Andrássy* Tivadar bizottsági tag szükségesnek tartja, hogy az egész ügy megvizsgálassék és az összes iratok felolvasassanak, mert az ítéletnek azon az alapon hozandó meg, hogy az ügy miként áll most, hanem hogy miként állott a bejelentés időpontjában.

Rátkay bizottsági tag azt javasolja, hogy a bizottság menjen végig az ügyiratok összeállított jegyzékén és mindazokat az ügyiratokat felolvasassa, amelyek felolvasását bármely bizottsági tag szükségesnek tartja.

A bizottság így értelemben határoz. Ezzel az összeállított sorjegyűk rendjében kezdetét vette a beérkezett ügyiratok felolvasása.

Mindenekelőtt a zabszállítási ügyre vonatkozó iratokat olvasták fel, ugyint a miniszterelnök átiratát a közös hadügyminisztertől vett információkról, szerződésekről és kedvezményekről; továbbá *Ugron* ajánlatát a közös hadügyminiszterhez, 14.000 méter-mázsza zab szállításáról; *Ugron* köteleveit 7000, újabb 7000, 2890, 760 és 150 méter-mázsza zab szállításáról; *Ugron*nak a delegáció elemzési albizottsága elé terjesztett határozati javaslatát; továbbá a talpa- és tűzifa-szállításra és a pokrókötő vállalatra vonatkozó összes ügyiratokat és a *Baruch* Jeremiásnak adott felhatalmazást, amely az *Ugron* által vállalt szállítási kötelezettségek lebonyolításával *Baruchot* bizza meg.

A talpaszállításokra vonatkozó iratok felolvasásából kiderült, hogy *Ugron* az államvasutak igazgató-ságával szemben, 1896. év szeptember 9-től számított három éven át, 80–100 ezer bükkfalpap, 30 ezer vicinális talpa és 10 ezer ürméter tűzifa szállítására vállalt kötelezettséget. Mostoha körülmények közbejötté miatt szállítási kötelezettségeinek a megszabott időben eleget nem tehetett, azért halasztást kért és kapott. A még be nem szállított jelentékeny talpamenynység beszállítására 1900 év szeptember végéig újabb haladékot kapott.

Ezenkívül, ugyancsak három évre szóló ajánlatot adott be 1900. év március hó 21-én 114 köbméter bükkfa-kocsa szállítására néve.

A pokrók-gyár felolvasott irataiból a következők derülnek ki:

Ugron Udvarhelymegyében, szentmihályi birtokán, a nyikómenti természetes vizező felhasználásával, a pokrókötést akar a meghonosítani. Mint a kereskedelmi miniszterhez 1897-ben beadott ajánlatában hangsúlyozza, főleg azért, hogy a szegény nép e hasznos háziipar meghonosításával keresetét jusson. E célra állami támogatást kért. Öt ezer forint kamat nélküli kölcsönt és ezer forint állami segélyt. Ezzel szemben kötelezte magát, hogy a nép betanítására oktatómestert tart, a pokrók készítéséhez szükséges nyersanyaggal a népet ellátja, ugyintén a festőanyagokkal is. A pokrócok ványolásáról a maga birtokán gondoskodik. Ezenkívül kötelezettséget vállalt, hogy a felülhantot pokrócgyárban, öt éven keresztül, évenként több ezer forint keresetet fog az alkalmazott munkásoknak munkabérek fejében biztosítani.

Az ötezer forint kamat nélküli kölcsönt s az ezer forint államsegélyt *Ugron* tényleg megkapta. Örley kiküldött kerületi ipartelügyelőnek három jelentéséből azonban kitűnik, hogy a pokrócgyár felállításának eddig még az előkészületei sem történtek meg.

A kamat nélküli kölcsön részleteinek visszafizetésére néve *Ugron* halasztást kért és 1899. év október hó 1-éig halasztást kapott.

Olay Lajos kijelenti, hogy az ügyiratokhoz semmi hozzáadnivalója nincs s hogy a továbbiakat a bizottság bölcsőségétől várja.

Az iratok felolvasása után a hallgatóság elhagyta a termet s a bizottság zárt tanácskozássra vonult vissza.

Husz peronyi tanácskozás után az elnök kihirdette a bizottság határozatát, amely szerint az ügyiratoknak a tagok által való tanulmányozása szükségesnek mutatkozik. A bizottság a tárgyalás folytatása és az ítélet meghozása céljából szerdán, e hó 9-ikén délelőtt tizenegy órakor újabb ülést tart.

Bartha Miklós Podmaniczkyhez.

Bartha Miklós, a függetlenségi és 48-as *Ugron*-párt elnöke, a következő levelet intézte báró *Podmaniczky* Frigyeshez, az országos szabadelvű párt elnökéhez:

Nagyméltóságú Pártelnök Ur!

Nagyméltóságod azt kívánta tőlem, hogy pártunk két tagot jelöljön a közösügyek tárgyalására kiküldendő bizottságba. Ezt a kívánságot feltételhez nem kötötte. Pártunk tehát megjelölte azokat, akikben bízunk, azzal a jóhiszeműséggel, hogy a Nagyméltóságod levele a szabadelvű párt véleményét tartalmazza.

Azonban a szabadelvű párt többsége a képviselőházban nemcsak *Ugron* Gábor jelölt ellen szavazott, hanem helyébe meg is választotta *Okolicsányi* Lászlót. Ez az eljárás tehát tervszerű volt és csak két indoka lehet. Vagy az, hogy *Ugron* megbélyegezte mint olyant, aki nem méltó a Ház bizalmára. Ez esetben az eljárás az orvítadás jellegét viseli magán, mert a szabadelvű pártban senki föl nem szólalt jelölésük ellen s mert a Házban titkos volt a szavazás. Vagy pedig a szabadelvű párt közönséges utcai csinnyt kívánt elkövetni, mely méltatlan az ország vezetésére szervezett párt feladatához.

Mindkét esetben hagyta a szabadelvű párt a Nagyméltóságod hozzám intézett levelének komolyságát.

Budapest, 1900. május 5.

Bartha Miklós.

A szabadelvű párt hangulata.

A szabadelvű pártkörben, amely ma este nagyon népes volt, élénk diskusszió folyt a delegációválasztásról. A hangulat sokkal nyugodtabb volt, mint délben a folyosón. Az eset objektív megvitatása rendjén azonban sok részben eltérő vélemények kerültek felszínre.

Az a kérdés, amely délben még kontroverz volt, hogy szükséges-e új választás, estére megszűnt kontroverz lenni. Az egységes, megállapodott vélemény az volt, hogy a delegáció a legtöbb szavazatot kapott póttagokkal lesz kiegészítendő.

És még egy dolgra nézve voltak a vélemények teljesen megegyezők, minden, akár csak árnyalatbeli különbség nélkül: abban, hogy a párt egy részének *Ugron* Gábor ellen beadott szavazata egyáltalán nem volt tüntetés a párt vezetősége ellen. A dolgnak ez a magyarázata a leg-határozottabb visszautasítással találkozott a párt minden részén. Többben, akik *Ugron* ellen szavaztak, hangosan tiltakoztak e ferde felfogás ellen.

Egy régi szabadelvűpárti képviselő többek közt ez mondta:

— Igenis, én *Ugron* ellen szavaztam, még pedig a magam jószántából. Nem beszéltrá senki, én sem beszéltem róla senkinek, csak mikor

megkaptam a listát, egyszerűen töröltem Ugront. Aki itt a pártban azt meri mondani, hogy én ezzel Széll Kálmán ellen akartam tüntetni, az vagy számár, vagy hazudik.

Többen, akik törölték Ugront, azt fejtették, hogy még csak Ugron ellen sem akartak tüntetni a szavazatukkal, aminek bizonyítására felhozták azt is, hogy hiszen néhány nap előtt Ugront megválasztották a pénzügyi bizottságba, miután az Ugron-párt jelölte. Amiből látszik, szerintők, hogy éppenséggel nem volt ez a szavazás bojkott, csak éppen az a felfogás jutott benne érvényre, hogy Ugront a mostani körülmények között a delegációba küldeni, nem helyes.

Leglényegesebbek voltak a nézeteltérések arra a módra nézve, ahogyan eljártak azok, akik Ugron ellen szavaztak. Az egyik rész az a vélemény jutott kifejezésre, hogy akiknek kifogásuk volt Ugron ellen, azoknak a párt értekezletén kellett volna szót emelni ellene és amennyiben itt többségük lett volna, az Ugron-pártot értesíteni arról, hogy a szabadelvű-párt a jelöléshez nem járul hozzá.

A másik részen erre azt az ellenvetést tették, hogy ez az eljárás éppenséggel nem lett volna helyén, mert beleavatkozás lett volna a másik párt belső ügyeibe.

— Igen, hangzott a válasz, csak hogy viszont nem lett volna tüntetés a párt vezetősége ellen. Erre azonban megint unisono az volt a felelet, hogy a párt vezetősége ellen így sem tüntetett senki.

Azután hoztak fel precedenseket is. Emlekeztek hozták az 1877-ik évi delegációválasztást, a mikor a szabadelvű-párt felszólítására a pártból nemrég kilépett független szabadelvű párt a neki felajánlott három helyre báró Simonyi Lajost, Földváry Mihályt (a párt elnökét) és Chorin Ferencet jelölte és a többség mind a hármat megbuktatta.

Ez a precedens azonban nem egészen így történt. Akkor ugyanis már a szabadelvű párt értekezletén kifogásolták a független szabadelvűek jelölését és nyomban jelölték is helyettük ugyanannak a pártnak három más tagját, akit meg is választottak. Ami egészen más, mint a mostani eset.

Azt is felhozták, hogy nemrégiben a Kossuth-párt a Ház egyik jegyzőjéül Hentaller Lajost jelölte és a szabadelvű párt rá is szavazott, azonban az Ugron-párt és az ellenzék másik két csoportja megbuktatta Hentallert és Tóth Jánost választotta meg függetlenségi jegyzőnek.

Es hivatkoztak arra is, hogy az ellenzék igen sok esetben nem respektálta a szabadelvű-párt jelölését — így mikor Kossuth Ferencet jelölte a Ház elnökének — és hogy többsége nem volt, az nem változtat magán azon a valóságban, hogy a szabadelvűpárt megállapodásához nem alkalmazkodott.

A disputában végül is kiegyenlítettlen maradt az a véleménykülönbség, amely egyfelől úgy nyilvánult, hogy a titkos szavazásban minden egyes képviselő akarata szabadon érvényesülhet; másfelől pedig úgy, hogy a pártnak az a határozata, amely az ellenzék jelölését tudomásul vette, kötelezi a párttagokat, akár nyílt, akár titkos a szavazás.

KÜLFÖLD.

A háború.

Budapest, május 5.

Lord Roberts legutóbbi táviratát már nem Bloemfonteinből, hanem Brandfortból küldte, ami legnagyobb bizonyítéka az angol hadsereg teljes előnyomulásának. Az angolok lovasított gyalogsága, amely pusztá taktikai mozdulatokkal — mindenütt megkerülve a boerok szárnyát — hátravonulásra kényszerítette a boersereget, már a Vet folyóhoz érkezett, ahhoz a körülbelül utolsó védelmi vonalhoz, amelynek megvétele után majdnem szabadá lesz az út Pretóriáig. Már

szó is van arról, hogy Pretóriából is elvonulnak a boerok, s mint Oranjiában Bloemfontein helyett, Transvaalban is más várost tesznek meg fővárosnak az esetre, ha az angoloknak sikerülne az előnyomulásuk.

Mai távirataink a következők:

London, május 5.

Lord Roberts jelenti Brandfortból tegnapi kelettel:

A lovasított gyalogság a Vet-folyóhoz érkezett. A többi csapatok holnap követik. Idéig a vasutat ismét helyreállították.

Hunter tábornok jelenti, hogy Windsortownnál átkelt a Vaal folyón, a nélkül, hogy ellenállásra bukkant volna.

Roberts a következő táviratot küldte a hadügyminiszternek:

Hunter tábornok Windsortown közelében sikeresen keresztülment a Vaal folyón. Windsortown harminkét mérföldnyire van Kimberley-től. Hunter tábornoknak tízezer embere van s azt az utasítást kapta, hogy Mafekinget szabadítsa föl.

Hunter megígérte, hogy a várost fölszabadítja május 18-ig, arra a napra, amelyet Roberts a királynőnek kilátásba helyezett. Roberts táviratából nem lehet megtudni, vajjon Hunter észak felé vagy északkelet felé masíroz-e. Az utóbbi esetben veszedelme hozhatná a boeroknak Mafeking mellett levő etape-vonalait s egyúttal tárogatná Roberts előnyomulását.

London, május 5.

Magántáviratok következőképpen ismertetik az angolok előnyomulását Oranji szabadállamban:

Roberts tábornagy főhadiszállásával elérkezett a Vet folyóhoz. A Bloemfonteinre való vasúti összeköttetés egészen ideig helyre van állítva.

Roberts től keletre, vele párhuzamosan nyomul előre Hamilton a Vet folyó felé. Az ő hadoszlopa egy napi járásra van Roberts seregétől. Hamiltonnal együtt operál French lovassága. Ugy látszik azonban, hogy megint elkéstek mind a ketten s nem sikerült nekik elválni a boerokat, akik rendben vonulnak vissza Brandford és Vinburg felé.

Oranji keleti részében Rundle tábornok folytatja hadműveletét. Taba-Nehu mellett Brabant lovassága csatlakozott hozzá, Smithfield mellett pedig Hart hadoszlopa fedezi az angolok etape-vonalait.

London, május 4.

A felsőház ülésén, Portsmouth rosszalta a spionkopi eseményekre vonatkozó táviratok közlését.

Lansdowne hadügyminiszter kijelentette, hogy elvállalja a felelősséget a táviratok közléséért. Ha a táviratokat Roberts megkérdése nélkül tette volna közzé, udvariatlanságot és illojalitást követett volna el Lord Roberts-szal szemben. Roberts különben megmutatta később, hogy nem vonta meg bizalmat Bullertől.

London, május 5.

Lord Roberts jelenti Brandfortból tegnapi kelettel, hogy Hamilton tábornok ma előnyomult Neal-Welkotig és az egész úton el volt foglalva az ellenséggel.

Bloemfontein, május 5.

Egy vonatszakas tegnap észak felé ment a csapatok után. A mérnökök szorgalmasan dolgoznak egy patak hídjának helyreállításán. Azt hiszik, hogy Bloemfontein és Karree között két nap alatt helyreállítják a vasutat.

London, május 5.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból: A pretóriai cizművek mérnöke így nyilatkozott a Cape Times tudósítója előtt: A boerok Pretóriában nem fognak igazán ellenállani. Erődítményeket és házakat fognak építeni Leytenburgban, amelyet új fővárosnak szemeltek ki és oda viszik élelmi és hadiszereiket. Krüger elnök nem fog emenni Pretóriából. A hatóságok minden lehető elkövetnek, hogy a bányák megrongálását megakadályozzák. Élelmszerekben nincs hiány.

A South-African News, az afrikander-szövetség lapja azt írja, hogy valaki rálőtt egy rendőrrre, aki Schreiner miniszterelnök jóságát űzi. A rendőrhivataltok a ig tudott megmenekülni a haláltól. A nevezett lap hozzá teszi, hogy a rendőrhivatalnok szivarozott és ebből azt következteti, hogy a golyó a miniszterelnöknek volt szánya, aki szenvedélyes szivarozó. Az afrikander-szövetség lapjai azt mondják, hogy a merénylet a hollandusok ellen irányuló összeesküvésre vezetendő vissza.

Brüsszel, május 5.

Egy Pretóriai távirat jelenti, hogy Delarey-nek sikerült Kroonstad felé visszavonulnia, ahol Botha huszezer embert össe. Botha állítóg elrendelte, hogy hagyjanak fel Mafeking ostromával.

Pretória megerősítést lázasan dolgoznak. Éjjelnappal 5000 ember hányja a sáncokat.

Királyunk Berlinben.

Budapest, május 5.

A meleg, szívbéli érzelmekről tanuszkodó szavak, amelyeket II. Vilmos császár és I. Ferenc József király a berlini ünnepek során ismételtel váltanak, méltóan pecsételik meg azt a nagyjelentőségű történelmi tény, amely most a német birodalom fővárosában az ámuló világ szemellettára végbemeleg. Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország népeinek szoros barátsága s a hármasszövetség, mint politikai intézmény csak megerősödve és beláthatatlan időkre biztosítva korúlnék ki e baráti ünnepegekből. Ez adja meg páratlan fontosságát ezeknek az Európa előtt is mindenkorra feledhetetlen napoknak. Hogy Ferenc József Berlinben tartózkodása enyészhetetlen emléket fog maga után hagyni, arról kezdek el a dicső napoknak minden újabb mozanata.

Berlin, május 5.

Diadalmában uszik a birodalom fővárosa. Éjfél táján még olyan hangosak voltak az utcák, akár csak nappal. A kivilágítás pompásan sikerült. Ragyogó fényvel tündököltek a reflektorok és a diadalokban felállított vilámpák; a paloták köröskörül villamos körtékkel voltak tele akgtatva. Remekül hatottak a francia és az orosz nagykövetségek palotáin a hatalmas cimerek, amelyek az egész utcát bevilágították.

Már hajnalban talpon volt a város. Ezrével seregelt a közönség a királyi palotához és a vasutállomáshoz, hogy lássa, amikor Vilmos császár királyi vendégével és a hercegekkel elindul a csapatsemlekre.

A tegnapi udvari ebédről jelenti, hogy az a lelkesedés, amellyel a német császár királyunk felköszöntötte, rendkívüli hatással volt a jelenlévőkre. Azok a meleg szavak is, amelyekkel Ferenc József válaszolt, igen mély hatást tettek.

Mint ilyen alkalmakkor szokás, ezáltal is kölesönösen számos rendelkezést adományoztak az uralkodók. Kiváló politikai fontosságot azonban csak azoknak a kitüntetéseknek tulajdonítanak, amelyekben uralkodók a német birodalmi kancellár és gróf Bülow államtitkár részesítette. Hohenlohe herceg birodalmi kancellárnak a Szent István-rend gyémántjait, gróf Bülow államtitkárnak pedig a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta ő felsége.

Itteni tartózkodása alkalmából ő felsége Külle Aladar berlini osztrák-magyar konzult főkonzulá nevezte ki.

(Csapatszemle.)

Reggel háromnegyed nyolc órákor fegyverbe állott az őrség a királyi palota körül. Az udvari diszhintók előállottak s nyomban azután lejött a kastélyból Ferenc József király, Vilmos császár, a trónörökös, Henrik herceg. A sok ezernyi közönség lelkes üdvözlésére kísérte a fejedelmeket a vasutállomáshoz, ahol már készen várt az udvari vonat, amely a jüterbogi gyakorlóterre vitte a királyokat.

A csapatsemlekre elkísérték fejedelmeket a diszkisérlet tagjai, továbbá gróf Stürggh osztrák-magyar katonai attasé, Plessen és Hahnke főhadsegédek, Schöll tábornok és Grumme kapitány szárnysegéd.

A jüterbogi pályaudvarra érve, az uralkodók és a kíséretükben levő urak lóhátra ültek s ellovagoltak a gyakorlatban résztvevő csapatok arcvonala előtt.

Ferenc József király egy Bécsből hozott pompas pejlovon utt, Vilmos császár pedig egy almásszürken.

Mikor királyunk a Ferenc granátosok elé ért, üdvözölte ezredének katonáit:

— Jó reggelt, Franz-ok!

Harsány hangon kiáltották a granátosok:

— Jó reggelt, felség!

A parancsnokló tábornok jelentése után a király maga köré gyűjtötte a törzsisztekét és kiadta utasításait a harcgyakorlathoz.

Tizedfél órákor dördült el az első lövés. A

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnnyire Payerbachtól. Reichenau. Tulajdonos: Dr. K. Fried. Gyógyfürdő, napos, szélőtől óvott fokvésben, 600 m. mag. a tenger szine fölött. Teljes vizgyógyomd. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnyugabb kényelem. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlachi városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szolgál az igazgatószék.

tüzérség 3000 ágyulövést tett, a gyalogság pedig fejenként 120 patront lőtt el.

A tüzérség részéről a tüzérségi lövésiskola táborig és városfalra vett részt a gyakorlatban. A lövésiskolások után harci rendbe állottak a kivonult csapatok és lovassági támadással a tüzérség felvonulásával egy haragyakorlatot vittek keresztül, amely pompásan sikerült.

A haragyakorlat befejezése után díszfelvonulás volt. A gyakorlaton jelen voltak a hadügy-miniszter, a hadsereg vezérkari főnöke és a gyakorlatban résztvevő csapatok parancsnokai is.

(Ebéd a kaszárnnyában.)

A parádé után Ferenc József király Vilmos császárral és a hercegekkel a kaszárnnyába ment reggelire. A kapu előtt a tüzérségi lövésiskola parancsnokának leányai fogadták a királyt. Az egyik leány remek virágokbokrétát nyújtott át, amelyen piros-fehér-zöld és fekete-sárga szalagok voltak.

A király beírta nevét a vendégekönyvbe, aztán átment a császárral az étkező terembe. Az asztalra felrakták azokat az ezüst evőeszközöket, amelyeket 1898-ban Ferenc József király ajándékozott ezredének.

Az asztalfőn a király ült, jobbról-balról a trónörökös és Henrik herceggel, szemközti ült Vilmos császár. A vendégek között volt *Schwarzkoppen* ezredes, a Ferenc gránátos ezred volt parancsnoka, gróf *Goluchowski*, báró *Beck*, *Bülow*, gróf *Bolfras*.

Berlin, május 5.

Az ebédnél nagy jelentőségű beszédek tartottak.

Az első felkötött Vilmos német császár mondotta, aki megköszönte Ausztria császárnak és Magyarország királyának azt a gondoskodást, amelylyel 50 éven át ez ezred iránt viselkedett, amely azzal dicsekedhetik, hogy Ferenc József császár és király a tulajdonosa. Kívánja, hogy az a kötelességet és az a lelkiismeretesség, amely ő felségében oly nagy mértékben van meg, erre az ezredre is átszálljon. Mikor a Ferenc császár gárda gránátos-ezred ez ideig ő felségének 50 éves tulajdonosi jubileumát ünnepelte, ez az ünnep nemcsak az ezredre szorítkozott, hanem résztvevett benne az egész lakosság is, épp úgy az a nap is, amelyen az ezred abban a tisztességben részesült, hogy ő felsége előtt bemutatthatta magát, felelőseien emlékül lesz. Ez az öröm és az a büszkeség nemcsak az ezredre fog szorítkozni, hanem érezni fogják ezt a német birodalom egyik határától a másikig, keletől nyugatig, a Bodeni tótól a Beltig.

A császár háromszoros hurrával zárta szavait a Ferenc császár gárda gránátos-ezred tulajdonosára.

Ferenc József király válaszában megköszönte a német császár bensőséggel teljes szavait, amelyeket ő is mélyen átértett.

Ezután így folytatta ő felsége:

Hogy vendégszerető módon eltaláltak óhajomat, ennek köszönhetem azt a vidám érárt, amelyet most a Ferenc császár gárda-gránátos ezred tisztikarának körében töltök. Már felszázada élvezhetem azt a tisztelettel teljes örömet, hogy ennek az ezrednek, amely dicső hadurainak szolgálatában mindenkor oly fényesen megállotta helyét, tulajdonosa lehetek. Miként én az ezred iránt mindig a legteljesebb rokonszenvvel és vonzalommal viseltem, úgy az is mindenkor tanujelét adta irántam való ragaszkodásának, különösen pedig azon a napon, mikor ötvenéves jubileumomat, mint a Ferenc császár gárda-gránátos-ezred tulajdonosát megülte. A leghalásabb örömmel emlékezem meg e mozzanatról; biztosíthatom önöket, hogy szoros kapcsolattal érzem magamat e derék ezredhez fűzve.

Mint az ezred tulajdonosa és ennek nevében legtisztelendőbb hódolatunkat fejezem ki a legfőbb hadurnak, azzal a mélyen átértett kívánsággal, hogy ő felségét és dicső huzát áldás és szerencse kísérje. Poharamat drága barátom és szövetségeseim, Vilmos császár ő felsége egészségére ürítem, ő felsége hurrá!

(A nagykövetségén.)

Déltájban érkezett vissza Ferenc József király és Vilmos császár s hercegekkel a gyakorlótérrel. A vasutállomástól királyunk egyenesen *Schlegel-Marich* László nagykövet palotájába hajtatott, ahol reggeli volt ő felsége tisztelőre. A nagykövet bemutatatta a nagykövetség tagjait a királyunk.

Vilmos császár és a hercegek visszatértek a királyi kastélyba.

(Látogatások.)

A délután látogatásokkal telt el. Királyunk meglátogatta a nagyköveteket, s már szürkült, amikor visszatért a palotába.

(Az Operában.)

Az Operát rózsaszívekkel díszítették fel. A csillároktól a harmadik emelet föléig rózsaszínűn a huzódta el. A földszinten magasztos színek ültek, a páholyokban a miniszterek, a nagykövetek, a díszkíséret tagjai családjaikkal. Az egyik páholyban *Goluchowski* ült *Bülow*-val. A két államférfi egész este élénken beszélgetett.

Negyednyolc órakor érkezett az Opera elé a király, Vilmos császár a hercegekkel és a hercegnőkkel. Mikor a felségek a nézőterre értek, a közönség felállt s az udvari páholyok felé fordult. Ferenc József király *Henrik* herceg feleségét vezette karongatva. *Augusta* császárné gyászja miatt nem jött el a díszadásra. Vilmos császár testvérét, a meiningeni örökös hercegnét vezette helyére: a szász király pedig a schamburg-lippe hercegnét kísérte.

A páholyban királyunk mellett jobbra-balra az orosz trónörökös és *Konstantin* nagyherceg, a második sorban a yorki herceg és a fiatal hercegek ültek. Vilmos császár huszár egyenruhában volt, osztrák és magyar rendjelekkel.

Az előadást *Lauff Burggraf* című nő ajatékának utolsó jelenetével nyitották meg, amely a Habsburg és Hohenzollern házak testvérülését ábrázolja. A zenekar az osztrák néphimnuszot játszotta. Ezt az egész ház állva hallgatta végig. Ezután *Auber* *A vasló* című darabját adták Hamperdnak átoldozásában, egy vig kínai mesét pompás kiállításban és kiváló szereposztásban.

(Kitüntetések.)

Berlin, május 5.

Ferenc József király a már említett kitüntésekben kívül még a következőket adományozta:

A német császárnak az Erzsébet-rend nagykeresztjét a gyémántokkal, *Henrik* és *Frigyes Lipót* hercegek nejeinek és a *Hohenzollern* örökös hercegnének az Erzsébet-rend nagykeresztjét, *Brochdorff* grófnének az Erzsébet-rend I. osztályát, *Joachim Albrecht* hercegnek a Szent István-rend nagykeresztjét, *Hohenzollern Vilmos* és *Károly Antal* hercegeknek, továbbá gróf *Solms-Baruth*nak és *Hatzfeld-Irachenberg* hercegnének a Lipót-rend nagykeresztjét; ugyanezt a rendjelet kapták *Rheinbold*, *Thielen* és *Posadowski* államminiszterek; gróf *Wedel*, az uralkodóház minisztere a Lipót-rendhez a gyémántokat, báró *Egloffstein* és gróf *Kanitz* a vaskorona-rend I. osztályát, *Knesbeck* kamarás a Ferenc József-rend nagykeresztjét kapta. *Eulenburg* nagykövet egy ő felsége arcképevel ellátott szelencét kapott, báró *Mirbach* és *Richtofen* államtitkár a vaskorona-rend I. osztályát, dr. *Körner* és *Fraucius* a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Dicksen* és *Rienacker* a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal, báró *Wilmowski* a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Windheim* rendőrönök a Ferenc József-rend középkeresztjét, *Mühl* és *Friedheim* helyettes rendőrönökök a vaskorona-rend II.-od osztályát, gróf *Hochberg* főintendáns a Lipót-rend nagykeresztjét, *Pierson* főintendáns igazgató a vaskorona-rend II. osztályát, *Kirschner* főpolgármester a Ferenc József-rend középkeresztjét a csillaggal, *Gossler* hadügy-miniszter, *Bock*, *Polach*, *Hahnke*, *Oberhofer*, *Bomslorff* és *Leipnitz* gyalogsági tábornokok a Lipót-rend nagykeresztjét, *Senden-Bibran* és *Diederich* altengernagyok a vaskorona-rend I. osztályát, *Gossler* vezérőrnagy a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Kospe* altábornagy a vaskorona-rend I. osztályát, *Zámolyi* vezérőrnagy a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Kleist* ezredes és *Bellow* alezredes a vaskorona-rend I. osztályát, *Ressel* és *Krosigk* altábornagyok a vaskorona-rend II. osztályát, *Moltke*, *Schwarzkoppen*, *Woyrsch*, *Assberg*, *Klinkowström*, *Heintze* és *Schubert* vezérőrnagyok a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Lüdenfeld*, *Schneffer*, *Lyneker*, gróf *Kanitz*, *Kransta*, *Stangen* és *Rauch* ezredesek a vaskorona-rend II. osztályát, *Mitzlaff*, *Zimmermann* és *Corbier* alezredesek, *Sturm* és *Delius* őrnagyok a vaskorona-rend II. osztályát, *Bülow*, *Schmidt*, *Blankenburg*, *Beseler* és *Ende* vezérőrnagyok a Ferenc József-rend nagykeresztjét, *Süsskind*, *Ortzen*, *Kennitz* és *Bowin*, a Ferenc József-ezred zászlóalj-parancsnokai a Ferenc József-rend középkeresztjét, továbbá ugyanaz az ezred tisztjei, altisztjei és legénysége megfelelő rendjeleket, dr. *Neuber*, a Szent-Hedvig templom prépostja, a Ferenc József-rend középkeresztjét kapta. Az osztrák-magyar nagykövetség részéről ki lettek tüntetve: gróf *Douglas* a Lipót-rend lovagkeresztjével és gróf *Somssich* a vaskorona-rend III. osztályával.

Összesen több száz rendjelet és ajándékot adományozott ő felsége.

(A király bőkezűsége.)

Berlin, május 5.

Ferenc József király 15.000 márkát adott át *Kirschner* polgármesternek Berlin szegényei számára. Azonkívül 6 felsege az Augustza-kórháznak 2000 márkát, a berlini rendőrségnek 2000 márkát, a Szent Hedvig-kórháznak és a Szent Hedvig-templomnak 2700 márkát, a szürke-szép szerzeteknek 1000 márkát és az Osztrák-Magyar Segítő-Egyesületnek 2000 márkát juttatott.

(A német trónörökös huszárezrede.)

Berlin, május 5.

I. Ferenc József 6 felsege *Frigyes Vilmos* német trónörökös a 13. huszárezred tulajdonosává nevezte ki.

Keoskemét, május 5.

Az itt állomásozó 13. huszárezred parancsnoka a maga és tisztikara nevében üdvözlő táviratot küldött *Frigyes Vilmos* német trónörökösnek abból az alkalomból, hogy Ferenc József 6 felsege őt az ezred tulajdonosává nevezte ki.

Frigyes Vilmos trónörökös az üdvözlőre a következő távirattal válaszolt:

Rendkívül boldoggá tett az a magas kegy, amelyben engem a császár és király 6 felsege részesített, midőn az önköz szép ezrednek tulajdonosává kinevezni méltóztatott.

Szívvel köszönöm szerencsekívánatukat, s kérem, fogadják érte szives bajtársi üdvözlőmetet.

Az önköz Vilmosa,
a német birodalom és Poroszország trónörököse.

(A holtapi program.)

Berlin, május 5.

Holnap reggel nyolc órakor *Zsigmond* király szobrának leleplezésére megy királyunk. Tizenegy órakor lesz a nagykövetség ünnep. Déliben a nagykövetség lakoma, este díszebéd a palotában.

A Nordd. Allg. Ztg. jelentése szerint Ferenc József király vasárnap délután a diplomáciai testületet és a szövetségtanácsot fogadja.

A katolikus *Hedvig*-templomban holnap a király jelenlétében ünnepi mise lesz, amelyen az összes katolikus egyesületek, a császár kívánságára, zászlójukkal fognak megjelenni.

Ferenc József király nem fog kimenni *Potsdamba*, mint meg volt állapítva, hogy ott koszorút tegyen *Frigyes* császár sírjára; ennél fogva egyik hadsegédjét bízta meg azzal, hogy nevében koszorút tegyen a sírra.

Este 10 órakor utazik el királyunk Berlinből.

(A szász király utazása.)

Drezda, május 5.

A szász király ma délelőtt 9 óra 25 perckor *Sybilienortból* Berlinbe utazott. Kísérőben van *Kroizner* vezérőrnagy, *Pelsach* alezredes és dr. *Selle* udvari orvos.

(A pápa üdvözlése.)

Róma, május 5.

Mint a *Wolff-ügynökség* jelenti, *Rampolla* bibornok államtitkár levelet írt báró *Rottenham* porosz követhoz azzal a kéréssel, hogy a német császárnak a trónörökös nagykövetségét alkalmasabban fejesse ki a pápa szerencsekívánatait. Ő szentsége a legfőbb méltóságokat táplálja a fenséges herceg jölcéért.

(Angol lapnyilatkozatok.)

London, május 5.

A *Morning Post* azt írja: Németország barátai szívből vesznek részt Németország örömeiben. Nagy-Britanniát és Németországot a közös érdekek kaposai fűzik össze. Reméljük, hogy a yorki herceg küldetése hozzá fog járulni ahhoz, hogy ezek a kaposok a jövő nemzedéket is összefűzzék.

A *Times* azt írja: Rendkívül örömdetes, hogy a yorki herceg berlini látogatása egybe esik egy szövetséggel, amelyet Vilmos császár a brit nemzetnek és a brit birodalomnak tett. A Németország és Ausztria között fennálló szövetség és az ő vezetőik s a mi vezetőink között való barátság fűntartása biztató tényezői a világ nyugalmanak.

A *Daily Telegraph* azt írja: Vilmos császárnak az indiai alkirályhoz intézett távirata bizonyossá annak a jó egyetértésnek, amely Nagy-Britannia és Németország között van s amelynek létrejöttében a császár nagylelkűen közreműködött.

HIREK.

Vádbeszéd.

A diszes, nagy ravatalnál, Munkácsy ravatalánál, nekem is volna néhány szavam. A szép beszédek sorából kirina az onyém, hát elmondom most.

— Mi nagy halottunk, kedden szállt a lelked a magas egekbe. És csütörtökön már kimondták az országos gyászt. A mi gyászunknak pedig a feketeség az elmaradhatatlan külsősége. És az ország szívében mind e mai napig nem volt feketeség.

Alig néhány fekete lobogó. A bérpaloták nem gyászoltak, a háziurak nem parancsolták meg a házmestereknek, hogy hozzák le a padlásról a fekete zászlót. Most, hogy megtérz a hazai földre, lám gyászos triumfusodat csupa gyász jelzi! Tudni kívánod, miért? — A főpolgármester fölhipta a lakosságot, hogy a gyászos menet vonala mentén tűzze ki a fekete zászlót. Hihetetlen, de úgy van, bevártuk a figyelmeztetést. Halhatatlan mester! A lelked hazavágyott, de a sötétség, amely orozva telepedett az agyadra, elnémitotta a honvágyad. Őh ez a sötétség, amely megállított hazatérésed után, megfosztott egy szörnny igazságtól: a művészetet a magyar földön a vendégszeretet dárídókba fullasztja, a művészet még nem honos nálunk. A legnagyobb magyar művész halála keveseket döbentett meg. A büszke paloták, amelyek mellett elviszik koporsód, nem tartoznak a kevesek közé. Három napig csak néhány képalkotás, szerkesztőség és kaszinó ablaka előtt lengte a szél a fekete lobogót. Ez a mi országos gyásznak...

A halott nem hallja ezt a vádbeszédet. Mely boldogságos tudat! Ha hallaná, meghalna még egyszer.

(H-u.)

Budapest, május 5.

— BUDAPESTI NAPLO. Április 30-án új előfőze és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról déjkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn déli előtt jelenik meg.

— Kecske-mét város új díszpolgára. Kecske-mét városa tudvaleg Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert díszpolgárává választotta. A város díszpolgárának remek kivétel, a magyar ornamentikában párját ritkító oklevelet készített, melyet ma küldötté-gileg átkát át a miniszternek. A küldöttséget Nagy Mihály orsz. képviselő vezette, tagjai voltak: Kada Elek polgármester, Baghy László főjegyző, Zombori László városi főjegyző, dr. Szeles József tükárekpénztári igazgató, Szeregy György városi tanácsnok, Kiss János királyi ügyész, Darányi Ferenc ügyvéd és Szapannos István földbírtokos. Darányi miniszter a kecske-metiek tiszteletére ebédet adott, amelyre Beniczky Ferenc, Kecske-mét város főispánja és nemeskéri Kiss Pál államtitkár is hivatalosak voltak.

— Zene a Mátyás-templomban. A budavári Mátyás-templomban ebben a hónapban az ünnepi nagymisék alkalmával déli tíz órakor a következő egyházi zeneműveket adják elő: Május 6-án Brosig E-moll miséjét és Karácsony István Laudá Jerusalemből. E hó tizenharmadán Fränk Gábor győri székesegyházi karnagy C-dur miséje, valamint Szepyer Alfréd és Karácsony István betétei kerülnek sorra. E hó 20-án P. Laurentius E-moll miséje s két betéjét. 24-én áldozó csütörtökön pedig Mozart B-dur miséjét Szabó Xaver Ferenc graduáléját „Ascendit Deus”-ját, Eisvogel offertóriumát, „Domine Dominus”-át adják elő. Huszonhetedikén Vavrinec E-moll miséje „Regina coeli”-a és Szabó E. Ascendit Deus”-a kerül előadásra. A magánrészeket Vavrinec-Farkas Edith, Ertl Emma, Juhász Ferenc és Krétschy Károly éneklék. Az orgonát felváltva Hoppe Rezső tanár és Dezel Frigyes mórnök játszsák.

— A hágal békekonferencia. Pétervárról jelentik, hogy az orosz külügyi kormány elhatározta a hágal békekonferencia határozatainak nyilvánosságra való hozatalát. A nemzetközi választott bíróság alapszabályait szó szerint közzé fogják tenni. A külügyi

miniszter már tudatta is ebbeli szándékát az összes államokkal, melyek a konferencián résztvettek és a publikálás csak azután fog megtörténni, ha a kormányoknak nem lesz ellene kifogásuk.

— Mangra Vazul — püspöki helynök. Aradról telegrafálják: Az aradi zsinat nagyváradi román püspök-helynöké Mangra Vazul választotta meg. Ötven szavazólappól Mangra harmincat kapott, huszat úresen adtak be. A magyarság körében, de a mérsékelt oláhok közt is megbotránkozást kelt Mangra Vazul ez előléptése, aki agitatori szereplése folytán rég elvesztette jogosultságát annak, hogy egy magyarországi egyház vezéralakjai közt helyet foglalhasson.

— A szerb pátriárka jubileuma. Brankovics György pátriárka holnap ünnepi pátriárkává történt megválasztása tizedik és születése 70-ik évfordulóját, egyuttal nevenapját is. A harmas ünneplyre, mint Karlócáról táviratozzák, nagy vendégsereg lepte el a várost. A pátriárka palotájában Bogdanovics Lucian budai, Sevic újvidéki, Nilovics pakráci püspök, a szerb kolostorok főnökei, az egyházi és világi küldöttek vezetők vannak elszállásolva. Karlóca város utcái már ma is festői képet nyújtanak a szingazdag nemzeti és papi ruhákban járó embersokaságtól. A házakról lobogók lengenek s virágokkal és zöld lombfűzveggel vannak földsítve. Ma este, Brankovics pátriárka nevenapja előestéjén nyolc órakor 21 mozsárlövés és az összes templomok harangzúza adta tudtára Karlóca lakosságának, hogy ablakaikat világtítsák ki s hogy a fáklýs-menet megindul a metropolium felé. A fáklýs-menetet a gimnáziumi daloskör és a tüzoltói zenekar kísérte. A pátriárka új palatájának erkélye előtt dr. Sztankovics Péter tartott üdvözlő beszédet. A pátriárka válasza után a szemináriumi kar énekelt, mire a fáklýs-menet visszatért Sztankovics házába.

— Magyar nők a magyar iparért. A magyar nők iparpártoló bizottsága, mint az országos ipar-egyesület szakosztálya, ma délután Hegedűs Sándorné elnöklete alatt ülést tartott az Országos Ipar-egyesület helyiségében. Lakatos Aladár miniszteri tanácsos, a kereskedelmi múzeum igazgatója és a bizottság alelnöke részletes jelentést tett a városligeti iparsarnokban rendezendő fonó-, szövő-, ruházati és bórdíszmü ipari kiállítás előmunkálatairól. Előadta, hogy eddig 392 kiállító jelentkezett, ami elég szép sikernek mondható. A kiállítás május 12-én nyílik meg Heedűs Sándor kereskedelmi miniszter jelenlétében. Gelléri Mór iprügyész igazgató, a bizottság főtitkára tett ezután jelentést a folyó ügyekről, mire Lakatos Aladár alelnök előterjesztést tett arra nézve, hogy a bizottság lelkes felhívásban forduljon a vidéki jelentékenyebb városok helyeibe, és kérje fel őket, hogy a fővárosi bizottság példájára alakítsanak helyi-bizottságokat is, melyek a központtal állandó kontaktusban legyenek. A bizottság elfogadta a javaslatot és a felhívás szövegezésére, valamint a szervezést kidolgozására Gelléri igazgatót kérte fel. Berkovits Ignác né bizottsági tag indítványt tett egy női ruházati ipari tanfolyam létesítésére nézve. Ebben a tárgyban Gelléri javaslatára bizottságot küldtek ki, melynek tagjai Berkovitsné, Szabóné-Nogáll Janka, Nendtwich Gusztávné, Horváth Janka és Wohl Janka. Több folyó ügy letárgyalása után Mauthner Adolf, Kunec Ferenc és Mössner József üdvözölték a bizottságot a meghívott kereskedelmi egyesületek nevében Gelléri igazgatót bemutatva a vakokat gyámoltató egyesület megerkesését, melyben a bizottság támogatását kéri az egyesület pártfogoltjai által készített parocikkok számára. A bizottság körleírásban hívja fel tagjainak figyelmét a vakok munkára és a sorozatos kiállítások keretében helyet fog adni e munkák kiállításának is.

— Izabelle la Bouquetière. A párisi Jokey Clubnak is megvolt a maga Turf-Caróája: Izabelle la Bouquetière. A második császárság idején tűnt fel a csillaga, amikor egy napon, mint lúd, fiatal leány odalított virágos-kosarával a Jokey Club kapuja elé. A klubtagok megszerették, protezsálták; rövid idő múlva már üzlete volt a kapubejáróban. Később kis kocsiján kijárt az autenti versenyekre, és annyira vitte, hogy a klub kinevezte a Jokey Klub virágárus-lányának.

Mint ilyen, minden évben kapott a körtől egy ruhát, a derbynyeres istálló színeiben; és abban járt, egészen a legközelebbi derbyig. Később természetesen megcsappant a jövedelme, a Jokey Klub kapuja alól odakerült a színházak feljárói elé, míg végre tegnap a város költségén vitték ki a St. Lazare-kórház-ból a temetőbe.

Néhány év előtt, mikor már hanyatlóban volt a csillaga, egy párisi újságrónak epanaszolta, hogy a mostani csenevész Páris semmiben sem hasonlít az ő régi, kedves Paris-ára.

— Az újságró éppen javában védelmezte a köz-társaság arány ifúságát, mikor egy fiatal ur is közel-letett feléjük, egy csokrot vitt ki a kosárból és meg-kérdezte az árát.

— Egy louis.

— Sok! Elég lesz tíz frank is!

— Látja — szólt mosolyogva Izabella az újsá-
íróhoz, — ez a különbség!

Szegény, elfelejtette azt a másik különbséget, elfelejtette, hogy csak a virágai mindig frissek, míg ő elhervadt.

— Berlin segít, London nem. Indiában iszonyatos nyomoruság pusztítja a népet. Ezer-számra hullanak el a szerencsétlenek. Az inség egyszerűen indiai, olyan, amiről nekünk fogal-munk se lehet. S ebben a rettenetes nyomorban teljesen magára hagyja Indiát az Anglia, amely a nagy gazdag területet esztendőről-esztendőre letarolja a maga javára. Nem segíhet. Minden szemérem nélkül, hivatalosan jelentette ki a kormánya, hogy ez idő szerint annyira ki-meríti minden anyagi erejét az, hogy egy másik Indiát raboljon magának, hogy az éhenpusztulók számára egy ital leve-se és egy falat kenyere nincs. S hogy teljes legyen az európai kép, bele-rajzolt valamit Vilmos császár, ez az ezekerz és ezerfelé gondolkozó agyu ember. Lefőzte az ango-
lokot. Sarcot vetett ki Berlinbe, afféle békés sar-
cot, ami mindössze egy kis presszióból épül meg s rövid idő alatt félmillió márkát gyűjtöttek össze a német császárvárosban az indiai inségek szá-mára. A szép számra elindulását tegnap jelezte Indiába egy telegramm, amelyet Vilmos császár küldött az alkirálynak. A telegramm szövege ez:

India iszonyu nyomora iránt érzett mély részvétől áthatva, jóváhagyással fél mil-lió márkát gyűjtött össze Berlin városa. Meg-parancsoltam, hogy ezt az összeget Kalkuttába küldjék és Excellenciádnak rendelkezésére bocsássák. Lássá India a német birodalom fővárosának ebben a cselekedetében az India iránt táplált rokonszenv és szeretet meleg érzését, amely népeket vezette s amely abból a tényből fakadt, hogy a vér sűrűbb a viznél.

A vicekirály szép telegrammban köszönte meg a pénzeszkét, de ha előlvasa az ember ezt az irást, mintha egy kis iróniát érezne ki belőle. Nem is volna csoda. Egy diplomata, aki körül rakásra hull az ember, egy pillanatra meg is feledkezhetik arról, hogy ő voltaképpen politikus és nem embertárs. Ez a telegrammjá:

Van szerencsém császári Felsőged fölöttébb kegyes táviratának megérkezését elismerni. A távirat tartalma egész Indiában mély hálát fog kelteni Felsőged birodalmi fővárosának, Berlin-nek nagylelkü, rokonszenves magatartásáért, amely felséged nemes kezdeményezéséből fakad. A rokonság összekötő erejének, amelyre Felső-
ged utalt, valóban illusztrációja az, hogy a né-
met nemzet barátságosan emlékezik meg arról a munkáról, amelyet a brit kormány ebben az országban végez, hogy enyhítse azokat a bor-zasztól szenvedéseket, amelyek a szegény indiai népet oly keményen sújtják. Az indiai nép nevé-ben van szerencsém köszönetet mondani Felső-
ged nagylelkü cselekedetért és népének nagy adományáért.

Az egész ötszázézer márkás história pedig csak Indiában fog tetszeni, de Londonban nem. Inkább veszett volna még éhen pár millió indus, csak a Villi, a Villi ne törne folyton borsot ő felsége, az angol királyné orra alá.

— Nagy sikkasztés Brüsszelben. A főkapitány-ságot Brüsszelből értesítették, hogy Vankappen Jules gandoni születésű 31 éves, a Delhaire et Cie. cég alkalmazottja onnan 103,087 frank elsikkasztá-sa után megszökött. Társaságában van Knopps Izabella Henriette schaebercki születésű 24 éves kedvese is. Vankappen 170 cm. magas, haja sötét barna, testalkata erős, felső ajkán vágás van, kellemes megjelenésű. A rendőrség megtegte a szükséges intézkedéseket.

— Vagy német legyen a prédikáció, vagy menjen a pap. A lanesuki plébános né-metül is, meg magyarul is akar prédikálni a templomban, amely templom Magyarországon, Baranyamegyében vagon fölépítve. A hivié azon-ban csak németül akarnak imádkozni s a lelkész, Götz Sándor tisztelendőt olyan kegyes módon akarták rákényszeríteni a kizárólagos német prédikációra, hogy kénytelen csendőrséggel őriz-tetni a parochiáját. Azóta sztrájkol a hívők gyű-lekezete s pap nélkül a maga szakállára tart istentiszteletet a község határában levő kálvá-riánál — de németül. Különbön deputációt is küldtek a pécsi püskökhöz, s arra kérték, hogy helyezze el valamerre a papjukat, nekik nem kell.

— Az aubervillieri templom gyujtogatója. Körülbelül három hete, hogy légezt az aubervillieri templom, amely Párisnak egyik érdekes régisége volt. A tűz keletkezési módjából és a kegyetlen pusztításról, amelyet a templom drágaságai között fel-fedeztek, mindjárt azt következtették, hogy a tem-plo-mot felgyujtották. A gyujtogatót azóta egyre ke-resték és most meg is találták. Ma letartóztatták a templom Kocher nevű sekrestyését, mert állítólag ő gyujtotta föl a templomot.

— **Egy szerkesztő végrendelete.** Milánóban nemrégiben elhunyt az egyik legtekintélyesebb olasz, a *Corriera della Sera* szerkesztője, Eugenio Torelli Viollier. A napokban bontották föl a testamentumát. Kétszáz ezer lírát hagyott egy olyan szanatóriumra, amiben idősebbeket ápolnak majd s több nagy alapítványban emlékezett meg az újságról kollégáiról. Csak az elvált feleségéről nem emlékezik meg egy szóval se a végrendelet.

— **A tegnapi felhőszakadás.** A tegnapi délutáni felhőszakadás nagyon sok kárt okozott a fővárosban. A tüzoltóságot 23 helyre hívták szivattyúzás végett. Az Amazon-utcában levő 11. sz. a. házhoz háromszor, a Damjanich-utca 12. és Rózsa-utca 4. sz. a. levő házakhoz két ízben is hívták a tüzoltókat, akik az elöntött pincéket, illetőleg lakások esővizét éjjel 11 óráig mindenütt kiszivattyúzták. Voltak a tüzoltók az említett helyeken kívül a Csömör-ut 52. Dob-utca 98., 101., 105., 108., 112. Bethlen-utca 41. István-ut 9. Dembinsky-utca 26., 27. Nefelejts-utca 39. Rózsa-utca 39. Vörösmarty-utca 36. Elemér-utca 6. és 36. Izabella-utca 6. Honvéd-utca 45. Bozók-utca 8. Marányi-utca 48. sz. a. levő házakban, a budai oldalon pedig a Nagy Rókus-utca 17. és Zsigmond-utca 28. sz. a. levő házakban, ahol az elöntés főleg a tisztátalan s eldugult csatornák következtében állt elő. — A mindenfelé tartó állandó esőzés következtében a Duna és mellékfolyói is áradásnak indultak. A Duna a beleömlött áradatok következtében piszkos sárga habokban bűmpölyög alá. A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna Schárdingtől egész Paksig át. A fővárosnál tegnap óta 20 centiméternyit emelkedett a víz s mai magassága 398 centiméter.

— **Házasság.** Erdélyi Zoltán hírlapíró, a jeles fiatal költő eljegyezte *Galamb* Rózsika kisasszonyt, *Galamb* József papai ügyvéd, az Esterházy uradalom ügyészenek leányát.

Kovács Mihály magyar államvasuti tiszt, tartalékos hadnagy, Csopon tisznapelött vezette oltárhoz nagybócsai *Sárközy* Marzitot, néhai nagybócsai *Sárközy* Imre és neje született kecskeméti *Kormoss* Gizella leányát.

Auer Albert magánhivatalnok eljegyezte dr. *Scheer* Benő ügyvéd és neje született Valatin Kata leányát, Rózsit.

— **Tíz éves találkozó.** *Petonszky* Imre zombori adótitész felkeri volt iskolatársait, akik 1890. évben a szabaddal fogimnáziumban érettségi vizsgálatot tettek, hogy lakóhelyüket veled tudaseák.

— **Nem eladó.** Gróf Nákó Kálmán meg akarja ajándékozni a faluját, Nagy-Szent-Miklóst egy órával. Tekintélyes, nagy toronyórát szánt a falunak s eszébe jutott, hogy már bontják Budapestben a régi városházát. Ennek az órájához olesón hozzá lehetne jutni. Nahogy valaki más megelőzze a jó vásárlást, telegrammot küldött a tanácsosnak, a miben azt kérdi, hogy eladó-e az óra és hogy ha eladó, hát mi az ára? A tanácsbeli urak azt felelték a grófnak, hogy az óra nem eladó. Annny szóp időt lepergetett már a kerekén, hogy a városi muzeumba kerül pénzébe.

— **Majális.** Az állami felső építő-iskola hallgatói tegnap este sikerült jótékonycélú zeneestélyt és majális tartottak az *Ötvös-villában*. A hangverseny Mozart, Liszt, Mascagni, Erkel műveiből volt összeállítva. Az egyes számokat az egybegyűlt díszes közönség sűrű tapsokkal jutalmazta, míg a közreműködők vendégek közül *Grünfeld* Teréz énekművésztelével, *Tallent* Mátyás operai tag hegedűjátékával és *Roubal* zongoraművész keltettek nagy hatást.

— **Házilozás.** A fővárosi társaság nagy részvéte mellett szentelték be ma délután gróf *Széray* János holttestét a Sándor-utcai Degenfeld-palotában. A gyászoló közönség sorában voltak: báró *Fejérvány* Géza honvédelmi miniszter, *Percecz* Dezső a képviselőház elnöke, *Gromon* Dezső és *Nemeskürty* Kiss Pál államtitkárak, *Lobkowitz* Rudolf herceg hadtestparancsnok, *Berzevics* Albert, gróf *Zichy* Jenő, gróf *Szapáry* István, gróf *Andrássy* Tivadar, gróf *Desseoffy* Aurél, *Rohozay* Gida stb. A beszentelést *Kanovits* Béla Mór esperes-pébános végezte fényes szédlettel, amely után a kopersórt határozatú kocsin a keleti pályaudvarra vitték, a honnan Verpelétől szállították és ott helyezték május 7-ikén délután 4 órákor a gróf nyugalomban a grófi család sírboltjában.

Dura Józsefné született *Dorka* Erzsébet, *Dura* Máté nő édesanyja 75 éves korában Hódmező-Vásárhelyen elhunyt.

Csanak József kereskedő május 2-ikén Debrecenben elhunyt. Nagy rokonság gyászolja.

Guha Frigyes honvédtusár önkéntes május 3-ikén 24 éves korában Budapestben meghalt.

— **Kedvezmény a dadogóknak.** *Hegedűs* miniszter a *Skultéty* Lajos fővárosi tanár vezetése alatt álló s a piaristák főgimnáziumában lévő beszédgyógytársaság szüneti gyórgyintézményébe tanulóknak, az ott beigazolt kiváló eredményekre való tekintettel féljegyves vasuti kedvezményt engedélyezett. Akik igénybe venni kívánják, június 15-ig jelentkezhetnek a vezető tanárnál (*József-körút* 15.) A szüneti tanfolyam július 1-én kezdődik.

— **Napoleon katonai öröksége.** A bonapartisták felszámolnak: Napoleon katonai örökségét átruházták *Napoleon* Lajos hercegre. Az átruházás abból az alkalomból történt, hogy a herceget a cár orosz tábornokká nevezte ki. A központi bonapartista bizottság a kinevezésnek rendkívüli módon megörült és örömeiben a következő — rendelkezésnek is beillő — üdvözlő iratot küldte *Napoleon* hercegnek:

Hódolatteljes üdvözlötünket küldjük Bonaparte tábornoknak és arra kérjük császári felségéget, hogy fogadja a legőszintebb jó kívánság kifejezését a jövőre nézve mindazon franciák részéről, akik hívek maradtak a *Napoleon* névhez. Most, mikor nemrég a párisiak a színházban tapsoltak az ön dinasztiaja lángeszű megalapítójának, a francia hazafiak indítavá érzik magukat annak a meggyőződésüknek kifejezésére, hogy az ön ifjú vállal elég örösek lesznek annak a katonai örökségnek az elviselésére, amelyet *Napoleon* hagyott önre.

— **A magyar tanszeripar védelme.** Dr. *Flatz* Bonifác, szegedi tankerepléti főorvos az Országos Tanár-Egyesület közlönyében azt írta, hogy az iskolák a leg több akarat mellett sem képesek szükségleteiket magyar készítményekből beszerezni, mert az iskolai szerek dolgában a magyar ipar fejletlen. Az *Orsz. Ipar-egyesület* ezzel szemben tegnapi értekezletén kimutatta a vád alaptalanságát és megvédte a megtámadott magyar gyártmányokat. Egyben elhatározta az értekezlet, hogy felkeri az Országos Ipar-egyesületet, hogy intezzen felterjesztést a kereskedelemügyi miniszterhez és a kereskedelemügyi miniszter a közoktatásügyi miniszter révén világosítsa fel a tanügyi hatóságokat és iskolatartókat teszteltek el a magyar tanszeripar valódi állapotáról. Hívja fel őket aztán, hogy ezt az iparágat fölül telhetően támogassák. Az Ipar-egyesület végrehajtó bizottsága az értekezlet határozatahoz hozzájárult és felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

— **A magyarok rabja.** Ez idő szerint csak egy mártír van Magyarországon, az is román. Következőképpen senki sem kerülhet olyan könnyen a nótába, mint ez az egy ember, akiről Morodónan így dalolnak a legények:

Az erdőben rigó dalol,
Lukácsiu, a magyarok rabja,
Szabadságról ül ő ottan,
Melyben nekünk semmi rászünk.
No légy rigó oly szomorú,
Nem örökös a rabtság,
Jó a tavasz s felvirul még
Lukácsiu a szabadság!

Ez a költemény még nagyon hosszú. De elég belőle ennyi is. Elég volt Morodón község bírájának is, aki a nóta miatt följelentett két falubeli legényt, akik ezt a nótát nagy nyívan énekelgették faluhosszat. Tegnapi kellett volna nagy vitében elismerniök az aradi bíróság előtt, hogy így nótáztak, de nem volt elég materia bennük, hogy a Lukácsiu nevű rab-rigó módjára martiriumot szenvedjenek s inkább letagadták az egész ügyet, úgy hogy a törvényszék bizonyítékok hiányában kénytelen volt felmenteni őket. Fültaunak állítása szerint, a két rigó, a törvényszék-ről hazamenet újból rákezdte:

Az erdőben rigó dalol
Lukácsiu, a magyarok rabja...

— **Új szépirodalmi folyóirat.** *Magyar Zsidó* Né címmel új belletrisztikai heti folyóirat indult meg *Ötvösné Weisz* Sarolta szerkesztésében. Az új folyóirat célját tűzte ki, hogy azokba a körökbe is belevigye a magyar nyelv szerzetét és ápolását, amelyekben az eddigelő idegen volt. Az első két szám egyenes és változatosan van összeállítva.

— **Tűz egy könyvtárban.** Veszemelmes tűz támadt tegnap este a Révay-testvérek Üllői-ut 18. sz. a. levő könyvtár helyiségében. A villamos vezeték rossz elszigetelő burka gyuladt meg, s csak az volt a szerencse, hogy nyomban észrevették. A kivonult tüzoltóság az égő vezetéket elvágta, s így elejét vette a nagyobb bajnak.

— **Elgázolta a vicinális.** *Baross* István dabi születésű 28 éves sorokársi vasuti munkást ma reggel elgázolta a sorokársi helyierődekű vasut. A kerek a bal lábát térdén alul egészen összaszúrták s ezenkívül is súlyos belső sérülést szenvedett a szerencsétlen. A vizsgálatot megindították.

— **Eetörés.** *Breuer* Jakab divatárkereskedő Erzsébet-körút 22-ik szám alatt lévő üzletében az éjjel betörők jártak. Akuloseal felnyitották az üzlethelyiség udvarra nyúló ajtaját és behatolva mintegy száz korona értékű fehérneműt elloptak. A rendőrség keresi a betörőket.

— **Életunt házmaster.** *Hoffmann* Samu máriai születésű 68 éves nős házmaster az éjjel Wessellényi-utca 13. szám alatt lévő lakásán revolverrel jobb halántékán lötte magát. A mentők életveszélyes sebével a Rókus-kórházba szállították. Végzetes tettenek oka életuntág.

— **Betörés Kis-Szebenben.** *Sonnenthal* Mór kiszebeni vendéglőnek és városi bérlőnek a lakásában tegnap éjjel betörők jártak s onnan a szekrények felőre tártak elloptak két 1000—1000 forintól szülő táskarepöntári könyvet, 2200 korona készpénz, arany órákat, két gyűrűt, szután az éjjel leple alatt elmenekültek. A rendőrség a csendőrséggel nyomozza a gonoszívőket, de azoknak eddig nyomuk sincs.

— **A Maison de Blanc Budapestben.** *Budie* Ede bécsi császári és királyi udvari szállító és kereske-

delmi tanácsos Bécsben husz év óta fennálló üzletét, melynek kiscsüdnövei az igazi francis izlés hírében állanak, felszaltta és Budapeston telepedett meg. Budapestben e napokban nyitja meg termetét Váci-utca 7. szám alatt.

— **Tiltsva van.** Mesésen hangzik egy magas állású miniszteri hivatalnok nozzáná intott jelentése, ki *Fuchs* H. váltóházánál (Budapest, IV. Kecskeméti-utca 1.) vásárolt és *Thomas Cook & Son* által összeállított menétjeggyel a budapesti-párisi kirándulást megtette. A jelentés így hangzik: Mindennel, úgy a lakással, mint az ellátással rendkívül meg voltam elégedve. A 360 korona árba nemcsak utazás II. osztályú gyorsvonattal, 10 napi lakás és kitűnő ellátás van beleértve, hanem még 10 belépti jegy a kiállítás területére, továbbá baleset biztosítás 10.000 koronára is. Elutazásomkor a szállodából különös meglepetésemnek jó borralalval akartam kifejezést adni. Képzelve meglepetésemet, midőn a szálloda személyzete azon megjegyzéssel, hogy *Tiltsva van*, a borralalval el nem fogadta. Baráti kötelességet teljesítok csupán, midőn figyelemre teszem, hogy ily esodálatos menétjegy kizárólag *Fuchs* H. váltóházánál, Budapest, IV. Kecskeméti-utca 1. kapható.

— **A déli Karlsbad.** Így nevezik Rohitsch-Sauerbrunn-fürdőt és ez a név máltán megilleti ezt a kitűnő gyógyhelyet, melyet a leghírnevesebb orvosok ajánlanak bél- és gyomorbetegeknek. Trotter igazgató ezerszázhusz vendég számára rendeztetve be Rohitsch-Sauerbrunn, amely a déli vasút révén direkt összekötöttest kapott egész Magyarországal.

— **Ös-Budavára.** Ma este újra megnyiták Ös-Budavára kapui. Az a közönség, amely megörizte a népszerű mulatóhely tavalyi emlékeit, seregestől lepte el Ös-Budavára tereit, régi ismerősként üdvözölve ott sok mindent, amiben a napi munkától fáradt ember szórakozást, gyönyörűséget talál.

(x) **Vásároljon osztályorsorsjegyet** *Lukács* Vilmos bankházánál Epest, V., Fürdő-u. 10. Ára egy egésznek 12 kor., 1/2-nek 6 kor., 1/4-nek 3 kor., 1/8-nak 1 kor. 50 fil.

(x) **Linhart** Vilmos festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképezeti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

(x) **A prágai házikenőcs** orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladásos sebeknél és daganatoknál mint fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyuladás ellenes, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredményvel alkalmazható, miőt is már mindenütt mint kitűnő házi szert tartják. Ezt *Fragner* A. gyógyszerész Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható. (Lásd a hirdetését.)

(x) **Egődn József** kocsigvár Budapest, IX., Páva-utca 7-12., városi raktár VIII., Muzeum-körút 10. II. udvar. Kész új hintóké és gyászokosik, kitűnő minőség, a legutányosabb árak. Javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

(x) **Elék** István Budapestről Rottenbiller-ut. 4. bérménto küld 4 1/2 kg. Manila Melange kávé 7,50 koronáért.

(x) **Király** és **Társ** jónövű bankházának, az osztályorsjáték fölárusítójának Szerencse-kalendáriumaról szóló hirdetésére föl hívjuk olvasóink figyelmét.

Munkácsy Mihály halála.

— **A Budapesti Napló** tudósítójától. —

Budapest, május 5.

Munkácsy Mihály holttesteme holnap, vasárnap délután két órákor érkezik Budapestre. A kopersóval jón *Munkácsy* özvegye, *Zsilinszky* Mihály államtitkár és özvegy két rokona. A művészek az ország határáig utaznak és ott csatlakoznak a kopersó kiséző családoz. A kopersó holnap a pályában marad s este fáklafény mellett a művészek maguk viszik át a városligeti műcsarnokba.

A városligeti műcsarnok főhomlokzata előtt, a park közepén hatalmas ravatal állítanak föl a gyász jeléül. A ravatal *Fadrusz* János, *Lechner* Ödön, *Szöböl* Alajos és *Hegedűs* László tervei szerint már munkában van. A katalakot fekete posztóval vonták be. Elöl *Munkácsy* Mihály aranyozott doborművű melléke lesz, fönt fehér, márványszerű szarkofág s óriási áldozati lángok, melyek az Attila kincseit ábrázoló aranyozott edényekben égnek. A gyásznak a külső jele hétfőre teljesen elkészül és mindenki megtekintheti.

Munkácsy ravatalát a Műcsarnok belső kortermében, az ugynevezett szoborosarnokban állítják föl, melyet a művészek tervei szerint fognak gyászpompával fölkeszteni. A ravatal hétfőre lesz kész és a közönség három napon át megnézheti. A ravatal megtekintéséhez belépjegy nem kell.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a *Munkácsy* Mihálynak adandó végítésesség ügyében országos bizottságot hívott egybe, mely ma délben ülést tartott. Az ülésen a magyar közelet, politika, irodalom és művészet képviselői nagy számmal jelentek meg, köztük: *Jókai* Mór, gróf *Andrássy* Gyula,

Gromon Dezső, Berzeviczy Albert, Beóthy Zsolt, Falk Miksa, Molnár Viktor, Rákosi Jenő, Rézsi József, Szily Kálmán, Márkus József, Vésziavölgyi Gyula, Rudnay Béla, Mátyás Hugó, K. Lippich Elek, Herzog Ferenc, Szóts Pál, Kammerer Ernő, Dirner Gusztáv, Thaly Kálmán, Győry Elek, gróf Benyovszky Sándor, báró Harkányi Frigyes, gróf Zichy Jenő, Ivánka Oszkár, Dániel Gábor, Csávossy Béla, Hock János, Malonyay Dezső, Ambrozovits Dezső s a művésztestületek képviselői.

Dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter előterjesztette, hogy az országos bizottságnak csak azt a vezérgondolatot adja, hogy a temetés pompá nélkül legyen az elhunyt nagy mester emlékéhez és a magyar nemzethez. Részletes javaslatot nem kíván tenni, hanem erre felhívja a művészegyesületek jelenlevő képviselőit.

Berzeviczy Albert, az országos képzőművészeti társulat alelnöke, Hock János orsz. képviselő, a nemzeti szalon elnöke és Karlovics Bertalan, a magyar képzőművészek egyesületének helyettes elnöke előterjesztik a saját testületeik választmányának határozatait. Majd hosszabb vita indult meg, melyben felszólaltak Márkus József főpolgármester, Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester, Rudnay Béla főkapitány, Molnár Viktor miniszteri tanácsos, Rákosi Jenő, Rézsi József, Gromon Dezső, Beóthy Zsolt, gróf Benyovszky Sándor, Szóts Pál és mások. Az országos bizottság ezután megállapította a nagy halott fogadásának és ravatalra helyezésének a részleteit.

Az országos bizottság felhívására ma este alakult meg a városi elnöki műcsarnokban a szűkebbkörű végrehajtó bizottság gróf Andrássy Tivadar elnöke alatt. A bizottság tagjai a miniszterium részéről Molnár Viktor miniszteri tanácsos, dr. K. Lippich Elek miniszteri osztálytanácsos, dr. Gopcsa László miniszteri titkár, a bizottság jegyzője, a székesfőváros részéről Rózsavölgyi Gyula helyettes polgármester, Viola Imre tanácsnok és Rényi Dezső főjegyző, a képzőművészeti társulat részéről gróf Andrássy Tivadar elnök, Berzeviczy Albert alelnök, Benkő Kálmán és Wagner Géza igazg. tagok, Telepy Károly műtárol. Ambrozovits Dezső titkár, Fadrusz János, a rendőrség részéről Rudnay Béla főkapitány és Mátyás Hugó rendőrtanácsos, a Nemzeti Szalon részéről gróf Andrássy Gyula és Hock János elnökök, Kardos Gyula igazgató és Róza Miklós titkár, a képzőművészek egyesülete részéről Rézsi József, Thorma János, Kernstock Károly, Tolnay Ákos, Tornai Gyula, Hegedűs László, Innocent Ferenc. Vajda Zsigmond és Ferenczy Károly. A bizottság beható tanácskozás után megállapította a gyászszertartás közelebbi részleteit.

Munkácsy Mihály koporsóját vasárnap este tízenegy órakor a művészegyesület tagjai fátyla fény mellett a nyugati pályaudvarról a Teréz-körutol és Andrássy-uton viszik a Műcsarnokba, ahol a szobortermemben elhelyezik. Itt állítják fel a díszes ravatalt, melyre hétfőn teszik a koporsót.

A ravatalt a résztvevő közönség hétfőn délután 3-6-ig, kedden délelőtt 9-12-ig és délután 2-6-ig, szerdán délelőtt 11-1-ig tekintheti meg. Szerdán délelőtt 8-11-ig a ravatalos terem csak a tanuló ifjúság számára lesz nyitva.

A ravatalt körül művészek és egyetemi ifjak állnak díszőrséget. A temetés napján a Műcsarnok körül katonaság alkot kordont. A temetés alkalmával a Műcsarnokba csak jeggyel lehet bejutni, melyeket a miniszterium küld szét. A gyászszertartás végzésére egy megyés püspököt kérnek föl. A temetésnél a filharmoniai zenekar Erkel Hunyadi gyászindulóját adja elő, a budai dalárda a Himnusz éneki, míg a sirnál a Ganz-gyár dalköre énekel. A gyászmenetben a honvéd és egy közönségbeli zenekar fog gyászindulókat játszani. — Azok a testületek, melyek a gyászpompát megjelenésükkel emelni kívánják, holnapról kezdve jelentkezhetnek a műcsarnok irodájában, ahol a bizottság permanenciában van.

A székesfőváros polgármestere már holnap felhívja a főváros közönségét a gyász külső jeleinek alkalmazására és gyászlobogók kiállítására főleg azon az utvonalon, amerre a temelési menet elhalad. Ez az utvonala a következő: Andrássy-ut, Oktogon-ter, Teréz-körut, Erzsébet-körut, Kerepesi-ut. A háztulajdonosok és a lakók remélhetőleg méltó módon ékesítik föl fekete zászlókkal és drapériával a házak oroztatát, erkélyeit és ablakait. A gáztársulat ez utvonalon a lámpákat gyászfátyollal vonja be és meggyújtja.

A temetés május 9-én, szerdán délután tíz négykor lesz. Ezen a napon a főváros összes tanintézményeiben szünetelnek az előadások. Az egyetemi ifjúság és a középiskolai tanuló sereg zászló alatt kivonul és helyet foglal a temelési utvonalon mentén.

A gyászszertartás színhelyére a temetés alkalmával külön jeggyel lehet belépni. A ravatalnál beszélni fog a kormány nevében Wlassics Gyula miniszter, a Képzőművészeti Társulat részéről Berzeviczy Albert alelnök, a képzőművészek egyesülete nevében Jendrassik Jenő és a Nemzeti Szalon részéről Hock János elnök. A sirnál a művészek nevében Vágó Pál mond bucsuzatolt.

A Műcsarnokot ma délen bezárták és csak a Munkácsy-gyászszertartás megtartása után fogják a tárlatot a közönség részére ismét megnyitni.

A Genossenschaft der bildenden Künstler Wiens levélig főlkerte az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatot, hogy Munkácsy ravatalára egy szép babérokoszort helyeztessen a következő felirattal:

Die Genossenschaft der bildenden Künstler Wiens — Dem grossen Meister.

Munkácsy, május 5.

Munkácsy város képviselőtestülete tegnapi rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy küldöttségileg képviseliet a közönség részére ismét metetésén. A küldöttséghez csatlakoznak a fővárosban lakó munkások is. Nedezey országgyűlési képviselő Munkácsy városa nevében babérokoszort tesz a ravatalra: A halhatatlannak — szülővárosa Munkácsy felirattal.

Szeged, május 5.

A városi tanács elhatározta, hogy a város képviselőtestületben Munkácsy temetésére küldöttséget menezet, a koporsóra koszort tétet, Munkácsyéhoz részvétirattal intéz és a temetés idejében a város háza harangját meghuzatja.

Békés-Csaba, május 5.

Csaba város elhatározta, hogy Munkácsy ravatalára Zsilinszky államtitkárral koszort helyeztet, a szoborhoz nagyobb öszeggel járul és a házat, ahol Munkácsy asztalosinas volt, emléktáblával és az utcát nevével jelöli meg.

Gróf Zichy Jenő harmadik ázsiai utazása.

Budapest, május 5.

Hatalmas uralkodók, a halhatatlanság vágya szállja meg lelküket, szoktak olyan ajándékokat adni nemzeteiknek, mint amint az a két, formára is csodálatos könyv, mely itt fekszik előttünk. Nem uralkodó adta, csak egy magyar gróf, akit nemzete szeretetének, és régi történetének várása esalt magával messe vidékekre, ahol biblikus népek évezredes barcai folytak s ahol rombadott falak alól, régi emlékek hemvai közül s vizek mélységéből kell elővonszolni a mulat a jelen nap sugarába. Gróf Zichy Jenő harmadik ázsiai utazásáról számol most be ebben a két félkötetben, amely az első kötetet teszi. Fejedelmi ajándék ez, olyan, amelynek látásra megdöbben az ember s nem tudja, vajjon azt az idealizmust dicserje-e, amely ilyen áldozatokra készlet valakit, vagy azt a nagy fajszertetet, amely nélkül ilyen monumentumokat nem lehet beleépíteni a nemzetek kulturájába, vagy inkább bámulattal nézzen-e fel azokra, akiket a komoly tudás vágya és a komoly, alapos munka szeretete ösztökél ilyen alkotásokra? Az ajándékozás motívumai elvégre is közönyösök a megajándékozottokra nézve, nem is keressük őket s megelégszünk avval, hogy fejet hajtunk ez előtt a munka előtt s mélységek hálaival gondolunk azokra, akik a magyar irodalmat és magyar kulturát evvel a monumentummal minden időkre gazdaggá tették.

Gróf Zichy Jenő bevezető soraival kezdődik a gyönyörű munka, melyben az áldozatkész és tudós gróf első sorban is expedíciójának szervezéséről számol be. Két első utazása — egy szől — arról győzte meg, hogy ethnografiai és nyelvészeti kutatások nélkül nem deríthet lényt ósmultunk egyik-másik homályára. Ez indított arra, hogy az expedíciót egy részeg, egy ethnografus és egy nyelvészből állítsam egybe, magamnak tartva fel a vezetést, melyet a munka egyöntetűsége okvetlenül megkívánt. Három feladat várt rám. Az egyik, a részletes feladat, melynek keresztülvitelét dr. Posta Bélára, a Magyar Nemzeti Múzeum érem- és régiségosztályának főre bízam, a következőleg alakult: Főfoglalmunkat a hazai honfoglalás-kor orosz földi emlékeire és a hun-germán, avar és jazig-szarmata csoportok orosz földi emlékeire kellett fordítanunk. Tanulmányozni kellett továbbá a déloroz föld szkitha emlékeit, valamint a szibériai bronzkort is. Ilyenformán bizást remélhetük, hogy az orosz muzeális és irodalmi anyagnak hazai régészeti csoportjaink szempontjából leendő kiaknázása legbiztosabban vezetett bennünk elünkhoz.

Második feladatunk az archeologiai feladat volt. Tiflisben tartott közös konferenciánkon már konstatáltuk, hogy a Varso, Helsingfors, Pétervár, Moszkva, Kiev, Odessa és Keresi muzeumok anyaga már fel van dolgozva s így hozzáállhatunk ahhoz, hogy a kaukázusi Uplis-czihe nevű barlangokat kutassuk fel. Uplis-czihe, sziklába faragott barlangok, kamrák, szobák és termek tömege, melyhez ezer és ezer csodás mondat fűz. Uplis-czihe egyfelől a kisázsiai és Pontos-melleki kultúrákkal függ egybe, másrészt számos keleti elemet tartalmaz. Itt akadt elénk az a remek parthus dombormű, melyek világi

személyeket ábrázolva a kostümtörténet megbecsülhetlen dokumentumai.

Harmadik feladatunk az ethnografiára terjedt ki, melynek vezetésére dr. Jankó Janos muzeumi ór urat kértem föl. A fősúlyt arra kellett helyeznünk, hogy a néprajzi szakkérdéseket az összehasonlító munkálat szempontjából tegyem fel. Így különösen két kérdés domborodott ki. Az egyik a magyar halászat eredetének, a másik az otyyák rokonságnak kérdése.

Mindezek után az volt törekvésem, hogy a Batu khán által Kínába hurcolt okmányokat lejem fel. Pekingbe nagyon szerencsétlen időben, a forradalom kitörése napján érkeztem. Gyanakodással és tudatlansággal találkoztam. Senkimen tudta megérteni, hogy miért van szükségem régi írásokra, míg végre a Tsungli Yamen nyílt írásében megérttettem szándékomat, de mindössze figyelmüket sikerült csak felébrezsem, de nem tudtam lerombolni ama régi szabályhoz való szertelen ragaszkodásukat, hogy kínai okmánytárba európai ember be nem bocsátató. Mindamellett alapos reményem van, hogy a kínai levéltárakban levő okmányoknak leg-alább másolatát szerethetem meg.

A hatalmas munka bevezetésének ez a rövid kivonata.

A tulajdonképpeni munka dr. Jankó Jánosnak csodálatos alaposággal, nagy szakutadással, szinte páratlan szorgalommal megírt, nagyszerű munkája: A magyar halászat eredete. Vagy héteáz oldalon keresztül a tudós szerző a különböző ázsiai népek által használt halászat eszközöket sorolja fel. Pontosan megállapítja azoknak külső formáit, használatuk módját, és kikutatja, hogy mely népek melyik eszközt használták s a zeniális ethnographus éles megfigyelésével az eszközökből, a laikus előtt szinte eltörpülő semmiségekből nagyszerű ethnografiai eredményekre jut. Östörténeti adatokon kívül egy hatalmas, sok száz, új, eddig alig ismert szóból álló halászat szótár birtokába juttat. Östörténetünkre vonatkozó eredményeit a következőkben foglaljuk össze:

A magyar halászat legrégibb korszakának emlékei a magyar vejsze és a lábó horgok. Együtt élt még akkor a finn is, osztják is, magyar is. Csakhogy a magyar vejszének nem voltak még akkor pelőci, a lábóhorgok a tököt egy fakolone helyettesítette, a horgoz maga pedig lahorg volt. Ebben a korszakban tehát csak a rekesztő és horgos halászat nyomaira akadunk.

A finn kivált a nagy ősi közösségből, de abban még jó ideig együtt maradt az osztják és a magyar; ezen együttes korának emlékeit őrzik a beregi és ráce vejszek, a boskovarvász égek s a métháló. Ebben a korszakban tehát a finnugor közösségből származó rekesztő és horgos halászatot kívül egy harmadiknak, az állító halászatnak nyomaira is akadunk.

Voltak ebben a korban már olyan szerszámok is, amelyeknél önforralatot alkalmaztak, de ezeknek a szerszámoknak a magyarban nyomuk veszett, elszöpte azokat az idők vihara vagy a tökéletesebb szerszám. — Végül ennek a korszaknak emlékét őrzik két járulékos szerszám is, a gübüllő és az evező. A finneknek a finnugor közösségből való kiválása minden valószínűség szerint helyváltoztatással jert a még együtt maradt osztják magyarokra nézve is; hogy a finnugor közösségből fennmaradt tavi jellegű vejsze tisztán folyóvízi természetű szárnylászás alakok lépnek fel, csak úgy okolható meg, hogy felteszük, hogy az osztják magyar közösség a tavak mellől a folyók közelebe húzódt.

Ezt az osztják m gyar együttelést ezután megbontotta a törökség fellepése, mely egész sereg új elemet hozott be halászatunkba. A törökségtől vette át a magyar a gyalom háló; ez a gyalom azonban, melynek nem volt apasa, még kicsiny volt, csak akkora, hogy a családtagok kezelhették, több ember borkorban való szövetezésére szükség nem volt, erre következtethetünk abból, hogy ezt az állapotot őrizte meg az osztják máig. A töröktől tanulta meg a magyar a szákolást, melynek szerszáma azonban nem volt a mai tavi vasas szák, mely tulajdonképpen az ághegyhálók csoportjába tartozik, hanem valamelyes kerek abróncsra vetett hálósák, kávák nélkül. A töröktől vette át a magyar a halászat vas-szerszámait is, a vágóhorgot, a kétágu szigonyt, a viza horgot; a vasnorgok megismerése fölőslőgesse tette a kezdetleges, egyszerű és összetett fahorgokat és megtartva a lábóhorgászat szerzőjársát, a fahorgot már vasnorgóval cserélte fel. A finn-ugor rekesztő, állító és horgos halászat tehát a törökség révén három új csoporttal is gyarapodott, a kerítő, a szigonyos és az emelő halászattal.

A magyart az első hullám szorította délre, a második és harmadik nyugatra s ha figyelembe vesszük, hogy a vágóhorgoknak, kétágu szigonyoknak és a viza-horgoknak máig is a főtérülete a Volga, még mielőtt ez terület meghatározását egyéb uton kísérleink meg, fel kell tennünk, hogy ezeknek a mozkalmaknak szintere már a Volga melléke volt. A magyart tehát elhagyta a tavak országát, a folyók mellé szorult, azokon a Volgaig jutott s aztán követte azt dél felé. Mögötte maradt az erdő s az Alsó-Volga sivar tájai halász-szerszámaira is rányomták bélyegüket; az ősi lábóhorg fakolone kelyeit alkalmazta a tököt s a gyalomot az osztják magyar egyseg fausztóit helyett a könnyebben megszerezhető gyékényvel parázta fel. De változtatott a töröktől átvett mas szerszáman is, a szákon, mely már akkor kapta meg a keresztőrt, amint azt a Volga mellett máig megmaradt keresztőrszák bizonyítja.

Munkások biztosítása.

— *Ánkét a földművelési minisztériumban.* —

Budapest, május 5.

A gazdasági munkások biztosításáról készült törvényjavaslat előadói tervezetének megvitatására ma értekezlet volt a földművelésügyi minisztériumban. Az ülésen Darányi miniszter elnökölt. Jelen voltak: nemeskéri Kiss Pál államtitkár, Bedő Albert, Bem Károly, Bogyó Samu, Desseuffy Aurél gróf, Harkányi János báró, Justh Ferenc, Karolyi Sándor gróf, Kristóffy József, dr. Kolmer Adolf, Léway Lajos, Lukács György dr., Makfalvai Géza, Piukovich József, Rosenberg Gyula, Rubinik Gyula, Sándor János, Szily Pongrácz, Szeitovszky János, Vignyácz Ferenc gróf, Zselénzsky Róbert gróf. A belügyminisztérium részéről: Sélly Sándor miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztérium részéről: Vertessy Ferenc miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium részéről: Abonyi Emil miniszteri tanácsos és Diósszeghy miniszteri fogalmazó, az igazságügyminisztérium részéről: Márkus Dezso törvényszéki bíró.

A miniszter nagyszabású beszéddel nyitotta meg az értekezletet.

Előbb kifejtette, hogy az állam nem maradhatott semlegesnek, amidőn balesettel sújtott, vagy elaggott munkások sorsáról van szó. Majd ismertette a törvényjavaslat-tervezet lényeges rendelkezéseit és ezek közt azt, amely a munkaadót, a birtokost, és pedig kötelezőleg bizonyos hozzájárulása szorítja. A tervezet megterhelés oly minimális, amelynek minden nemesen gondolkodó gazda eddig is sokkal többet tett. Mindenesetre kisebb lesz jövőben a teher, ha az általában megoszlik és lesz egy alap, amelyből a kiadások fedezhetőek lesznek. Meg van arról győződve, hogy a jó emberek fognak találni módot és utat, hogy a kötelezettségnél ezután többet is tegyenek — és ennek reményében nem zárkóznak fel a miniszter az elől, hogy ki mondassék, hogy az, aki saját munkáit maga biztosítja és ezek érdekében többet fizet be, mint a tervezett megterhelés, ne hogy két módon is terhelve legyen éppen az, aki többet tesz, ezek a köteles hozzájárulás alól felmentessenek.

A törvényjavaslat bizonyos autonómiát is ad és pedig autonómikus befolyást nemcsak a munkásoknak, de a munkaadónak is. Ez az első eset lesz, hogy a zöld asztalnál a munkaadók, a birtokosok a munkásokkal együtt fognak lenni. Társadalmilag ennek jelentőségét nem szabad kevésre becsülni. Határozottan helytelennek tartaná, hogy ez a gazdasági munkáspénztár kérdése az ipari munkás-biztosítás kérdésével összekapcsolassék, mert a mi mezőgazdasági munkáskérdésünk egészen más természetű. Ezen törvényjavaslat az önszegély alapján épült fel. A szövetségi eszmének forrása is az önszegély, azért azt tartja, hogy e tervezett intézmény vezetését tekintve van a szövetségi eszmével. Nagy suty helyez a miniszter arra, hogy a mezőgazdasági cselédekről is gondoskodás történjék. Akik suty helyeznek arra, hogy a magyar faj tenemmaradjon és ebben az országban századok múlva is itt lehessen, azoknak a magyar gazdasági cselédsztyál kérdését kicsinyelni nem szabad s azoknak a magyar cselédsztyál kérdésével gyökeresen kell foglalkozniuk. A miniszterelnök felismerte a kérdés fontosságát és belügyminiszteri minőségében már is behatárolt foglalkozik a cselédekről szóló új törvényjavaslat előkészítésével. Végül ajánlja az előadói tervezetet. A szociális kérdés megoldására — ugyon — arkanumokat nem keresek, én azt tartom, hogy ha a törvényhozás alkotásaiban, a kormány és a hatóságok részéről a törvények alkalmazásában és végrehajtásában, a társadalom tevékenységének minden vonalán az igazságos erély mellett s azzal egyenlő mértékben mindig ott lesz és mindig érvényesül az emberszeretet, melyet a szegény ember megért, vagy ha azt meg nem is érti, de kiéri, ez a magyar specialis bajok megoldása és orvoslása. (Zajos éljenek.)

A miniszter beszéde után megindult az általános vita. A felszólalók mind üdvözölték az új törvényjavaslat főbb alapelveit. Gróf Desseuffy Aurél a községi pótadók bázisát szeretné mellőzni. Gróf Karolyi Sándor helyesli, hogy a tervezet az intézményt nem teszi kényszerjellegűvé és hangsúlyozza, hogy abba be kell vonni a kisgazdákat is. Reissig Ede szerint meg lehetne oldani a törvényjavaslatban az éves cselédek nyugdíjazásának kérdését akként is, hogy a gazda fizesse be cselédje helyett a 10 kr. heti befizetéseket, de a befizetések cselédváltóztatáskor az új cselédre át legyenek ruházhatók. Lukács György elfogadná a kényszerbiztosítást. Sándor János szívesen látja az új intézményben az autonóm jogok biztosítását. Kristóffy József, Makfalvai Géza, Léway Lajos (a nők bevonása mellett), Szeitovszky János, Rosenberg Gyula (a munkások terhének csökkentése érdekében), Seidel Ambrus és Harkányi János is résztvettek az általános vitában.

A miniszter erre az általános tárgyalást befejezettné nyilváníttotta. Konstatálta, hogy a törvényjavaslat alapelvei helyesléssel találkoztak és bár a gazdasági viszonyok tagadhatatlanul nehezek, az áldozatkészség elől a munkások érdekében senki elzárkózni nem akart. Ez a körülmény remélén engedí, hogy a részleteknél oly módoszatokban állapodhatnak

meg, amelyek közmegegyezésre fognak minden kérdést megoldani. A tanácskozás folytatását tekintettel arra, hogy más idő nem áll rendelkezésre, vasárnap délután öt órára halasztotta.

Regény Duseről.

(Gabriele d'Annunzio: Tüz című regénye.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Venecia, május 3.

Két év előtt történt. Duse Eleonora, Olaszország nagy művésznője d'Annunzio, a divatos poéta társaságában Veneciában tartózkodott és mindenütt ennek a két híres embernek nyíltan bevallott szerelméről beszéltek.

Egy napon délelőtt éppen gondolamba akartam beszállni, amikor Colleon hatalmas lovaszobra mögül előbukkantak.

Valami fájdalmas érzés nyilallt a szívembe, amikor ezt a két embert egymás mellett láttam, mintha fenyegető veszélytől kellene megóvnom azt a fájdalmas arcú nőt, aki szalmakalapját kezében tartva, lilaszínű napernyője alól mereven nézett a szomszédos kórház rideg épületére, mi alatt az a világos ruhába bujtatott piperkőc és mozdulatokkal körülötte szökdécselt. Akárcsak egy ragadozó madár!

És ugyanennek a napnak a délutánján amugy öt óra felé ismét találkoztam d'Annunzióval, most már egymagában. Sansovino remeke előtt a nagy Campanile tövében haladt el a gondola-állomás felé. Ugyanazt a világos ruhát viselte, mint délelőtt, valami hihetetlen vörös nyakkendővel és ideges ujjai között fűtőrészve pergette vékony botocskáját. A kis emberke vörös bajuszocskájával és szakállocskájával szinte komikus lenne, ha sápadt arcából elő nem izzik tétova sötét nagy szem. Hetyke jó kedvvel szökdécselt, mint valami kiöltözött boltoleségny, aki jó üzletet csinált.

Hát csinált is jó üzletet d'Annunzio: megírta Tüz című regényét, amely az utóbbi évek legkegyetlenebb művészi botránya. Megírta ebben a regényben Duse Eleonorával való szerelmi viszonyát, elmondja a nagy művésznő ifjú küzdelmeinek számtalan ösmeretlen részletét a legnagyobb kegyetlenséggel, vérig sérti irtóztató nyugalommal női hűségét, — magamagát pedig a legmagasabb pedesztátra emeli.

Pedig hogyan imádtá az az asszony „az ő poétáját”, aki Giocondáját „a szépséges kezű Duse Eleonora asszonynak” ajánlotta! Nem tudom, hogy ez idő szerint hol játszik a tragika, — és el se tudom képzelni, hogy a poklok minő kínja lángol keblében, amikor este a színpadon az ő poétája zengzetes szavait mondja, amelyek csalfán boldog időben az ő számára íródtak, — és amikor maga előtt látja azt a közönséget, amelynek d'Annunzio „mindent” elmondott róla.

A regény címe: Tüz.

Duse neve: Foscarina, színésznő.

d'Annunzio neve: Stelio, író.

A színtér: Venecia.

Csudás művészettel írja le a dogék városát a szingzag és a nyelv fölött mindhatón rendelkező poéta. A darab meséje az, ami csakugyan megtörtént.

— Tied vagyunk mind a ketten! — kiált föl Foscarina Stelio kedvence kutyájára mutatva és szerelmének lába elé borul. — Tied vagyunk mindörökre! Azért jöttünk a világra, hogy neked szolgáljunk!

És Stelio nem szereti Foscarinát, de szüksége van az asszony művészetére, hogy a maga halhatatlanságát megállapítsa.

— Irok számodra egy darabot, — igéri Foscarinának, — és szóról-szóra elmondja Aholt város meséjét, amelyet d'Annunzio tudvalevőleg Dusenek írt.

— Nem az érzéki szeretőt láttam benned, — mondja Stelio, amikor kedvesének a közelgő vénülésről beszél, — hanem a muzsát, aki művészetemet minden népekhez el fogja vinni!

És a művésznő odaadó szerelmében szinte megsemmisül. Elmondja a multját Stelionak:

— Oh tudom, hogy mit tesz az: éhezni!

En tudom, Stelio, hogy mit érez az ember, amikor leszáll az éjszaka és nem tudjuk, hogy hova hajtsuk le fejünket!

Foscarina, a „nagy tragika az ezer arcaal éji mélységű ábrázatán”, féltékeny lesz és halálal aggódalomban kérdezi:

— Vágyakozol Donetella Arvala szerelme után? Gyakran gondolsz rá?

Mire Stelio így felel:

— Nem lehet azt a hangot elfelejteni! Már első este gondoltam, hogy minő fényes hangszert volna az én művem számára!

És ebben a jellemző mondatban el vagon áruva annak az oka is, amiért Stelio Foscarinát, vagyis d'Annunzio Duset szerette.

Önzés. Meg hűség.

Stelio végül elhagyja Foscarinát, a „petyhüdt báju nőt”, akinek szerelmétől még azt is követeli, hogy nyugodjék bele a válásba.

Mert a nagy Stelionak szüksége van új szerelemre, viruló ifjuságra, úde szenvedélyre!

Ez a regény sok ellenséget szerzett a betegesen hiu és üzleti szempontból is indíkrét költőnek, — de — ha lehet — még több tisztelt és barátot a nagy művésznőnek, a megalázott Eleonorának, aki szétmarcangolt lélekkel országvilág előtt hallja, hogy minő kevés volt ő Stelionak.

Van a regénynek egy briliáns része. Egy áttombolt szerelmi öröngés után Stelio gondolni megy. Egyedül. Tele van mámorral, Övé a nagy tragika. Meg fogják hódítani a világot. Es Stelio félisten módjára lép a gondola felé.

Soha se járt d'Annunzio félisten módjára. Láttam Sansovino remeke előtt a nagy Campanile tövében.

Bertini Pietro.

FŐVÁROS.

(*) Adóhívetés. A fővárosi adóhívető bizottságok holnapután, május hó 7-én a következő helyrajzi számú házakban összeirt adókötelesek III. osztályu keresztadói javaslatait fogják tárgyalni: a III. kerületben a külön meghívottakét; az V. kerületben a) bizottság a külön meghívottakét; az V. kerületben a b) bizottság 1440—43/2—16—1502. helyrajzi számig és a külön meghívottakét; a VI. kerületben a) bizottság 3715—3770. helyrajzi számig és a külön meghívottakét; a VI. kerületben a b) bizottság a külön meghívottakét; a VII. kerületben a) és b) bizottság a külön meghívottakét; a IX. kerületben 9271—9294. helyrajzi számig a külön meghívottakét.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Arnoldson Sigríd vendégszereplése. Arnoldson Sigríd, az Operaház vendége holnap, vasárnap Mari, az ezred leánya opera címszerepében lép fel; ezt a szerepet nálunk még nem énekelte. Az opera végén betétül Arditinak Parla című keringőjét énekl. A többi szerepekben Valent Vilma, Bertis Mimi, Dalnoki, Hegedűs, Kertész, Krétschy, Ney működnek közre. Az operát A nappal és az éjjel című ballet követi. Az előadást bérlétszűnetben (18. sz.) tartják, részben felemlt helytárc mellett.

** Nóra új befejezése. A Budapesti Napló április 20-iki számában közölte Ibsen Nórájának új befejezését annak a levélnek az alapján, amelyet Ibsen Laubehoz intézett. A Nemzeti Színház a héten ezzel az új befejezéssel adja elő Nórá. Erről szól a Nemzeti Színház következő kommunikációja:

Nóra befejezését, hogy Nóra elhagyja férjét és gyermekét, mivel ez a vég békétlené tette a nagy norvég költő legrajongóbb híveit is, Ibsen a Nóra első német személyesítője, Nieman-Baabe Hedvig asszony kedvéért megváltoztatta. A Nemzeti Színház Nórá ezen a héten ezzel az új befejezéssel mutatja be. A repriz, melynek főszerepeit Márkus Emilia, Mihályi és Ujházi adják, szombaton lesz.

** Munkácsy-élmékép a Vigaszínházban. Az országos gyász alkalmából, mely hazánkat Munkácsy Mihály elhunytával érte, a Vigaszínház némaképpen bemutatja a halhatatlan művész Krisztus Pilátus előtt című világhírű festményét. A némakép először kedden, 8-án, délután fél 6 órakor kerül bemutatásra; utána az Többszines királyfi című tündéres gyermekdarab adatik. A Krisztus Pilátus előtt szordán este a Beestelenek című, hosszabb pihentetés után felelevenítésre kerülő nagyszerű drámát előzi meg.

** Novelli a Vigaszínházban. Novelli Ermete, a világhírű olasz színművész újabb vendégszereplése iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A nagy művész esztörtökön, folyó hó 10-én lép fel először és pedig legjobb szerepei egyikében, a Venecia kalmár Shylock-jában, amelyrepei első vendégszereplése alkalmával szenzáció s sikert aratott. A Novelli-előadások műsora a következők: Csütörtökön 10-én este a Venecia kalmár, pénteken 11-én este XI. Lajos, szombaton 12-én este Kísértelek, vasárnap 13-án délután mérsékelt helytárc mellett a venecia kalmár, hétfőn 14-én este bucsu előadásul A polgári halál (Morte civile). Novelli Ibsen Kísértelek (Spettri) és Giacometti Morte civile című drámában ezuttal először lép a budapesti közönség elé. Az érdekes vendégszereplésre már tömeges előjegyzés történt a Vigaszínház pénztáránál és a városi jegyirodáknak.

** Új népszínmű bemutatása. Pénteken, e hó 11-ikén kerül színpadra a Népszínházban először Györköny (Arnholt) Károly soproni ügyvédnek és lapszerkesztőnek A musszai bankó című háromfelvonásos népszínműve, melyet Szirmai Imre rendez. A darab főszerepeit Blaha Lujza asszonnyal és Szirmai rendezőn kívül a következők játszzák: Kápolnai Irén, Kiss Mihály, Tollagi Adolf, Horváth Vince, Szabó Antal, Ujvári Károly, Szerdahelyi Ferenc.

A Konti-jubileum. A Konti József jubileuma alkalmából előadandó *Eleven ördögöt* a Népszínház igazgatósága — tekintettel a Munkácsy Mihály színdai temetése által okozott gyászra — csütörtökre tűzte ki. Az operett három felvonásában három művésznő fogja a főszerepet, *Letorissers* vicomteot játszani: az elsőben *Blaha* Luiza asszony, a másodikban: *Káry* Klára s a harmadikban *Amon* Margit.

Ábrányiné buosuzása. *Ábrányiné-Wein* Margit asszony, a Magyar Színház illusztris vendége holnap egyelőre buosut vesz a színházról. A kitűnő művésznő holnap vasárnap lép fel ebben a szezonban utoljára a Magyar Színházban, harmincháromszor játszva el *A Kleopatra* fő női szerepét, melyet ő kreált és melyben oly nagy sikert aratott. Ez a buosuzás azonban nem jelent végleges távozást, mert a színház reményli, hogy a jövő szezonban ismét megnyerheti *Ábrányinét* vendégszereplésre.

A hajléktalan Novelli. Különös kis lakáskalitása akadt a most Bécsben vendégszereplő világhírű olasz színművésznek, *Novellinek*. A művésznak, aki nem szeret szállóban lakni, rendes szokása, hogy magánlakást bérel maga és a feleség számára. Így cselekedett Bécsben. Malheur-jére azonban olyan asszonysághoz költözött, aki még nem fizette ki még az elmúlt negyedév bérét, nemhogy a mostani kifizette volna. A háziur erre bíról uton kieszközölte, hogy nem fizető lakóját karhatalommal kitétetheti a lakásból és vele együtt természetesen a *Novelli* házaspárt is. Az utolsó pillanatok a háziur köszive meglágyult és huszonegy órai halasztás adott a lakójának.

A Magyar Színház bébeadása. Utóbbi időben újra és újra felmerül a híre annak, hogy a Magyar Színházat bérbe készülnék adni. A részvénytársaság, hir szerint, harminchatezer korona évi bért követel a színházért s ezenfelül azt, hogy a bérlő az összes feszereléseket készpénzen magához váltsa. Állítólag vállalkozó is akadt már, aki komolyan tárgyal a színház bérbevétele kérdésében.

Huszonkét millió. A francia drámaírók szövetsége a napokban tartotta meg évi közgyűlését, *Sardou* Victorien elnöke alatt. A gyűlésen szóba került a párisi színházak jövedelme és a szövetkező titkára rácafozt mindazokra az állhírekre, melyek színházi válságot emlegetnek: kimutatta, hogy a párisi színházak ez évi jövedelme huszonkétmilliószázötven ezer kilencszáz harminchat frank és tizennyolc centimera rugott. 1889—1890-ben a színházak bevétele tizenkétmillió frank volt, vagyis tíz év lefolyása alatt kerek tíz millióval nőtt a jövedelem.

Eisson, az ismert bohózatíró itt maró gunyval vetette közbe.

— És én még mindig nem vagyok milliomos! Hát még ha magyar szerző volna!

Magyar darab a külföldön. *Napoleon öcsém*, Guthi és Rakosi bohózata, amely az idei évadban oly nagy sikerrel került színre a *Vigszínházban*, a jövő évad derekán kerül színre a *bécsi* Raimund-Theaterben, a *berlini* és a *drezdai* Residenz-Theaterben. A bohózatot *Buchbinder* Bernát és *Reiner* Ferenc fordították németre.

Hírek a Magyar Színházról. A jövő héten május 14-ikén, hétfőn lesz a Magyar Színházban ebben a szezonban az utolsó premijére. Ekkor kerül színre *Heita* Jenő és *Makai* Emil zenés bohózata, *El Párisba!* A darab diszletté késsen vannak, a próbák is már előhaladtak. — *Turhányi* Olga, az aradi színház tagja, aki a minap nagy sikerrel játszotta a *Gyurkovics-Idéjűk* Micijét, a Magyar színházban a héten folytatja vendégszereplését. A fiatal művésznő ezúttal operettben fog fellépni, *New York szépe* címszerepét játszva el. A vendégszereplés napját a színház igazgatósága keddre, május 8-ikára tűzte ki. — Ezen a héten lesz az első fellépése a Magyar Színház utonnan szerződött társának: *Radányi* Klárának. A fővárosi közönség előtt immár ismert új tag kétszer fog fellépni: csütörtökön és szombaton, mindkét alkalommal a *Kleopatra*ban, melyben a fő női szerepet fogja játszani.

Juliette válópöre. *Juliette válópöre* a címe a Nemzeti Színház ez idei utolsó — tizenhatodik premijérének. A darab, amelynek főszerepét *Cs. Alszegi* Irma, *K. Hegyesi* Mari, *Gyenes*, *Császár* és *Mihályfi* játszák Vizvári, Gyula rendezésében a jövő hét péntekjén kerül színre.

Magyar művészek külföldi kintutatósa. Futakné *Pecny* Irén asszony, az Opera kitűnő művésznője *Bürger* Zsigmondal és *Folányi* Elemérral a napokban a belgrádi udvarnál hangversenyt rendeztek. A hangversenyen jelen volt *Milán* és *Sándor* király, az egész diplomácia és vagy háromszáz vendég. A művészek előadásának óriási volt a sikere. A király a művészeket a Száva-rönd lovagkeresztjével tüntette ki.

A Városligeti Színkörben vasárnap délután fél 4 órakor *Vio* a az *afjádi* haramia című népszínmű, este 7 órakor pedig a *Stern* *Iszák*, a *házaló* című bohózata kerül színre. Mindkét előadás főszerepét *Németh* József, a Népszínház komikusja játszva, ezenkívül

a nagyobb szerepek *Várnai* Berta, *Latabárné*, *Kovács* *Fehérvári*, *Nagy* Gyula, *Bihari*, *Szentos*, *Décsi*, *Kardos* és *Somlár* kezében vannak. Az előadásokon félhelyárak vannak.

Színházak műsora. *Nemzeti Színház.* Vasárnap délután: *Folt, amely tisztít.* Este: *Shakespeare.* — Hétfőn: *Hünyy dalai.* — Kedden: *A menyem.* — Szerdán: *Faust.* — Csütörtökön: *Francillon.* — Pénteken: *Mukányi.* — Szombaton: *Nóra* új befejezéssel. — Vasárnap: *A vasyáros.*

Magyar királyi Opera: Hétfőn: nincs előadás. — Kedden: *Az aircosbál* (*Signorini* vendégfelléptével.) Bérlőfolyam 77. sz. — Szerdán: *Mignon* (*Arnoldson* *Sigrid* vendégfelléptével.) Bérlőfolyam 78. sz., részben fölemelt helyárak. — Csütörtökön: *A csempészek.* *Zulejka.* Bérlőfolyam 79. sz. — Pénteken: nincs előadás. — Szombaton: *A huzonották* (*Signorini* vendégfelléptével.) Bérlőfolyam 80. sz. — Vasárnap: *Lakmé* (*Arnoldson* *Sigrid* vendégfelléptével.) Bérlőszünet 19. sz., részben fölemelt helyárak.

Vigszínház. Hétfőn: *Pajkos fivérek.* — Kedden: *Krisztus Pilátus előtt.* Némakép. *Többszínű királyfi.* (Kezdeté *Egy óraker.*) — Szerdán: *Krisztus Pilátus előtt.* *Beestelenek.* — Csütörtökön: *A velencei kalmár.* *Novelli* fellépte. — Pénteken: *XI. Lajos.* *Novelli* fellépte. — Szombaton: *Kisértek.* *Novelli* fellépte. — Vasárnap délután méréskeltem fölemelt helyárakkal: *A velencei kalmár.* *Novelli* fellépte.

Népszínház. Vasárnap délután: *Lili.* Este: *Az igmánai kispap.* — Hétfőn: *A kis szökevény.* — Kedden: *Szép Heléna.* — Szerdán: *Nap és Hold.* — Csütörtökön: *Eleven ördög.* (*Konti* József jubileuma). — Pénteken: *A muzslai bankó* (elsőzör). — Szombaton: *A muzslai bankó* (másodszer). Vasárnap délután: *Ne-bántsvirág.* Este: *A muzslai bankó* (harmadszer).

Magyar Színház. Vasárnap: *A Kleopatra* (*Ábrányiné-Wein* Margit bucsufelléptével). — Hétfőn: *A gésák* (*L. Komáromi* Mariska felléptével). — Kedden: *New-York szépe* (*Turhányi* Olga vendégfelléptével). — Szerdán: *Szulamit* (*L. Komáromi* Mariska felléptével). — Csütörtökön: *A Kleopatra.* — Pénteken: *A gésák* (*L. Komáromi* Mariska felléptével). — Szombaton: *A Kleopatra.* — Vasárnap: *Szulamit* (*L. Komáromi* Mariska felléptével). Hétfőn: *El Párisba* (elsőzör).

Urania Színház. Vasárnap délután: *Velence.* — Este: *Spanyolország.* — Hétfőn: *Transvaal.* *Föld regénye.* *A mi földünk.* — Kedden: *Velence.* — Szerdán: *Velence* (*Lorantffy* *Zsuzsanna* egylett javára). — Csütörtökön: *Spanyolország.* — Pénteken: *Transvaal.* *Föld regénye.* *A mi földünk.* — Szombaton: *Spanyolország.*

Operaelőadás a Telefon Hírműdoban. Ma vasárnap este a Telefon Hírműdob programját a Magyar Királyi Operaház előadása fogja kitölteni. Színre kerül *Mary*, az *ered leánya* opera és utána a *Nap és hold* ballet. Az operai átvétel, mely kiválóan jól érvényesül a Hírműdob kagylóján keresztül, kellemes szórakozást nyújt mindazoknak, akik a klasszikus zenét szeretik. Az opera közvetítése után még 11 óráig katonák és cigányzene lesz hallható a kagylókban.

Vallomás.

— *Ábrányiné Kolozsvártól.* —

Kolozsvár, május 4.

A budapesti Operaház volt kitűnő szubrett-primadonnája a mi ódon színházunkba is beröppent és három estén át vidámságot, fényt és — közönséget varázsolott a bársonyos falak közé.

Közönség, zsúfolt ház — nagy szó Kolozsvártól, ahol egy idő óta minden összeesküdött, hogy a közönség távni maradjon a színházról. Hetekig pusztított az influenza és nemcsak a habituék közt grasszított, hanem betegé tette a társulat legjobb tagjait is, akik egymásután lemaradtak a műsorról. Még az a halálal eset is megtörtént, hogy egyszer nem lehetett előadást tartani az elsőrendű zeneszerek tömeges betegsége miatt.

S talán még az influenzánál is nagyobb kárt okozott az itteni sajtó egy részének a magatartása, mely ellenséges támadásaival igyekezett elriasztani a közönséget a színház látogatásától. A tavasz a maga csalogató sugarival szintén sokat tett a szezon megtörtésére. A zöld pompában viruló *Házsongár* kertjei, a sétatér a maga szép új kioszkjával, a várhegy és a remek környék, ahol villák és szőlőskertek csábítgatják magukhoz a kolozsváriakat: mindez a kolozsvári színház látogatottságát mostanában a minimumra csökkentette.

Ábrányiné fellépései visszahódították a közönséget a színházba. Az első előadás bérlőszünetben folyt (a bérlő ápril végén különben is lejárt), de a nézőtér 64 páholya mind megtelt a kolozsvári előkelőség színe-javával. Éppen így megtelt a tágas földszint valamennyi támlásszéke, az erkélyi, a karzat s a földszinti állóhelyen a fiatalok sűrű tömege szorongott. Mind a három estén fölemelt helyárakon tartották az előadásokat és mind a három estén théâtre-paré jellegűt adott az előadásoknak a közönség nagy száma és fényes megjelenése.

A nemes izlés, a reklámot kerülő disztigvált művészet volt az, melylyel a kitűnő vendég a nagy igényű kolozsvári közönségre vonzást gyakorolt. Ezek a kvalitások egyaránt érvényesültek a *Kornevilléi* *harangokban*, a *Piros bugyellásban* és végül a *Szulamitban*. Az alakítás természetes bája és az ének elsőrangú művészetében ezen uzz megnemesítette az ope-

rette könnyed kuplét, mint a szebbnél szebb magyar népdalokat és a keleti opera mélabus, pathetikus áriáit.

Az ünnepekt primadonnát *Kolozsvártól* időzése alatt megkérdezték: miért vált meg hajdani dicsőségének a színhelyétől, a budapesti Operától?

A művésznő erre a kérdésre a következő őszinte és elmés vallomással válaszolt:

— Ön azt akarja tudni: miért váltam meg a magyar királyi Operaházról?

Őszinte nyilatkozatot kér.

Jól van. Olyan őszinte leszek, mint egy újságíró. (Primadonnák és miniszter akartam írni, de nem írtam le. Belátom, hogy őszinteség dolgában senki sem versenyezhet az újságíróval.) Én, tisztelt uram, azért mentem el az Operától, mert nagyon szeretem a — közönséget.

Mivel pedig az Operában nem volt közönség, mert büszke intendánsok és tehetetlen igazgatók rendszeresen arra dolgoztak, hogy a közönség lassankint elmaradozzon az Opera cifra falai közül — hát én is menekültem az üres színházból.

A közönség elment és én mentem a közönség után.

A nagy, állandó fizetés szép és kényelmes dollog, de nem ez a fő.

Tegyeték a cseresep virágot a leggyönyörűbb, legdzsibesebb — kriptába; és okvetlenül elhervad a földelt levegőben, a bus sirlóti homályban.

Nem a fizetés a fő, hanem a napfény, a melegege!

Legalább nekem ez a földolog; nekem, aki szeretem, imádom a szabad természetet!

Művésznőnek napfény kell, melegség kell — közönség kell! (Napfény, melegség, szabadság, minden benne van ebben az egy szóban: közönség!)

Mentem a közönség után. Vonzott a nagy magnes. S egyszer csak azon vettem észre magamat, hogy benne vagyok a — Magyar Színházban.

Opera comique és operette közt nagyon keskeny a határvonal. Talán még a Rubikonnál is keskenyebb. Olyan könnyű átépni ezt a vékony vonalat, kivált ha nyájas és ügyes madarások állanak a tulsó parton.

De kalitkába többször nem záratom magamat. Még aranyos kalitkába sem! Mindennél aranyosabb maga a szabadság! Színházról színházra röppenek. Ahol szeret a közönség, ott egy kissé hosszabban megmaradok. Azután megyek tovább. Egy kicsit Bécsbe, egy kicsit Berlinbe, egy kicsit Drezdába, egy kicsit Párisba és egy kicsit talán az óceán másik partjára. (Mert Amerikába is csalogtatnak a madarások. De nagyon félek a tengeri betegségtől.)

Legörömbesebb mégis itt csapongok, magyar földön, az én kedves hazámban. Még a taps is jobban esik nekem, ha magyaroktól kapom.

Olyan vándor madár vagyok én, akinek csak egy hazája, egy kis fészke van!

Mind a kettőt kimondhatatlanul szeretem!

A kolozsvári Nemzeti Színház pompás ensemble-t adott *Ábrányiné* vendégjátékaihoz. Remek partnere volt a népszínműben *Szentgyörgyi* és a *Kornevilléi* *harangokban* kedvesen, sok izléssel énekelte *Germaine* szerepét *Szekely* Irén.

Bölyny József intendáns magas színvonalra emelte a színházat minden tekintetben. A zenekar és a kórusok kitűnők, a kosztümök és a dekorációk fényesek.

Bors.

MŰVÉSZET.

□ A magyar huszárkilátás sikere Párisban. A párisi világiállítás magyar osztályának egyik leg-sikerültebb része a huszárkilátás. E kiállítás rendezésének eszméjét *Thaly* Kálmán országgyűlési képviselő pendítette meg, akihez *Lukács* Béla párisi kormánybiztos ma a következő táviratot intézte:

Páris, május 5. A pavillont ma a közönségnek megnyitottuk. A huszárkilátás osztályán elismerésben részesül. Meleg köszönetemet tolmácsolom. *Lukács* Béla.

□ A postatakarékpénztár új palotája. A kereskedelmi miniszter a postatakarékpénztár palotájának építésével tudvalevőleg *Lechner* Ödönt, a kiváló művészt bízta meg, aki tervét átdolgozta. Elrendelte továbbá a kereskedelmi miniszter négy pályaterv megválasztását. A hatvenegy terv közül első sorban megvett mű szerzői *Köpecsek* György és ifj. *Nagy* István műépítésként, akiknek terve különösen a szép elrendezéssel és az osztályok összes csoportosításával vált ki. A még megválasztott tervek szerzői: *Tóty* Emil, *Gerő* és *Marmorek* és *Pártos* Gyula.

□ **Kolozsvár a magyar iparművészetért.** A magyar városok közül, beleszámítva a székesfővárost is, Kolozsvár város az első, amely súlyt fektet az utcákat és a házsírmokot jelző táblák művészi formájára. Kolozsvár város tanácsa ugyanis kimondta, hogy a Május-szobor leleplezési ünnepére új és csinos jelzőtáblákat helyez el az utcákon, amelyeket magyar művész tervei után, magyar műiparosok készített. A magyar iparművészeti múzeumot kérték fel a tervek elkészítésére, amely a tervek rajzolásával Horti Pált, a jeles tervező-művészt bízta meg. A magyaros stílusú izléses táblák már legközelebb ellogalják a régi és izléstelen utcaelzso táblák helyét, amelyek nemcsak Kolozsvárott, hanem a fővárosban is elégtelennek az utcákat.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Vörös és fekete.** Salamon Ödön kollektánk ilyen cím alatt adja ki kötetben *montekarlói tanulmányait*. Az érdekes kötet Singer és Wolfner kiadásában jelenik meg Hegedűs László cimrajzával, így külön kiállítása méltó lesz a tartalmához. Salamon Ödön olyan impressziókról ad számot, melyeket csak az író lát meg és ezeket az impressziókat ő az írásművészet érdekességével jeleníti meg. A kötetre két koronával lehet előfizetni a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

○ **Fővárosi Lapok.** Munkácsy-émléket adott a Fővárosi Lapok e heti számában; közli a mester nagy alkotásait reprodukciókban, ezenkívül cikkeket Thury Zoltán, Hock János, Kanos Edé, Hajdu Miklós, Goda Géza, Wirtler Ferenc stb. tollából.

○ **Új Idők.** Munkácsy Mihályval, a nemzeti nagy halottjával foglalkozik e héten az *Új Idők*. *Malonyay* Dezso, a mester utimusa és legalaposabb ismerője Munkácsy életéről ír meleg közvetlenséggel, a művészetéről pedig *Lyka* Karoly beszél kitünő szakavatottsággal. Több cikk van még a lapban Munkácsy hosszú haldozásáról és haláláról, a feleségéről és különösen sok kép csatlakozik az íráshoz. Ezek között igen érdekes Munkácsy utolsó vázlata. Egyéb vonzó cikkeket olvashatunk ebben az előző heti lapban, mint *Szakra* regénye, *Papp* Daniel rajza, *Sas* Edé verse, mutató gróf *Vay* Sándor *Reni nemes urak*, *urasszonyok* című pompás művéből. Illusztrált színes újságot ad a *Délvidéki fnyordok*lő ifjú *Hegedűs* Sándor, *Vayk* elparentájja *Bónis* Sámuelnél, a kiváló magyar nagyasszonyt és *Szekely* Béla a párisi kiállításról írt eleven cikkeket.

○ **Pillangó.** A *Pillangó* társadalmi és szépirodalmi hetilap e heti száma érdekes, változatos tartalommal és színnyomatú képekkel jelent meg.

Nyilttér.

Vérgyógyászat

(Hämipathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, ideg-, vér- és borbágnál. Biztos védelem szét-hűdés, korai vaktség és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedül képviselője
Dr. Kovács J. orvostudor
rendel. a ponia intézetében V. Váci-körút 18. Házam 1. sz. 1. sz. kézi; meghívásra vidékre is megy.

„Gleichenberg gyógyhely” lásd hirdetés.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Biztos sikerű gyógyulás
érhető el a természetes gyógymóddal dr. Palócz intézetében, Budapest, Kerepesi-ut 10. Prospektus ingyen. Phototherapie Finsen tanár szerint.



Megítésvetéseknél elejét veendő, hátkorodunk igen tisztelt vevőinket arra figyelmeztetni, hogy cégünk a *Gleeshubler* és társal céggel nem azonos és kérjük levelezésnél vagy telefonos felhívásnál alant jegyzett cégünket a „Podmaniczky-utca” lakcím hozzáátételével használni.
Telefon 28-16.

Kissling Rudolf és fia
csillárgyár, VI., Podmaniczky-utca 31.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLET-
BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
Alapították 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.
Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül
Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

	Frank
Összes vagyon 1899. végén	1,563,951,334-20
Tehermentes nyeremény tartalék (felesleg)	248,458,802-64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyeremények	11,295,396-79
Összes bevétel 1899-ben	305,129,933-73
Összes kifizetések kövénnyelajdonosoknak 1899-ben	136,627,132-98
Érvényben levő biztosítások	5,454,223,894-51

Legszabadlelvűbb kötvény-feltettek.
Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a
MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:
Budapest, IV., Károly-körút 26.
Tekintélyes képviselők alkalmazását nyernek.

Rohitisi
PÓRÁKTÁR
Budapesti
Hoffmann János-féle
Bathory-utca 8. szám.

A Rohitisi savanyuvíz mint gyógyszer felülmúlhatatlan hatással gyomor- és bélhurtnál, az ivarszervek hurutjainál, máj- és lépbetegségeknél, de különösen váltóhőzámoknál.
A Temepei forrás forral ve-gyítve kitünő diétis ital.
A *ROHITISI* forrás elegendő mennyiségben kizárólagos ivóviznek alkalmasnak.

Savanyuvíz

Med. univ.
Dr. SOMOGYI LAJOS
lakik május 1-től
IV., KÁROLY-KÖRÚT 4. SZÁM.

KRISTÁLY Szt.-Lukácsfürdői
hegyiforrás
SÁVANYUVÍZ.

Az „Általános Tudósító”
Leopold Gyula hirdetési irodája
mától kezdve
VII., Erzsébet-körút 34. szám alatt van.

A Remington-Sholes írógép részvény-társaság igazgatósága tisztelettel tudja a n. é. közönséggel, hogy a legjobbnak eismert

REMINGTON-SHOLES írógépeit
folyó évi május hó 1-től kezdve
Budapest VI., Andrássy-ut 13. sz. alatti helyiségben árusítja.
Írógépeinket egy helyben mint vidéken saját hivatalnokaink által bírnak is viteli kötelezettség nélkül szívesen bemutatjuk.
Budapest, 1900. május hó 6-án.

A Remington-Sholes írógép részv.-társ. igazgatósága.
(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáról, sem alakjáról nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

„Uj evezős-egylet” A fővárosi sportegyletnek száma a mai nappal eggyel szaporodott. A fővárosi aranyifjúságnak tagjaiból alakult össze egy új evezős-egyesület, amely az evezősporton kívüli a testedzés más ágait is művelni fogja. Az új egyesület „Sirály evezős egyesület” neve alatt fog működni. Az alakuló közgyűlésen megválasztották az egyesület tisztkarát és választmányát. A választás eredménye a következő: elnök: Veszti József orv. képviselő, alelnök: Löw Dezso, titkár: dr. Raec Jenő, ügyész: dr. Murányi Ernő, pénztáros: Halmos Zoltán, ellenőr: dr. Komlósi Artúr, művezető: Willoner Zoltán, II. művezető: Kann Ödön, szerktáros: Már Zoltán, gazda: dr. Seneyrer Jenő, orvos: dr. Pickler Rezső. A választmány tagjai lettek: dr. Freund Emil, Friedman Emil, Hezgyi Nándor, dr. Kovács Jenő, dr. Krát Miksa, László Béla. dr. Pickler Ernő,

Schlesinger Rikárd, Unger Gyula, dr. Veiglberg Viktor. Az egyesület még a nyár folyamán Klub-és Csónakházat építet a Dunaparton és az evezőgyakorlatot már a jövő hóban meg fogja kezdeni.
„Lili” törlése. Gróf Sztáray János halála meglehetősen bejelátszik a tavaszi turfemesényekbe, mert az *Andrássy* grófok, akik az elhunytal együtt tartottak versenystállót, mostanában nem igen fognak futtatni. A népszerű gavalér-istálló gyásza jelölül otthon tartja lovait, legjobb hárommévesét pedig, *Lilit*, tegnap törlette mind a két kancaidjából.

„Pozsonyi lóversenyek. Nagy érdeklődés közt folyt le ma délután — mint tudóstónk jelenti — a pozsonyi meeting második napja, melynek legérde- sebb száma a 3000 koronás Duna-díj volt, melyet Puritaner nyert meg, a holtszénben beérkezett *May be* és *Triole* előtt. Nevezetesebb momentum nem történt más, mint hogy az angol urlovas Perse három versenyt nyert. Az eredmények a következők:

I. Eladóverseny. Díj 1200 korona, távolság 900 méter. Mr. Brook *Hindernisse* (Tulajdonos) első, gróf Orssien P. Corvinsua (Tulajdonos) második, Wondrák Grimaldija (Tulajdonos) harmadik. Azután Julius. Itélet: Küzdelem után félhosszszal első, félhosszszal harmadik. A nyertesre ajánlat nem történt.
II. Övéri-díj. Díj 1500 korona. Távolság 1600 méter. Mautner V. *Dreyfussa* (Perse) első, Geiszt G. Vagyona (B. Eltz) második, gróf Pejacsovich A. Poporkája (Horthy) harmadik. Azután: Mars, Wundermadi, Oronidie. Itélet: Biztosan egy hosszszal első, 2 hosszszal harmadik.

III. Duna-díj. (Gátverseny.) Díj 3500 korona. Távolság 2400 méter. Mautner V. *Puritanerje* (Perse) és Geiszt G. *Maybeje* (Csompora) holtszénben első, gróf Orssien P. *Trioleje* (Sheybal) második. Azután: Sylvester. Itélet: Biztosan egy hosszszal első, holtszénben második.

IV. Gátverseny. Díj 1500 kor. Távolság 2300 m. Mautner V. *Janusa* (Perse) első, gróf Waldewie Scipója (báró Elz) második, Braganza herceg Tudorja (Krause) harmadik. Azután Fée. Itélet: Könnyen öt hosszszal nyerve, félhosszszal 3-ik.

V. Igen-akadályverseny. Díj 2500 korona. Távolság 3200 méter. Gr. Orssien P. *Troubadourja* (Sheybal) első, Mautner V. *Trilbija* (Wheeler) második, Jan-kovien Gy. *Mari Agnesa* (Rosak) harmadik. Azután Remény, Schlauberg (Hesp) elbukott. Itélet: Küzdelem után egy hosszszal nyerve, 4 hosszszal 3-ik.

VI. *Zucsu handicap*. Díj 1500 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Degenfeld I. *Dívája* (Gömör) első, Geiszt G. *Ravassa* (báró Eltz) második, Mautner V. *Dubarryja* (Brook) harmadik. Itélet: Könnyen három hosszszal első, nyakhosszszal 3-ik.

„A budapesti lóversenyek eredményéről” mind- azok, akik bármely okból nem mehetnek ki a versenyterre, leggyorsabban a Telefon Hírmondó révén nyerhetnek megbízható jelentést, amennyiben a Hírmondó délután 4 óratól 7 óráig tartó időközben felolvassa az eredményt. Minden felolvasást riadójelet előz meg.

Tavaszi lóversenyek.

— A Budapesti Napló tudóstíjójától. —
Budapest, május 5.

Talán sohasem üdvözölték a sportsmanek olyan szeretettel és bizalommal a futtatók megnyitását, mint a holnap kezdődő meeting előtt, mely féléves pihenő után gyűjti egybe a tiktetbarátokat a totalizátor köré. A szerélet és bizalom onnan van, mert Bésben jól kezdődtek a versenyek, — minden napra jutott annyi favorit, hogy a legéheőbb fogadók is megénehetek belőlük. Ebből merítik a reményt, hogy így lesz majd holnap is, azután is, amíg majd a meeting végén leérve, de fogya nem, Bésbe mennek a Derby-meetingen regresszálni magukat a Király-díj meeting veszett tikteteirt.

A holnapi nap különben minden tekintetben barátságos megnyitója a meetingnek. Az idő olyan, amelynél különben maga a Lovaregylet sem kívánhat, sőt a lovak kényelméről is gondoskodott a jó Isten, mert a tegnapi eső révén bársonyos fűvön, ruganyos tőzajon szaladgáhatnak. A program pedig olyan, hogy legjeljebb a bookmakerekre lehet veszedelmes, mert egynehány versenyről több mint bizonyos, hogy favoritok győznek. Kár, hogy a Nemzeti Hafazi díjban csak aig három-négy lő indul, pedig ez a régi tőzsyökeros magyar verseny megérdemelné, hogy több lő is fusson érte. *Kara*, *Garabonciás*, *Waterloo* és *Quota* a valószínű indulók, *Semper idem*ről még mindig nem határoztak, hogy indítják-e, vagy sem. A turfbölcsek szerint *Karának* az egész verseny egy próbagalopp, ne kétélkezdjünk tehát mi sem benne, hogy holnap a cseresznyevörös dressz lesz elől a legrégibb magyar versenyző. Péchy Andor lovat ezuttal nem *Pool*s üli, aki ugyancsak a turfbölcsek állítása szerint elajándékozta vele a *Trials*okost, hanem *Black*, a kemény kezű angol, aki tavaly még hazájának volt egy legelső nehéztérhű jockeyja. Ha *Semper idem* futna, akkor még meg kellene jőni nyulnia a tehetséges Jack o'Lantern csikónak, máskülönben *Garabonciással*, *Waterlooval* és *Quotával* is könnyen elbánnik. Még ez utóbbi fogja a finishben legjobban megközelíteni.

A többi versenyben sem várható ezuttal sok lő a starthoz. sőt megeshetik, hogy lesz egy verseny,

amelyben egyetlen ló sem fut. Ez a Sándor-díj, a nagy lovasvirtuóz, gróf Sándor emlékére alapított verseny, mely arról híres, hogy néha nem fut érte egy ló sem, hanem elmarad a jövő évre — mert a megkívánt három ló nem áll ki a starthoz. A négy bejelentett ló közül most is három Geist Gáspáré, Dauffy a Lederer lovagé, de ha lesz harmas field, ez az egy elegendő lesz, hogy a Geist-oracleket verje.

Szóval, hajnalhasadéán a turf ébredésének nem lesznek nagy versenyek odakint, sok lóval, outsider-izgalmaival, hanem lesz néhány sima, nyárs-poultéri favorit-verseny, amelyen a legfeljebb az országis játékosok törhetnek le. Csak a kétéves versenyek homályosok, itt már lutri minden, másfélben a következő lovakat hiszszük holnapra jó típusoknak:

- I. Diomed—Gaspilleur.
- II. Dauffy.
- III. Kara—Quota.
- IV. Ad Istén—Romulus.
- V. Éva—Fakir.
- VI. O—Fulip.
- VII. Szemere-istálló—Ladylike.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Egy véglegény. Ez a véglegény Mikos Károly. Becsületes mestersége: hentes. Jó fiú, kedves fiú, szerelmes is a nagy áldozatokra kész azért a hölgyért, akit szeret. Szerette pedig özvegy Jónásné fiatal leányát, Janka kisasszonyt. A tragédia ott fordul, hogy Janka kisasszony nem szerette Mikos urat, de édes anyja rábeszéléseire mégis tett egy pár konceszziót a szerelmes hentesnek.

Jól fogadta, sőt még levelet is írt neki rózsaszínű papíron, tele szerelmi áradással. Mikos ur a leveleket gazdag ándékokkal honorálta s honorálta ma is, ha valahogyan meg nem tudta volna, hogy Janka kisasszony levelei nem őszinték. Mikos boszút esküdött s följelentette az özvegyet a törvényszéknél, ahol ma tárgyalnak az ügyet.

— Ki írta a szerelmes leveleket? — kíváncsiskodott a bíró.

— A leányom — felelt özvegy Jónásné.

— Melyik lánya?

— A Klára, a kisebbik. Ő volt az írodavezető.

Janka csak a Mikos ur ajándékait fózta a konyhán.

— Hát olyan sok udvariól meg magunkól, hogy erre a munkamegosztásra is szükség van?

— Hát kérem, ahol két leány van a háznál, ott be kell osztani a munkát és okosnak kell lenni.

A bíróság is úgy találta, hogy okosnak kell lenni s ezt ajánlotta Mikos ur nyelvére is. Jónásné azonban felmentette a család vádjá alól.

§§ Összbüntetés. Weltner Jakab szocialista pártvezért a budapesti büntető törvényszék osztálygyűlésre való ítélet vétségéért félévi fogházra és négy száz korona pénzbüntetésre ítélte. A két ízben kiszabott büntetés összesítése végett ma szabta ki a törvényszék Weltner Jakabra az összbüntetést s a vádlottat öt és fél havi államfogházra és négy száz korona helyett esetleg további harmincöt napi államfogházra ítélte. Weltner az ítéletben megnyugodott.

TÁVIRATOK.

Majna-Frankfurt, május 5. Pétervárról táviratoznak a Frankfurter Zeitungnak:

Franciaországnak az a kísérlete, hogy a legújabb orosz kölcsön finanszírozását attól tegye függővé, vajjon a cár megfalogatja-e a párisi kiállítást, az itteni pénzkörföket nagyon elkedvetlenítette. A cár kijelentette, hogy semmi szin alatt sem fogja megfalogatni a párisi kiállítást, de a francia kormány még nem mondott le arról a reményéről, hogy mégis sikerül a cárt erről az elhatározásától elántortítani.

Konstantinápoly, május 5. A berlin—budapest—konstantinápolyi új expresszvonattal érkezett vendégek tiszteletére ma egy itteni szállóban a szultán parancsára banquet lesz.

Osztrák valutatörvény és obstrukció.

Bécs, május 5. A mai minisztertanács a a nyelvtörvényjavaslatot tárgyalta, amelyet a kormány már a legközelebbi ülések egyikén elő fog terjeszteni a Reichsrathban.

A cseh sajtó hadat izen a Koerber-kormány-nak. A eszek bejelentik a legmesszebbmenő obstrukciót. Lapjaik közlik, hogy a Koerber-kabinet már legközelebb beadja lemondását.

Katonai intézkedés Szerbiában.

Belgrád, május 5. A hivatalos lap a hadügy-minisztériumnak egy előterjesztést közli, amelyben a minisztérium azt javasolja a királynak, hogy a tartalékosokat hívja be ezredeikhez, hogy megtanulják az új ismétlőfegyverek használatát. A gyakorlatok május, június, július, augusztus és szeptember havában lennének és a tartalékosokat házi munkájuk figyelembevételével hívnák be. A hadügyminiszter kiemeli továbbá jelentőségét, hogy a tartalékosok élelmézése ma járna rendkívüli költségekkel, mert a

tavaszzal nem hívják be őket s így a legénység száma az állandó keretekben nem fogja meghaladni sem az ezredek békélszámát, sem a hadügyi költségvetésben megszavazott összegeket.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 5. A déli vasut közüzetszi az 1899. évi zárzáma/ét. A részvényeseknek jutó tiszta nyereség 1,479,285 korona, 710,241 koronával több, mint a múlt évben. Az igazgató-tanács két frankos osztalék kifizetését indítványozza, 73,619 koronát új számlára írnak elő.

Bécs, május 5. A II. kibocsátása 1898. évi 3%-os földhitelorszjegyek mai huzásánál a 100,000 koronás főnyeremény 4390 sor. 35 számra esett, a 4000 koronás második nyeremény a 4425 sor. 19 sz. esett. 2000 koronát nyertek 3567 sor. 40 sz. és 7174 sor 35 sz.

New York, május 5. (Terménytörsé.) (Zárta) Gyapot: New Yorkban helyben 9 3/4. (9.34) júliusra 9.86. (9.84) augusztusra 9.45. (9.42). New-Orleansban helyben 9.12. (9.12). — Petróleum Stand white New Yorkban 9.05. (9.05). Stand white Philadelphában 9.—. (9.—). Refined in Cases 10.25. (10.25). Credit Balances at Oil City 148. (147). — Zsir: Western steam 7.30. (7.35). Robe és Brothers 7.00. (7.05). — Tengeri iránzata állandó. Májusra 44 7/8. (44.78). Júliusra 45 3/8. (45.38). Szeptemberre 45 3/8. (45.38). — Buzza iránzata állandó. Pircs özi helyben 80 3/8. (80.38). Májusra 73 1/2. (73.—). Júliusra —.—. (—.—). Júliusra 73 1/4. (73.24). Szeptemberre 73 1/4. (74.—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 3/4. (3.74). — Kávé: fair Rio 7. sz. 7.34. (7.34). Júliusra 6.50. (6.55). Augusztusra 6.65. (6.70). — Liszt: Spring Wheat clears 2.70. (2.70). — Cukor: 3 1/2. (3.25). — Őn: 29.67. (29.67). — Réz: 17.—. (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 5. (Terménytörsé.) (Zárta). Buzza iránzata tartott. Májusra 65 3/8. (65.38). Júliusra —.—. (—.—). — Tengeri iránzata állandó. — Júliusra 40.—. (40.—). — Zsir: Májusra 6.80. (6.90). Júliusra 6.82. (6.95). — Szalonna short clear 7.05. (7.25). — Serdizus: Februárra —.—. (—.—). Májusra 11.80 (12.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Nemétül tanuló. Olvasson német klasszikusokat, lehetőleg olyanokat, amelyeknek tartalmát már ismeri s olvassa őket pusztán a stílrre s a grammatikai sajátosságokra való különös figyelemmel. Minden szót, fordulatot, szerkezetet, a miket eddig még nem hallott vagy nem olvasott, jegyezzen fel egy kis füzetbe s igyekezzék minden nap egy-egy írásbeli dolgozatban ezeket a feljegyzéseket felhasználni. Így lassan megszerzi azt a rutint és bizottságot, amelyre törekszik.

Ö. L. 1. A kormány így akarta megszüntetni az osztrák értéket. 2. Mert a valuta-rendezés még nincsen befejezve.

Kiváncsi előfizető. 1. Helyesen így ejtendő: Mechikó. 2. A kasszát megkontrázva, a játszma maga is meg van kontrázva, azt nem kell külön kimondani.

B. K. Aivinc. A kutató szorgalomra válló, történelmi értékű adatokat köszönjük, de mivel a dolog már idejét multa, nem térhetünk rá vissza. Szíves üdvözlöt.

B. J. Jánoshida. Junius első napjaiban kezdődnek meg.

F. A. Sárbohárd. 1. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez kell tolyamodni engedélyért. Ha a kérest kellően megokolja, nem lesz akadály. 2. Azokat a klasszikusokat magyar fordításban megkaphatja a Wodianer és Fia cs. és kir. udvari könyvkereskedésében (VI. Andrássy-ut 23.).

F. E. Mező-Telegd. Szülői beleegyezés nélkül csak akkor kaphatja meg a dispencziót, ha be tudja igazolni, hogy a szülői beleegyezés minden ok nélküli akadékoskodás, amelynek semmiféle elfogadható alapja nincsen. Ha a dispenczióknak semmi akadályja nincs, az igazságügyminiszter rövidesen elintézi. Szó sincs róla, hogy egy évig kelljen várnia.

H. J. A szabadalmazás körül teendőkről egy hosszabb cikket írtunk múlt évi Almanachunkba. Intézkedünk, hogy azt a számot a kiadóhivataltól megkapja.

S. Zsarnóca. Bajos pályaválasztás dolgában tanácsot adni. Méltóztatssék inkább a fut megkérdezni, hogy a három pálya közül melyikhez volna kedve, mert mindegyikben boldogulhat s megalapíthatja a jövőjét. Az előmenetel is egyformán kedvező mind a három pályán, ha az illető tehetséges, szorgalmas és megbízható embernek bizonyul.

Fogadás. Egyik sem helyes. A mondat így szövegezendő: „A sulyos csapás alkalmából, mely őt és k. családját érte, stb.”

Nagy-Kamissa. 1. Csak Németország gratulált a kapitálaióhoz, más állam nem. 2. A kereskedelmi miniszter még nem határozott.

Z. L. 1. Cime: Méltóságos Ludvig Gyula urnak, főrendiházi tag, miniszteri tanácsos, a Magyar Államvasutak elnökgazdájója. 2. A szabadjegyet nem az elnök-igazgatótól, hanem a kereskedelmi miniszter-től kell kérni. Kellően megokolt kérvényre esetleg féláru jogyet kaphat.

Egy olvasó. 1. Zsidó vallású. 2. Nyilvános rendes tanár.

K. M. Avad. Görög szó, annyit jelent, hogy: képpüjtemény. Így nevezik annak a városnak két nagy állami képtárát.

L. F. J. Köszönjük a szives figyelemzetet. V. B. Csemhova. Persze nagy sértés. De nem olyasmi, amiért bírói fórum előtt büntetés jár.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, május 6. — Római katolikus: G. 3. Jéz. olt. — Protestáns: G. 3. Dam. Ján. — Görög-ország: (április 23.) A. György. — Zsidó: Ijar 7. — A nap két 4 óra 20 perckor. — Nyugszik 7 óra 1 perckor. — A hold két reggel 10 óra 53 perckor. — Nyugszik éjjel 12 óra 28 perckor

A miniszterek nem fogadjak. Tavaszi lövészek első napja délután 3 órakor. A magyar tudományos akadémia tagválasztó nagygyűlése délelőtt 10 órakor.

Az ültetés irásbeli vizsgák kezdete a fővárosban. Az országos népszerű egyesület közgyűlése.

A budapesti egyesült asztaltársaságok központjának ültéje a József főherceg szállóban este 8 órakor.

Flórián-ünnep a tüzoltó-kaszárnyában. Délelőtt 10 órakor istentisztelet a krisztianvárosi plébánia-templomban.

A dunántúli közművelődési egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor a váci-utcai új városzka közgyűlési termében.

A földművelői országos egyesületének alakuló közgyűlése délelőtt 10 órakor a Kolesónos Biztosító Szövetkezet (József-körút 8.) üléstermében.

A magyar munkások körének házi estéje a Baross-utcai 82. számú helyiségben. Kezdeté este fél 8 órakor.

Nemzeti múzeum: Régiségára nyitva d. e. 9 óratól délután 1 óráig.

Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó hazája nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Teknologiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig.

Tavaszi túrlat a városligeti Micsaszrokban, nyitva délelőtt 9 óratól délután 6 óráig. Belépő díj 1 korona.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 óratól 1 óráig.

Természettajsi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.), nyitva d. e. 9 óratól 1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

A többi könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-11 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelmörtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcserknyben nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2 óratól 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársulat) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. Somogyi Múlató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI. Róvay-utca 18. Naponta négyes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legelőcsöbbszállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kerékpárterem.

Petanovits Metropól szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés). Ujjonnan berendezett lényes éttermek.

Futzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermében Dobronyi Géza I-ső rangú zenekarnak hangversenye.

TÁJÉKOZTATÓ.

Miért vannak még emberek, kik a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé még nem használják, noha ez egy izletes és egészséges kávéital?

Mert nem tudja még mindenki, hogy mily nagy előnyökkel bír a Kathreiner kávé, a mely a kávé-növény egy kivonata által a bakkávé ízét és zamátját nyeri. Ő száltal felülmúlhatatlan módon magában egyesíti a honi malátakészítmény értékes egészségi tulajdonságait a bakkávé kedvelt ízjogerével. A Kathreiner Kneipp malata kávé nagyobb részt mint pótkávé szolgál a bakkávéhoz, azonban tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Mindenütt kapható, de nyitva soha sem lesz árusítva, s csakis az ismert eredeti csomagokban valódi, a melyek Kneipp páter arczképet viselik és a nevet: »Kathreiner«.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A boszorkányság.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, annak volt egy fia. Ez a fia nagyon ügyes, okos gyerek volt, amit csak lehetett, mindent megtanult, úgy, hogy már nem volt a világon, amit ne tudott volna. Hiába tudott annyit, mégis csak szomoroman ült egy sarokban és nagyokat sóhajtozott.

— Ejnye édes fiam, azt mondta az apja, mit sóhajtozol itt akkorákat?

— Lássa, édes apám, azért sóhajtozok én akkorákat, mert hiába tanultam annyit, mégis csak szegények vagyunk. Azt gondoltam, hogy még a boszorkányságot is meg kellene tanulnom, akkor mindjárt jobbra fordulna a sorunk.

Megjéjt az apja, mikor ezt hallotta és azt mondta:

— Ne tanulj ilyenfélét, nem tehozzád való az, nem is visz jóra.

De bizony hiába beszélt a fiának, annak mindig ott motoszkált a boszorkányság a fejében, nem volt tovább otthon maradása, elbucszott az apjától és utnak indult.

Ment, mendegélt hetedhét ország ellen, egyszerre rája esteledett és messziről egy kis világosságot látott.

Arra felé indult s egy házhoz ért. Bemegy, hát egy öreg, öreg ember van a szobában. Oda-köszön neki:

— Jó estét, öregapám!

— Adjon isten, édes fiam, hát micsoda járatban vagy?

A legény nem akarta megmondani, egy kicsit röstelte a dolgot, hanem az öreg ember nem hagyott neki békét, s addig faggatolódott rajta, míg utóljára megmondta.

— En bizony, öregapám, már mindent megtanultam a világon, csak még a boszorkányságot nem; most még azt is meg szeretném tanulni.

Nem szólt erre az öreg ember egy szót se, hanem adott neki jó vacsorát, aztán bevezette egy szobába és lefektetette.

A legény nem sokára el is aludt. Aluszik, aluszik, hát csak álmodja, hogy kint van az utcán s egy padon fekszik. Amint javában fekszik, jön a strázsa, fülön fogják, bekisérik a városházára.

Ott ül sok főbíró, nézik jobbra, nézik balra és mind azt mondják róla:

— Ez rossz ember, mert különben minek járkálna ilyen későn kint a városban; föl kell akasztani.

Hiába mondta a legény, hogy ő nem vét még a légynek se, rá se hederítettek, hanem lecsukták a tömlőbe és másnap vitték akasztani.

Amint kísérték az akasztófa alá, a sok nép mind nézte és nézte az ablakból a király lánya is.

A király a lányát már igen régen szeretete volna férjhez adni és mindig hajszolódott rajta, hogy válaszson már valakit, de hiába, senki se tudott neki tetszeni.

Most, hogy a legényt kísérték az akasztófa alá, egy látásra nagyon, de nagyon megszerette a királylány. Mindjárt fölhívatoit tiz katonát és azt mondta:

— Szaladjatok az után a legény után, akit ott visznek. Mondjátok meg a bírának, hogy meg ne próbálják fölakasztani, mert az nem lehet rossz ember, aztán kíséretük ide hozzám.

Elszaladtak a katonák és nemsokára hozták a legényt.

Mikor ott volt, elküldött az apjéért is, és azt mondta neki:

— Édes apám, eddig mindig hajszolt, hogy menjek már férjhez. Most megtehetem a kívánságát, a jó Isten ezt a legényt rendelte nekem, ehhez megyek.

— Jaj, édes lányom, hogyan mehetnél te ehhez, ehhez a jött-menthez, ehhez az ágról szakadthoz? Iszon császárlégényeket is kaphatsz te eleget!

— Már az nekem mindegy, fősleges király apám, az Isten nekem ezt rendelte, ehhez megyek. Ha ez nem lehet az uram, inkább nem megyek senkihez sem.

Mit volt a királynak mit tenni, ha nem kaphatott császárlégényt vőnek, odaadta a lányát ennek a szegény legénynek s megvolt a nagy lakodalom.

Ki volt boldogabb, mint a fiatal pár! Ugy szerették egymást, hogy jobban már nem is lehet és hogy még boldogabbak legyenek, a jó Isten egy gyönyörű kis gyermeket, egy kis fiút, adott nekik.

Apja, anyja egész nap ugrálgattak, táncolgattak vele, egyebet se tettek, mindig azt dajkálták.

Nőtt a kis fiu, nődögélt s mennél jobban nőtt, annál szebb lett, annál jobban szerették.

Egyszer az apja nagy szerelmében kiment a kis fiával a kertbe. A kertben egy aranyos almafa volt, az almafa mellett pedig egy aranyos kut.

A kis fiu ugrált az apja ölében és mindig fölkapkodott az aranyos fára.

— Ugy-e, egy aranyalmát szeretnél, szép kis magzatom? azt mondta az apja, — no várj, mindjárt szakítok egyet.

Avval fölnyult az almafára. Hát amint fölnyult, mi történt? A kis gyerek abban a szempillantásban kiesezett a kezéből és belesett a kutba.

Hej, megjéjt az apja! Próbálta kihuzni, nem lehetett. Vége volt a gyönyörű gyerekeknek. Nagy bujában, bánatában ledobta magát a földre és sirt, rítt keservesen.

Azonban kelti, ráncigálja valaki és kérdezi:

— Mért sírsz, mért sírsz olyan keservesen?

— Hogyne sírnék, hogyne rínek, mikor most ejtettem bele az én gyönyörű fiamat a kutba?

— Hát megbolondultál? azt mondja neki, aki keltegette, rízogatta, — hol van itt kut, hol benne kis gyerek?

Kinyitja a legény a szemet, akkor látja, hogy

Milde a számlát kérte, könnyedén és gavallérosan fizetett s ő is felkelt. Elbucszott az asztaltársaságtól s elment. Kis vártatva a Grand ablakából látni lehetett, amint egy hely előtt levette a kalapját s aztán egy mellékutcába fordult be. A hölgy kísérte. Hosszu boa volt rajta, amely ide-oda himbálózott s odasimult Mildé karjához. Aztán eltűntek.

Koldevin és Agota még mindig egy helyben ültek.

— Kísérjen haza, kérem — mondta.

— Várjon csak egy percig.

Irgens felé fordult s felvette a kabátját. Menni akart.

— Már megy? mondta s úgy nézett rá, mint az égből pottyant ember.

— Igen, igen, nem kell semmi, nem vagyok semmire kíváncsi. Köszönöm mára, elég volt.

— Mi volt elég? Ne kísérjen haza?

— Ne s holnap sem. Sohasem. Legyen vége a dolognak — kezét nyújtott Irgensnek, még egyszer megköszönte a szívesességét. Egyre Koldevint nézte, türelmetlenkedett, mert Irgens marasztalta.

— Gondoljon arra, amit megígért holnapra — mondta még Irgens, miközben Agota már az ajtó felé sietett.

III.

Agota és Koldevin felfelé mentek az utcán. Koldevin nem is szólt arról, hogy el akar utazni, Agota nem is tudta. Boldog volt szegényke, hogy Koldevin mellett lépdelhett, e mellett az ember mellett, akit senki sem szeretett a lehetetlen beszédei miatt. Agota közel simult hozzá, a szíve remegett a keblében.

— Bocssáson meg Koldevin — mondta. — Nemesac azt, amit mostanában vétettem, hanem azt is, amit eddig vétettem ön ellen s mindenkire. Kévéssel elebb még nem mertem erre kérni, de mielőtt találkozom magával, azonnal jobb

ott előtte az ősz öregember és hogy ezt az egész mesét csak úgy álmódta.

El is mondta aztán, mi történt vele álmában.

— No látod, édes fiam, azt mondta az öreg ember, a boszorkányság is csak olyan, mint ez az álom. Akarod-e még tanulni?

— Dehogy akarom, dehogy akarom!

— Hiába is akarnád, mert boszorkányság nincsen. Hanem fogadd meg a tanácsomat, menj haza. Használj föl az eszedet, tanulásodat, aztán dolgozzál. Megeglátd, hogy fölvisz az Isten a dolgodat.

A legény megfogadta az öregember tanácsát, hazament, szorgalmasan neki látott a dolognak és nemsokára olyan jóra fordult a sora, hogy az apjával holtig jó módban élhetett. Meg is házasodott és talán máig is él, ha meg nem halt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lovránában.

Az illatos, a sugaras uton
Ballag egy elhagyott beteg,
Tekintete a messze fénylő,
Kék Quarneró vizén lebeg.

Szívére áldott, halk varázsszal
Arad az emlék szőlőden.
A boldog mult, hej, amikor még
Nem sorvasztotta semmissen.

Mikor még ábránd vette szárnyra
S vidáman tölté a napot,
Mikor az ifju kedv hulláma,
Mint tengerhullám felcsapott.

Az ifju kedv, a rózsás élet
Mint a lehelet tovaszállt,
S most minden egyes pillanatban
Közlebb érzi a halált.

Fejét lehajtja elmerengve
S könnye szívárgó csendesen,
A szőke lányt nem látja többet,
Nem látja többet sohasem.

Vele sírba tér mindörökké
A forró, édes szerelem,
S valaki otthon vesztett üdvén
Zokog, zokog keservesen . . .

Herzog János.

† A német trónörökös. A német trónörökös iránt, akit most nagykorúsítanak, nagy szeretettel érdeklődik főképp Berlin közönsége. A fiatal hercegről a francia lapok is megemlékeznek az alkalomból. A trónörökös nem lakik már a szüleiével, mostanában Potsdamban él, ahonnan nagyon ritkán távozik, mert nincs ideje. A legtöbb idejét munkával tölti, de hogy ne unatkozzék, két társat adott melléje: egy Erzsébet császárné ezredbeli és egy gárdatüzérezredbeli hadna-

vagyok. Ön sohasem tesz nekem szemrehányást, soha. De ma nem tettem semmi rosszat . . . ma, amikor az utcákon jártam és a városban voltam. Ugy-e érti, hogy mit akarok mondani?

Nyílt tokintete volt. Mereven szembe nézett Koldevinnel.

— Es mégis olyan sok mindent meg kell bocsátania. Igen, kell — mondta nyomatékkal. — Nem értem s most csak arra gondolok, mikor a thorahusi erdőben sétáltunk. Aztán kiveztünk a tengerre.

— Haza megy kisasszony?

— Haza, nemsokára . . . Bocsásson meg Koldevin s higgye el, higgye el, hogy semmi rosszat sem tettem ma, de azért mégis bánom, nagyon bánom . . . Ön olyan sok emléket kelt életem bennem. Egyszer hazahozott a pástorkunyhóktól. Azt mondta, hogy nagyon nékülözött; mintha ma lett volna, ugy emlékszem rá.

Hallgatott. Aztán hirtelen mosolyogva tette hozzá:

— Régen volt. S az is régen volt, hogy lenyiratta a haját.

— Nemsokára lenyiratom.

— De a szakállát ne nyirassa le — mondta Agota — ne a szakállát, ne, gyönyörű szakállá van.

Koldevin közömbösen mondta:

— Csakugyan? Hisz ősz már.

Szűnet. Aztán Agota beszélt újra.

— Igazán, mindenben igaz van magának. Kék lángok . . . Csak nem gondolja, hogy olyan ostoba vagyok, hogy ezt meg ne értem?

— De édes Agota! — kiáltott Koldevin kétségbeesetten — nem önől mondtam. Es azokivül belátom, hogy tévedtem, nagyon tévedtem. Maga, hála Istennek más, egészen más. Most jut eszembe. Igérjen meg egyet Agota . . . bocsánat, hogy csak Agotának neveztem! De igérje meg, hogy egy kissé ügyelni fog magára — igen?

(Folytatása következik.)

REGÉNY.

ÚJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSUN

(78)

Csak most értettem meg mindent, most hogy megmondta. Kedves, édes jó Koldevin, ugy-e nem haragszik rám, kérem, kérem. Olyan helytelenül cselekedtem.

Agota majdnem sírásra fakadt, tehetetlenségében a szék szélére ült s egyre beszélt. Olykor-olykor Koldevin is közbeszólt, a fejét esóváltá s vigasztalni próbálta, ha nagyon elkeseredetten beszélt. Agotának, majd meg kedves Agotának nevezte. Agota pedig egyre beszélt, mindjobban megnyugodott s figyelmesen hallgatott, ha Koldevin olykor beleszólt a beszédébe. Hogy ne vegyen mindent magára, hogy volt azért olyasmi is a beszédében, ami nem ő reá vonatkozott. Igaz ugyan, hogy ő rá is gondolt, ezt nem tagadja, de azért más és rosszabb példák is lebegtek a szeme előtt. Igazán mondja, hogy nem akart vele fájdalmat okozni, csak figyelmeztetni akarta, hogy Agota még fiatal, ő ellenben sokkal idősebb s ő jobban tudja, hogy milyen veszélyek környezik a fiatal lányokat. De most már elég, ne szomorkodjék tovább, minden jóra fog fordulni.

Tovább beszélgettek. Irgens türelmetlen lett és felállt, kinyújtotta karjait és ásitott, azt akarta kifejezni vele, hogy menni akar. Hirtelen, mintha eszébe jutott volna valami, sietve ment a buffet-hez, porközt kávét kért s a kis skatulyát a zsebébe tette.

gyot. A nagykorúsági ünnepek után, amelyeknek a fényét annyira emeli a magyar király és más fejedelmi vendégeknek a jelenléte, a gyakorlati élet kezdődik a fiatal hercegre. Ő is, épp úgy, mint apja, az első számú gárdagyalogezrednél kezd a szolgálatát. De azért néhány fél évig még valamelyik egyetemnek lesz a hallgatója, valószínűleg a bonni egyetemet fogják választani, ahol II. Vimos is végezte a tanulmányait. Ez idő alatt valami mesterséget is fog tanulmányozni, ami tradíció a Hohenzollern családban. Mihelyt a fiatal hercegek elérik nagykorúságukat, valami kézművességre adják magukat. Így I. Vilmos császár asztalos volt, III. Frigyes könyvkötő és így tovább.

† **A virágok illatáról.** Egy Párisban megjelenő növénytanú újság a következő érdekes statisztikát közli: Az Európában kultivált négyezerháromszáz virágfaj közül mindössze négyszázhusznak van kellemes illata. A főbőr és halványárga virágok között találunk legtöbb illatos virágot: százyolcvanhat ezerszázhuszonnégy között. Sárga virágot kilencszáz ötvenegyet ismernek és ezek közül csak hetvenhétnek van illata. Nyolcszázhuszonhárom vörös virág közül hatvanegy, százkilencvennégy kék virág közül harmincöt, háromszáznyolc lilaszínű virág közül tízenhárom illatos. A négyezerháromszáz virágfaj közül körülbelül ezeröttszázuk határozottan rossz szaga van. Marad tehát kétezeröttszáz féle virág, amelyeknek semmiféle szaga sincs.

† **Loubetné és a rendőr.** Tegnap történt a képzőművészeti paloták ünnepélyes felavatásánál. A köztársaság elnökét minden oldalról körülvették a miniszterek, a képzőművészeti társaságok igazgatói és ezek társaságában lép be a Petit Palais-ba. Loubetné kissé elmaradt férjétől és néhány előkelő hölgy társaságában akart valamivel később bemenni a palotába. Körülöttük óriási a tolokadás, csak nagy nehezen tudnak eljutni az ajtóig. Itt újabb akadály: egy rendőr mérgesen elállja az ajtót:

— Nem lehet bemenni, tessék visszamenni. Az elnök van benn.

Loubetné szörnyű zavarba jött, míg végre is egy rendőrtiszt nyitotta meg az ajtót előtte, boosánatot kérve a tulbuzgó rendőr tévedéséért.

† **Szibériai fogoly.** Egy új fogolyfajta jelent meg nemrégiben Párisban. Az új pecsenye Londonból származott át Párisba. Ennek a fogolynak Szibéria a hazája és az Omsk-tól délre eső hegyekben vadásznak. A szibériai fogoly vad dióval táplálkozik, minnek következtében husának ide kitűnő. Tél idején ejtik el őket, amikor is a hidegtől rögtön megfagynak. Megfagyott állapotban küldik el azután Londonba, ahol nagy kelendőségnek örvendenek. Párisban csak pár hónap óta árulják a szibériai foglyot, de már is annyira megkedvelték, hogy a kereskedők elhatározták, hogy jövő téle egyenesen Szibériából hozatják a kelendő vadat. Londonban ezen a télen háromszázhatvan ezer darabot fogyasztottak el.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, május 5.

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás e héten változó volt, tulnyomóan azonban esős és borus maradt. Többeszüri erős zivatarok mellett majdnem az egész országra kiterjedő bőséges csapadék volt, mi mellett a hőmérséklet azonban magas maradt. A vetések állását illetőleg a buzátesekről kevesebbet panaszkodtak és a bekövetkező meleg esők jótékony hatással voltak. — A visszamaradt vegetáció szemléletmást javul és csak kívánatos volna, ha egyenletes meleg idő következne be. A vizállás némileg emelkedett. Külföldön az időjárás eleinte szintén esős, később azonban száraz volt.

A külföldi piacokon az üzleti szituáció keveset változott. A forgalom korlátozott maradt, a spekuláció épp úgy mint a fogyasztás, tartózkodó és az árak csak nehezen voltak tarthatók. Amerikában az árak csak csekély változásoknak voltak kitéve és a múlt héthez viszonyítva, egyenlegképpen 1 centtel olcsóbbak, dacára hogy a Bradstreets jelentése szerint a látható buzákészletek 3.408.000 bush. csökkentek. Angliában kezdetben az árak tartottak maradtak, később azonban esendes hangulat mellett változatlanok voltak. A francia piacokon a kereslet gyenge volt és az irányzat lanyhuló. A többi kontinentális piacokon

az üzlet a fogyasztás mérsékelt vásárlásaira redukálódik, a hangulat az amerikai változások által befolyásolva azonban ezilárdab alakot nem ölthetett.

Saját piacunkon a forgalom ugyancsak korlátozott és az árak csaknem az összes cikkekben csökkentek. Felmondott 115.000 mm. buza, 2000 mm. rozs, 23.000 mm. zab, 13.000 mm. tengeri, mi mellett a buzaátvételek állandóan nagyon nehézkesek.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza a hét elején a malmok részéről még jó keresletre talált, az irányzat szilárdan alakult és nagyobb forgalom mellett az árak 10 fillérrel javultak. Ez azonban csak rövid ideig tartott és már a következő üzleti napon fordulat állott be. Az eladásokra lényegesen ellanyhult határidőárak befolyása alatt a malmok tartózkodóak lettek és minthogy a kínálat tartósan jó maradt, az árutalajdonosok engedelményekre voltak kényszerülve, melyeknél némelyek az elért árelőny, hanem még további 15 fillér ment vesztésébe. A napiformalom állandóan csökkent, mert a vételen is nagyobbára csak egyes malmok vettek részt és összesen 140.000 métermáza kelet el, míg a hetihozatal 143.000 métermáza lett ki.

Ros a hét kezdetén szilárdan indult és élénk kereslet mellett úgy a kivétel mint a fogyasztásnál 7.—koronáig ért el helyben és budapesti paritásra. Az érdeklődés azonban gyorsan alábbhagyott, a hangulat lanyhábbra fordult és gyengébb forgalom mellett merkantill áru csak 20, prima minőségű 15 fillérrel olcsóbb árakon volt eladható. A hét végén középminőségű árúért 6.60—6.70, job és prima árúért 6.80—6.85 koronáig jegyzünk helyben és budapesti paritásra. — Nyirvidéki árúért Dobreen, Kisvárdá és Nyiregyháza realizációjában kezdésben 6.30—6.35, utóbb csak 6.20 korona volt elérhető. (Minden 50 kilogrammonként.)

Árpa (akarmája és hántolási előlka) gyengén van kinalva és ugy hizaloknál mint gyárosknál is jó keresletre talált. Az irányzat így tehát szilárd maradt és az árak a múlt héthez viszonyítva 5—10 fillérrel emelkedtek. Minőség szerint 6.10—6.35 koronáig jegyzünk. Jó minőségű sörárpa állomásokon átvéve alig kerül forgalomba. (Minden 50 kilogrammonként.)

Zab jó kínálat és mérsékelt kereslet mellett csendes maradt és az árak alig változtak. Szin és tisztaság szerint 5.15—5.30, finom minőségű árú 5.55—5.60 koronáig jegyzünk helyben 50 kilogrammonként.

Tengeri kezdetben némeli ráfizetéssel több „simán”, de állandóan jó kereslet mellett, kőtekek ellenében cseréltetett. Eladatlan áru alig érkezik. Állomásokon átvéve megfelelő kínálat hiján csak gyenge a forgalom. Az árak szilárdak és emelkedők voltak, a hét vége felé azonban némileg csendesebbek. Budapesti paritásra 5.65—5.70 koronáig fizettek.

Olymagvak: Káposztarepében (effektív árú) e héten sem volt forgalom; névleg 12.—12.50 kor. jegyzünk helyben. Káposztarepében augusztusra mérsékelt az érdeklődés, kedvezőtlen jelentésekre kezdetben szilárdan 12.95 kor.-ig jegyezték, utóbb azonban ismét csendesebb és ma 12.75—12.85 koronán zárul. A mellékekben jelentéktelen a forgalom; vad-repce 6.—6.50 kor., gomborka 10.50—11.50 kor. lenmag 13.—14.—, prima áru 18.— kor. is ér el névleg helyben.

Hüvelyesek: Babban e héten alig volt érdeklődés, a kínálat is korlátozott és az árak inkább esőknél. Zömböb Gyöngyösön 8.50, gömbölyű Monács 7.25, Zombor-Baján 7.25, Barnabab Kaloosan 7.25, tarkabab Nagy-Karolyon 5.— Kendermag helyben 10.50—10.75 koronáig jegyez. Bükköny 6.—6.50 kor. Muharmag 6.75—7.25 koronát jegyez helyi el paritásra, minden 50 kg.-ként.

Határidőüzlet. A határidőpiacozan ez üzlet e héten is igen élénk, a forgalom azonban ez változásokban gazdag volt. Az árváltozások azonban tovább is az időjárashoz alkalmazkodtak s ez adja magyarázatát, hogy az árak eleinte felfelé törekedtek, míg később, mikor a jótékony meleg eső jelentkezett s a felmondások is szaporodtak, a kurzusok lefelé irányultak úgy, hogy minden egyes cikknél jelentékeny az árvesztéség.

A heti üzlet részletei a következők:
Buza májusra 7 K. 98 f., 8 K. 04 f., 7 K. 86 f., 7 K. 99 f., 7 K. 70 f., után 7 K. 69—70 f. zárult.
Buza októberre 8 K. 20 f., 8 K. 22 f., 8 K. 02 f., 8 K. 16 f., 7 K. 95 f., 7 K. 99 f., 7 K. 93 f. után 7 K. 92—93 f. zárult.
Ros októberre 7 K. 15 f., 7 K. 13 f., 7 K. 12 f., 7 K. 16 f., 7 K. — f., 7 K. 14 f., 6 K. 93 f., után 6 K. 92—94 f. zárult.
Tengeri májusra 5 K. 66 f., 5 K. 68 f., 5 K. 58 f., 5 K. 73 f., 5 K. 60 f., 5 K. 65 f., után 5 K. 64—65 f. zárult.

Tengeri júliusra 5 K. 74 f., 5 K. 77 f., 5 K. 69 f., 5 K. 79 f., 5 K. 70 f., 5 K. 74 f., 5 K. 73 f., után 5 K. 72—73 f. zárult.

Zab októberre 5 K. 38 f., 5 K. 40 f., 5 K. 28 f. árfolyamok után 5 K. 28—29 f. zárult.

Kávé. (Belák István kávényakereskedő heti-jelelése a Budapesti Napló részére.) Santos sup. 54, Extra —, Premo 54½, Good Average 48, Regular 46, Korg 80—101, Rio 66, Blau Menado 129, Mocca 131, Tranzito Triest vám nélkül.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Ipargyógyintézet igazgatósága tegnap délután gróf Zichy Jenő elnöklete alatt ülést tartott. A napirend előtt Boross Soma igazgatósági tag szözlalt föl és megemlékezve a gyászról, amely a

nemzetet Munkácsy Mihály halálával érte, meleg hangon adózott a nagy mester emlékének, aki mint iparos kezdte pályáját. Indítványozta, hogy az igazgatóság fejezze ki fájalmát a mai ülés jegyzőkönyvében és hogy az országos temetésen az igazgatóság tagjai testületileg jelenjenek meg. Az igazgatóság ehhez az indítványhoz egyhanglul hozzájárult és azután attért a napirend tárgyalására. Dr. Soltész Adolf titkár előterjesztette az egyesület április havi tevékenységéről szóló kimutatást, melyet az igazgatóság tudomásul vett. Gelléri Mór igazgató bemutatta a végrehajtó bizottság javaslatát az egyesület idei aranyérmének odaiktására nézve, ezután a bíráló bizottságoknak a többi egyesületi díszermekre és ösztöndíjakra vonatkozó javaslatát. Az igazgatóság valamennyire hozzájárult. Az igazgató jelentést tett ezután az egyesület három új szakosztályának, és pedig az ipari, jogvédelmi és villamossági szakosztályoknak, továbbá a magyar nök iparpártoló bizottságának, mint az iparogyósiit szakosztályának megalakulásáról. A villamossági szakosztály Ziperovszky Károlyt, a magyar nök iparpártoló bizottsága Hegedűs Sándornét választotta elnökének, akik ezzel tagjai lettek az igazgatóságnak. Az ipari jogvédelmi szakosztály elnöke Matkovits Sándor. A földtani muzeum megnyitására az igazgatóság gróf Zichy Jenő elnököt, gümöri Zsónláh Pál, Havassy Sándor és királdi Herz Zsigmond igazgatósági tagokat és Gelléri Mór igazgatót küldte ki. A titkár jelentést tett a magyar tanszeripar ellen saító utján intézett támadás ügyében megtartott értekezetről. Az igazgatóság hozzájárult az értekezletnek ahhoz a határozatához, hogy az egyesület a kereskedelmi miniszterhez intézendő felterjesztés utján hívja fel a kultuszminiszter és a hatóságok figyelmét az iskolai szerek iparának támogatására. A titkár ezután a nétfőn tartott egyetemes szakosztályi ülésről referált, amelyen Palóczy Antal igazgatósági tag arra nézve tett indítványt, hogy az egyesület kérje fel a székesfevárosi tanácsát a városbáza-építés végleges megoldásának előkészítésére. A szakosztályok és a végrehajtó-bizottság előgadták az indítványt azzal a kiegészítéssel, hogy az indítvány a közgyűlés elé terjesztessék.

Kiállítás az Iparosernokban. A Jónó-, szövő-, ruházati és bórdíszmü ipari kiállítás installációján szerényen dolgoznak a városligeti Iparosernokban. Négyeszed kiállító jelentkezett és az összes előmunkálat kat rövid másfél hónap alatt végeztek. A kiállítási árúk már 1-e óra érkeznek a videkrol, a helybeli cégek pedig hétfőn kezdik meg kiállítási csoportjaik berendezését. Az installációs munkálatokat Lakatos Aladár miniszteri tanácsos, muzeumi igazgató vezetői s az Iparosernok jobb és balzárnya és közepahajója már most mutatja az időleges kiállítás vázlatos képét. A Hegedűs Sándorné elnöklete alatt megalakult költségbizottság ma tartott ülésén beszélt meg iparpártoló akciójának további részleteit.

A Magyar Földművés XVIII. évfolyamának az első füzeté Vasadi Balogh Lajos szerkesztésében gazdag tartalommal jelent meg. Előfizetés egész évre két korona. Kiadóhivatala Győrön, Fejérmegyeiben van. **Idegenek birtokszerezése.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben dr. Boross János felolvasást tartott az idegenek birtokszerezésének korlátozásáról. Ez az értekezés most könyvben jelent meg. Az érdemes munka ára 3 korona.

Közgazdasági Híradó. A V. Olasz Lajos szerkesztésében megjelenő *Közgazdasági Híradó* e heti száma érdekes glosszákát tűz az aktuális gazdasági eseményekhez. A kitűnően szerkesztett számból mutatványzatot küld a kiadóhivatal (Hold-utca 15.).

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésképtelenségeket jelent: Halpern Nachmen kereskedő Stanislav, Spritzer Löbel Jakob és Tielbrunner Bernát kereskedőgy Krakkó, Steiner Simon kereskedő Budapest (Sas-utca), Polgár Ignác vas- és fűszerkereskedő Fűzes-Gyarmat, Kohn Mór kereskedő Mülhausen (Tabor mellett), Fischer és Schacherl kereskedőgy Budapest, Löwy Janka kereskedő Ada, Klein H. és Társa kereskedőgy Gyöngyös, Kilyényi R. és Reich I. kereskedőgy Arad, Friedmann Julia kereskedő Chumetz, Deutsch Adolf kereskedő Budapest (előbb Pancsova).

Budapesti sertés-konsumvásar. A főrenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-tóvárosi sertés-konsumvásar árjegyzése 1900. évi május 5-én. Készlet 502 darab. Érkezett 1029 darab. Összesen: 1531 darab. — Eladatott 1244 darab. Maradt 287 darab. — Napi árak: 120—189 kgr. sulyban 98—104 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 98—106 koronáig, 320—530 kgr. sulyban 94—106 k.-ig. Orag nehéz párnokint 400—500 kilos 88—94 koronáig. Malacok 74—80 korona 100 kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, május 5.

Buzában ma lanya volt az irányzat. Sürgős kínálat és mérsékelt kereslet mellett 12000 métermáza került forgalomba 10 fillérrel olcsóbban. A rozs néhány fillérrel olcsóbb.

Eladatott:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 300 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 8 K. — f., sarga és keverékes, 100 mm. 80 k. 8 K. — f., 100 mm. 79 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 10 f., felső, 200 mm. 78 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 20 f., 300 mm. 78 k. 8 K. 25 f., 300 mm. 77 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 90 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 76 k. 8 K. 07½ f., 200 mm. 76 k. 7 K. 98½ fillér.

Pestmegyei: 200 mm. 79 k. 8 K. — f. 100 mm. 78 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78-5 k. 8 K. — f., 100 mm. 77-5 k. 8 K. — f., 100 mm. 78 k. 8 K. — f., 200 mm. 76 k. 8 K. — f., 140 mm. 78 k. 7 K. 02 1/2 fillér.

Erdélyi: 750 mm. 79 k. 8 K. 55 f.
Bácskai: 100 mm. 5 K. 60 f.
Raktárból: 2100 mm. 76 k. 7 K. 80 f., 1830 mm. 75-2 k. 7 K. 55 f., 8350 mm. 75 k. 7 K. 55 fillér.

Mind 3 hónapra.
Rozs: 100 mm. 6 K. 95 f., 3 hó, 100 mm. 6 K. 66 fillér.

Tengeri: 800 mm. 5 k. 68 f.
Zab: 100 mm. 5 K. 45 f.

A készlet hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokási szerint, készpénzes 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	Klós	100 kilogramm ár		100 liter ár	
		K-tel	K-ig	K-tel	K-ig
iszavidéki	79	7.60	7.70	7.90	8.25
	71	7.00	8.15	8.10	8.30
	77	7.70	8.10	8.10	8.40
	78	7.85	8.20	—	—
fehértörzsi	79	7.60	7.80	7.8	8.05
	71	7.45	7.85	8.15	8.15
	77	7.60	7.85	8.10	8.15
	78	7.75	7.90	—	—
pestvidéki	79	7.30	7.60	7.75	8.00
	71	7.45	7.85	8.10	8.16
	77	7.60	7.85	8.10	8.15
	78	7.75	7.90	—	—
bánsági	79	7.35	7.65	7.65	7.85
	71	7.40	7.80	7.75	7.90
	77	7.55	7.85	7.95	8.10
	78	7.60	7.75	—	—
bácskai	79	7.30	7.55	7.7	7.9
	71	7.35	7.60	—	—
	77	7.45	7.75	—	—
	78	7.55	7.85	—	—

A határidőzlet folyamán a következő köte-
 sek történtek:

Buza májusra	7.70
Buza októberre	7.90-7.93
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6.97-6.93-6.95
Zab májusra	5.02
Zab októberre	5.31
Tengeri májusra	5.64
Tengeri júliusra	5.74
Repece augusztusra	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	7.62	7.88
Buza májusra	7.70	7.71
Rozs májusra	0.	0.
Rozs októberre	6.92	6.93
Zab májusra	0.	0.
Zab októberre	5.28	5.29
Tengeri májusra	5.64	5.65
Tengeri júliusra	5.72	5.73
Repece augusztusra	12.80	12.90

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza májusra	7.74-7.75
Buza októberre	7.95-7.96
Rozs májusra	0.-0.
Rozs októberre	6.95-6.96
Zab májusra	0.-0.
Zab októberre	5.28-5.29
Tengeri májusra	5.64-5.65
júliusra	5.72-5.73
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

A hét utolsó napját felhasználta a coulisse fedezésekre és realizációkra; hogy ezeknek befolyása alatt lényeges változások nem fordultak elő a mai tőzsdén, az természetes dolog.

A helyi piac üzletelen volt.
 A déli tőzsdén csekély változás és gyenge üzlet volt. A zárlat javult.

A helyi piac forgalm nélküli, de tartott maradt.
 A valuták és ércváltók változatlanok.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 737.50-738.—, Osztrák hitelrészvény 727.70-728.50, Osztrák-magyar államvasut 642.75-643.50, Rimamurányi vasmű részvény 619.—620.—, Magyar villamosági részvény-t. 155.—korona.

A déli tőzsde: változatlan.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 735.75-736.—, Osztrák hitelrészvény 728.20-728.70, Osztrák-magyar államvasut 643.—643.50, Rimamurányi vasmű részvény 617.—619.—, Déli vasut részvény 100.—109.—korona.

Forgalomban került: koronajáradék 92.45-92.65, salgótarjáni kőszénbánya részvény 652.—656.—korona árfolyammal.

Utózsde. A 4 órai zárlatkor maradt:
 Osztrák hitelrészvény 730.20, Magyar hitelrészvény 737.—, Leszámítoló bank 493.50, Rimamurányi vasmű 619.—, Osztrák-magyar államvasut 644.—, Közüti vasut 640.50, Villamos vasut 335.—korona árfolyammal.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzék hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös aprózemű — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű — korona, nagyszemű — korona. Disznózsír: budapesti 57.—58.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona, városi 4 darabos 47.—48.—korona, 3 darabos 51.—52.—korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17.75-18.—korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 23.50-24.—korona, 85 darabos 29.—29.50 korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.25-16.50 korona, 100 darabos 22.25-22.50 korona, 85 darabos 28.—28.25 korona. Szilvaiz: szlavóniai 18.50-19.—korona, szerbiai 16.30-17.—korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, május 5. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.)

Az e heti árfolyamjelentés a kedvező időjárás következtében kedvezően alakult. A folytonosan tartó országos eső reményt ad ahhoz, hogy a vetés, amely meglehetősen fejletlen, erősen megjavul. Általános az a vélemény, hogy a kedvező időjárás jóvá fogja tenni a legutóbb szenvedett károkat s valószínű, hogy ennek a hatására már mutatkozni fog a következő heti jelentésben. A párisi piacon az árak rosszabbodtak, amiből nyilvánvaló, hogy az aratás bönök ígérkezik, pedig még nem rég nem bíztak benne. Dus aratás várható az Egyesült-Államokban, Oroszországban és Romániában is. Az árfolyamok a múlt heti magasságban mozgokt: buza május-juniusra mégis 15 fillérrel, őszre 18 fillérrel hanyatlott, rozs 7-6 fillérrel állott rosszabbul, ellenben zab tartott volt. Tengeri a múlt heti 22 ezer kgr. felmondt a következőben fedezeti vásárlásokra adott okot s 4-5 fillérrel emelkedett, 10 fillérrel gyöngyebb volt a repece. Jegyzetek: buza május-juniusra 8.04, őszre 8.17, rozs máj.-jun. 7.20, őszre 7.33, zab máj.-jun. 5.46, őszre 5.63, tengeri május-jun. 5.88, jul.-aug. 5.98, repece aug.-sept. 13.10-13.20 korona.

A készletű piacon a fogyasztás szigorú tartózkodása következtében az üzlet esendős volt s az irányzat jól tartott. Buza 15 fillérrel olcsóbban lett volna szerezhető, mint a múlt héten. Eladatott 76 kgr. 7.35 koronán Balassa-Gyarmatról, 740 koronán Léváról és Ipolyágról, 18 kgr. 7.90 koronán Érsek-Ujvárról, 7.95 koronán Galantáról, 78 kgr. 8.10 k. Szeredről és Nagy-Szalontáról, 78-5 kgr. 7.40 k. B-Gyarmatról. Rozs tíz fillérrel olcsóbb lett; elkelt 6.32 1/2 Debrecenből, 6.25-6.30 Aradról, 6.60 Kistelek-ről, elsőrendű minőségű 7.17 k. Érsek-Ujvárról, 73-74 kgr. 7 k. Récséről, 72 kgr. 7.10 k. Wartosegből, 6.50 k. Gyöngyösről. Arpában nem volt forgalom, Tengeri 6-6.05 koronán állott, 5-10 fillérrel javult. Zab változatlan áron kelt; magyar, minőség szerint 5.60-6.30 k. köz. mozgott. Liszt nagyon gyöngült, mégis teljes áron maradt. Korpa csaknem egészen üzletelen volt.

A bécsi értéktözsde.

Az előzsde nagyon szilárd külföldre, különösen Berlinre.

Déli tőzsdén tartottak az árfolyamok.
 A zárlat szilárd Berlinre.

Bécs, május 5. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjádék 116.95. Tízal és szegedi köles 99.00, Magyar keleti vasuti állami kötvény 117.—, Magyar leszámítoló és pénzügybank 493.—, Rimamurányi vasműrészvény 617.—, Magyar koronajádék 92.55, 4% Magyar földterem. kötvény 92.50, Magyar hitelbank részvény 733.—, Magyar nyeremvény kölcsön sorsjegye 164.—, Kassa-oderbergi vasuti részvény 353.—, Magyar kereskedelmi bank 2720.

Bécs, május 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjádék 98.85, 4% osztrák aranyjádék 117.—, 1890-iki sorsjegy 138.—, Osztrák hitelsorsjegy 400.—, Angol-osztrák bank 291.50, Bécsi bankvesztület 518.—, Osztrák-magyar bank 1778.—, Déli vasut 112.—, Dunagőzhajózási részvény 722.—, Dohányrészvény 302.—, Császári és királyi arany 11.88, Német bankváltók 118.37, 4% osztrák jádék 98.40, Osztrák koronajádék 98.10, 1894-iki sorsjegy 202.25, Osztrák hitelintézeti részvény 729.75, Unionbank 593.—, Osztrák Länderbank 452.50, Osztrák-magyar államvasut 643.50, Elhavölgyi vasut 479.—, Alpesi bányarészvény 538.50, 20 frankos arany 19.29, Londoni váltóár 242.82, Bécsi Tramway 367.—, Az irányzat szilárdult.

Bécs, május 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a

következők voltak: Osztrák hitelrészvény 730.25 Magyar hitelrészvény 735.—, Angol-Osztrák bank 292.—, Union bank 513.50, Länderbank 594.—, bankvesztület 453.—, osztrák-magyar államvasut részvény 643.75, északnyugati vasut részv. 112.50, elhavölgyi vasut 480.—, dunagőzhajós részv. —, alpesi bányarészvény 301.50, májusi jádék 618.—, 468.—, osztrák koronajádék 538.50, magyar arany, 98.85, magyar koronajádék 92.55, német hivatali márká készpénz 116.75, ultimóra 118.40, töröksorsjegyek —, rimamurányi vasmű —, déli vasut —, dohányrészvény —, Napoleon d'or —, Lombard —.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, május 5. (Zárlat.) 4% osztrák papírjádék —, 4% osztrák aranyjádék 99.25, Elhavölgyi vasut —, Magyar koronajádék 91.80, Osztrák-magyar államvasut 136.75, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 84.40, Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.40, Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 186.40, Általános villamosági Edison 249.60, Gelsenkircheni 223.50, Laurakohó 167.50, 4% osztrák jádék 97.50, 4% magyar aranyjádék 97.50, Osztrák hitelrészvény 226.75, Déli vasut 26.25, Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegy 216.30, 4% új orosz kölcsön 98.75, Török dohányrészvény —, Olasz jádék 95.30, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 157.75, Harpeni 235.10, Az irányzat szilárd.

Berlin, május 5. (A Budapesti Napló tudósítójának zárlata.) Esti forgalom. Négyeszetes magyar aranyjádék 97.25, Magyar koronajádék 91.60, Osztrák hitelrészvény 227.10, Osztrák-magyar államvasut 136.75, Déli vasut 26.40, Északnyugati vasut —, Elhavölgyi vasut —, Orosz bankjegy készpénz 216.30, Buschtiehrád 303.50, Orosz bankjegy 95.40, (Ultimo) Lombard —, Gyenge.

Hamburg, május 5. (Zárlat.) 4% osztrák jádék 97.50, 1890. sorsjegy 138.—, Déli vasut 26.30, 4% osztrák aranyjádék 99.25, Osztrák hitelrészvény 227.—, Osztrák-magyar államvasut 136.25, Olasz jádék 95.10, 4% magyar aranyjádék 97.10, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 5. (Zárlat.) 4% osztrák papírjádék 98.—, 4% osztrák aranyjádék 99.15, Magyar koronajádék 92.20, Osztrák-magyar bank 126.—, Déli vasut 26.10, Elhavölgyi vasut —, Londoni váltóár 2055.—, Bécsi bankvesztület 131.—, Villamos részvény 140.50, 300/00 magyar aranyköcsön 78.40, 4% osztrák jádék 97.55, 4% magyar aranyjádék 97.50, Osztrák hitelrészvény 226.70, Osztrák-magyar államvasut 136.70, Északnyugati vasut 116.—, Bécsi váltóár 843.33, Párisi váltóár 814.83, Unionbank —, Alpesi bányarészvény 293.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 5. (A Budapesti Napló tudósítójának zárlata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 226.40, Osztrák-magyar államvasut 137.30, Déli vasut 26.50, Osztrák aranyjádék —, Olasz jádék 95.40, Laurakohó 266.80, Harpeni 233.90, Discont 186.75, Alpesi —, Bécsi bankvesztület —, Csendes.

Páris, május 5. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —, 4% osztrák aranyjádék 97.15, Osztrák Länderbank —, 3% francia jádék 101.15, Ottomankorona 579.—, 3 1/2% francia jádék 102.15, Alpesi bányarészvény —, Déli vasut —, 4% magyar aranyjádék 98.20, Párisi bankrészvény 11.75, Olasz jádék 95.35, Francia törleszt. jádék —, Osztrák földhitelezési részvény —, Török dohányrészvény 327.—, Az irányzat szilárd.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 5. A sertésüzlet irányzata változatlan.
 A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehez (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 104.—106 fillérig, Öreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig, Fiala nehez (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 108.—110.—fillérig, Fiala közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 107.—108 fillérig, Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 106.—107 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehez (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig, Közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — krajcárig, — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehez (páronként 820 kilogramm felüli súlyban) — fillérig, — Közép (páronként 280-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehez (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig, — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, V. Szerbiai: Nehez (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 107.—108 fillérig, — Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 106.—107 fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 104.—106 fillérig.
 Sertéslelés szám: 1900. máj. hó 3. napján volt készlet 41012 darab, 1900. május hó 4. napján felhajtott 365 darab, 1900. évi május 4. napján elszállított 442 darab, 1900. május hó 4. napjára maradt készletben 40925 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 5. —
 Kinevezések. A földmivvelésiügyi miniszter dr. Heyek Adolf és dr. Szomjas Lajos miniszteri titkári címmel felhívott miniszteri segédtitkárokat valóságos miniszteri

„Henneberg-selyem“

— Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. —
 fekete, fehér és színes 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként —
 egész ruhák s blúzoknak való! — Mindenkinél postabőr- és
 vámmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával küld-
 detnek.

Henneberg G., gyáros Zürichben.
 Cs. és kir. udvari szállító

tikkrokká, Györy Lőrind miniszteri segédtitkári címmel fölrüházott miniszteri fogalmazót valóságos miniszteri segédtitkárrá, Radács István, Koós Jenő és Dr. Lavotta József miniszteri fogalmazói címmel fölrüházott miniszteri segéd-fogalmazókat pedig valóságos miniszteri fogalmazókká. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Saliva Katalin kisdödvönőt a szerencsi állami kisdödvönőhöz kisdödvönővé, Chmilovszky Endre, Tartler Vilmos, Pleischmann János, Prónai Gyula, Andrejka Károly, Felsinger Ferenc díjas számgyakorokokat számlisztekké, Pfisterer Lajos, Szluka Dezső, Szlavits János, Mészáros Károly, Lutz Lajos, Szotyeri Dániel és Bély József díjtalan számgyakorokokat díjas számgyakorokokká, végül Dulovics Rezső, Balázsovits Norbert, Dobos Rezső, Keleméri Béla, Kizán Miklós, Rasca János, Fuzsek Ferenc, Rábel Antal, Prikini János, Skultety Kálmán, Hofbauer Aladár, és Vörös Imre napidíjasait díjtalan számgyakorokokká, Vágó Ilona okleveles kisdödvönőt a magyar-láposi állami kisdödvönőhöz kisdödvönővé; — az igazságügyminiszter Pataky István nagykanizsai törvényszéki fogházörmeztet az egri törvényszéki fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A kolozsvári ügyvédi kamara dr. Ádorján Sámuel ügyvédet, Gyulafehérvár székhelyi, az ügyvédek lajstromába felvette. A szombathelyi ügyvédi kamara dr. St. dier Izidor ügyvédet folytatónak bejegyezte, dr. Bauer József szent-gothárdi ügyvédet pedig, a kamara területéről való elköltözése következtében törölte. A győri ügyvédi kamara Bakó István győri és Fridrich József tatai ügyvédek nevét áthálózásuk következtében törölte s gondnokul az előbbinek irodája részére dr. Korn János győri ügyvédet, az utóbbinak irodája részére pedig Kellner Jakab tatai ügyvédet rendelte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Almászn Márk pancsovai törvényszéki irnokot a pancsovai, Dezső János orvobányai járásbírósi irnokot a szeghalmi, Zsely Mihály dumadonyi járásbírósi irnokot a devceséri járásbírósihoz, Horváth Nándor szent-gothárdi járásbírósi irnokot pedig a szombathelyi törvényszékhez helyezte át.

Megerősítések. A földmivélsügyi miniszter a XIV. kerületi kulturmérnöki hivatalnál Neszmély Géza ideiglenes minőségű iradoségdíjtisztet, a delibáti kincstári birtokkezelésnél Gótz Károly ideiglenes minőségű iradoségdíjtisztet, az igazságügyminiszter a pancsovai járásbírósi irnokot ideiglenes minőségben alkalmazott Almászn Márk irnokot ebben az állásban végleg megerősítette.

Pályázatok. Számgyakorok a sz.-udvarhelyi pénzügyigazgatóságnál két hét, Pénztárnok a kolozsvári adóhivatalnál 14 nap. Végrehajtó a szalmár-németi járásbírósi irnoknál két hét. Bányamezők a selmecbányai bányai igazgatósághoz négy hét. Pénzügyőrök a flumei pénzügyigazgatóságnál 15 nap alatt.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállítók B. dapest, VII., Kerepesi-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarok Zenepalota. Megjelent! **MAGYAR-TILINKO-ISKOLA,** melynek segítségével a tilinkón tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszeresen 65 lezsebb magyar s más kedvelt darab. Ara 1 frt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvényfőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapeston, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. Alapítást 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1.800.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 frtól 10.000 frtig.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, május 5.

Az időjárás helyzet jelentékenyen megváltozott. A bicsarai légnyomás maximum Közép-Európa felé vonult és Németország fölért zart a akot előtt a vello egyidejűen a Dél-Európat borító alacsony nyomású terület egészen dél-keletre vonult el. A minimum Bszknyugaton van.

Az idő Közép-Európában tulnyomóan száraz és az északnak megfelelően elég meleg; nagyobb esők Ausztriában és Magyarországon voltak.

Hazánkban az eső majdnem általános volt a helyenkint igen bő s itt-ott égháború is kísérte azt. A hőmérséklet keveset változott.

Kidítás: Tulnyomóan derült, száraz és meleg idő várható.

Dr. Budai féle
GYÖNGYVIRÁG-CRÈME

Szápepőrt, bőrdagot varázsol a női arcra

Eltávolítja a bőrtrákkát, szeplőt, májfoltot.

1 nagy tégely ára 60 kr. Kapható minden gyógyszerteremben és illatszerekkereskedésben.

Főnyrtár: Városliget

Városi gyógyszerterem BUDAPEST, Városház-ter. (Utánutoknál ne tessék elfogadni)

M. kir. osztálysorsjegyek:

Huzás május 17. 13-án.

Egy egész sorsjegy ára	12.—	korona
" fel "	6.—	"
" negyed "	3.—	"
" nyolcad "	1.50	"

MERCUR BANK

Nálunk vásárolt sorsjegyek nyerték meg a

600.000, 400.000, 200.000

koronás főnyereményeket.

Csak: Budapest, V. Dorottya-utca 12.

Huzás már május 17. és 18.

6565. sz. 8/8
44344. sz. 4/4
83083. sz. 2/2

Fenti szerencseszámokat ajánljuk a legközelebbi hatodik sorsjáték I. osztályához.

Mindenki saját szerencséjének kovácsa.

Török A. és Tsa.

4994 BANKHÁZA, BUDAPEST,

osztálysorsjáték osztály, főaruda, Váci-körut 4.

Fiók: Múzeum-körut 11.

Luser L. -féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szor tykszem, szemölcs és s talp, valamint a sarok bőrkeményesedést, továbbá mindennemű bőrszarusodás ellen. A hatását állás valósítatik.

Központi szék, rakár: **SCHWENK L.** gyógyszer. NEJOLI-WEG-BUDA.

Oak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellékelt vázlatgyevel és utasítással el van látva, azért is erre ügyelni kell.

0000 1 doboz ára kor. 1.20. 0000

Videkre kor. 1.60. elszentes beküldése mellett bérlem.

Nagyországi főnyrtár: **Török József** gyógyszer. Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Ujdonság!

MAKAI EMIL:

Tudós professzor **Hatvani.**

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal.

Ára 1 korona.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körut 18.

Titkos Betegségeket

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor. volt cs. és kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta, d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig, 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolték és gyógyszeréről is gondokodva lesz.

Nőnek külön vörtelem.

Uyvanoti megjelent és a szerzőről: DR. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPZSELE UTMUTATO** (már 10-ik kiadásban megjelent) neml betegségeket és azok észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becommagorva lesz elküldve, 1 frt beküldés mellett bérmenve vagy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml élet ébredése. — III. Az énterítés és az éjjeli macemlések. — IV. Illyeszélelő (trippar) és húrszűrésűkútlétek. — V. A bujakór (epididit). — VI. Fehérhártyás. — VII. Elyenitit lélelő. — VIII. Nől megtalansár. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyezője a prostitúció.

A 8271. számú

„Eljárás malátaléne malátalisztből való előállítására”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártást engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető:

Kalmár J. mérnök és szabadalmi irodájában BUDAPEST, VII. Kerepesi-ut 44. szám.

„PEPSIN-BOR”

használati áttal, mely az ételi megemésztést segíti és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az en pepsin-borom kevesebb és hűsább ki nem marad. Egy üveg ára 2 kor. 40 fillér, 5 üveg franco küldve 12 kor.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészi laboratoriuma Aradon. Kapható Budapeston: **Török József** gyógyszerész úrnál, **Egger-féle Nádor-gyógyszertárban** valamint minden magyarországi gyógyszerteremben.

Hicker Gyula

szita-, sodronyfonat- és ágybetét-gyára

Budapest, Nagydíófa-u. 20.

Keitések, erdők, kertek, tyuk-udvarok, vadaskertek stb. bekerítése, sodronyfonat vagy túskekerítéssel.

Árjegyzék és költségvetés díjmentesen.

JÓSZIV-SORSJEGY

Huzás 2-szer évenként 1948-ig.

Legközelebb május 15-én.

Főnyeremény 40.000, 30.000, 20.000, 12.000 K.

Kapható

24 havi törlesztésre,

havi befizetés	3 darab	1 kor. 20 ml.
" " "	5 " 2 " — "	
" " "	10 " 4 " — "	

Már az első részlet és (35 fillér porto) beküldése ellenében, kiadom a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részletet azonnali játekljoggal.

FLEISSIG SANDOR

bankház Budapest, Erzsébet-körut 2. hol az V. m. k. sz. osztálysorsjáték 200.000 koronás főnyeremény nyertett.

ÜGYNÖKÖK FELVÉTELNEK magas díjazás mellett.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. május hó 6-án.
Déltűn 2 1/2 órákor mérs. helyárrakkal.

Lili.

Énekes színmű 3 felvonásban. Írták: Hommaquin és Millaud. Fordították Pái J. Béla és Evva Lajos Zenejét szerzette Hervé.

Személyek:

Pinchard	Szirmai	Bouzincourt	Szabó
Bateljére	Szerdahelyi	Bouzincourt	Siposné
Hypothese	Kovács	Amélie	
Bompan	Horsváth	Antonina	Küry
René	Rothó	Victorine	Vidorné

Esté:

Blaha Luiza asszony mint vendég.

Az igmándi kispap.

Népszínmű dalekkel 3 felvonásban. Írta Berzók A.

Személyek:

Nagy János	Szabó	Biri	Iszóné
Brsai	Siposné	Király Pieta	Solymosi
Perenc	Vidor	Lassák Zeussa	Hegyi
Estiko	Blaha L.	Bátor	Horsváth

Kezdete 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. május hó 6-án.

Ábrányiné Wein Margit assz. vendégfelléptével.

A Kleopátra.

Operette 3 felvonásban. Írta és zenéjét szerzette Verő György.

Személyek:

Cassia grófné	Ábrányiné	Elias	Giréth
Motta	Rózsa	Jim	Sziklai
Cassia Valér	Ráthonyi	George apó	Mátrai
Regnard	Boross	Millefeur	Margó Z.

Kezdete 7 1/2 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Vasárnap, 1900. május hó 6-án.

Déltűn 4-kor mérsékelt helyárrakkal:

Velence.

Írta Dessewffy Arisztid.

Esté:

Spanyolország.

Írta Pekár Gyula.

206 vetített képpel, 4 spanyol táncossal és 11 a bika viadalt ábrázoló moxgó fényképpel.
Kezdete 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. május hó 6-án.

Déltűn 12-3-kor mérsékelt helyárrakkal:

Nebántsvirág.

Énekes színmű 4 felvonásban. Írták Meilhac és A. Millaud. Fordították Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenejét szerzette Hervé.

Esté:

Harmadszor:

A nyomerultak.

Hugo Viktor hasoncimú regénye után magyar színrő alkalmazta Kövessy Albert.
Kezdete 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. május hó 6-án.

Déltűn fél 4 órákor mérsékelt helyárrakkal.

Németh József vendégfelléptével.

Viola, az alföldi haramia.

Népszínmű 5 felvonásban.

Esté:

Németh József vendégfelléptével.

Stern Izsák a házaló zsidó.

Életrék 3 felvonásban.

Kezdete 7 órákor.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál.

Ajánlják:

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vörmegegyeségnek, emésztési zavarknál, gyengeségnek stb. kitűnő alkalmazzák. Budapesten kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és pohárként a „Quisiana Automata Buffet”-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládáként I koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig állnak.

REGNDELÉSI HELY:

Királysörfőző Budapest-Kőbánya.

A pech.



Nagyon sok ember állítja azt, hogy neki peche van. Magyarul alig van erre alkalmas szó és körülírva annyit jelent, hogy alandóan kerül a szerencse. — Pedig egyáltalán pech nem létezik. Minden emberre mosolyog a szerencse, csak az emberen mulik, hogy nem tudja megragadni az alkalmat, például valaki a szomszédjával néhányszor átáldogál, mindvégig együtt egy osztályosjegyet. Két évig nem nyertek semmit. Végre azt állítja, hogy peche van, nem lépett vele társaságba, a szomszéd maga tartotta meg a sorsjegyet és megütötte vele az egyik nagyobb nyereményt. Erre az állítást az illető, hogy neki peche van, pedig az semmiképpen sem állott. Ő benne volt a hibában. Alattal van. Epp ez az elnye annak, ha az ember a maga állhatatlansága ellen védekezik és olyan cégnél vásárolja a sorsjegyet, mint a Hecht bankház, a ki a maga szolid kiszolgálásával az emberben ezt az állhatatlanságot nem engedni felülkerekedni és a kindó előbb-utóbb nyernek is a szerencse és a hozzá. Ezért vásároljon osztályosjegyet csak a Hecht-bankháznál Budapesten, Ferenciek-terén. A huzás már május hó 17. és 18-án. A sorsjegyek árai: egész 12 kor, fél 6 kor, negyed 3 kor, nyolcad 1 kor, 50 fillér.

100.000 KORONA

mi a jelenlévők ként oly nagy mozgást idézett elő, hogy hosszabb szünetet kellett előrendelni.

Felhívás! Aki a m. kir. szab. osztályosjegyekben eddig még egyáltalán nem, vagy csak kis, szűltéren nem méltó eredményt ért el, a most következő 6-ik sorsjáték alkalmából forduljon bizalommal Általánosbank és jó hírnévű orvondó czéghoz: **Dörge Frigyes bankháza Budapest, Városház-utca 12.** mert az a czég tényleg és folyton a legfőbbesre ügyemnyeket képes felmutatni.

Magyar kir. szab. osztályosjegyek. A hatodik sorsjáték 100.000 sorsjegyből áll. 50.000 hat osztályba osztott nyereménynypl. Elsőfőge minden második sorsjegyet követően nyert és a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy millió koronát tesz ki. Az első osztály huzása 1900. évi május 17. és 18-án történik és eredeti sorsjegyek a hivatalos terv szerinti árban, azaz 12 korona, fél 6 korona, negyed 3 korona, nyolcad 1 1/2 koronáért. **Dörge Frigyes bankháza, Budapest, Városház-u. 12** felárúnatlanl kaphatók.

GELNER JÓZSEF étterem VIII. ker., Rökk Szilárd-utca József-kört sarkán.

Az I. magyar részvénytörzsfőző udvari sőre, valamint dupla márciusi; kitűnő konyha, különösök. Palackosok és palackosok házhoz szállítanak. A melyen t. közönség szives látogatását kéri mely tisztelettel.

GELNER JÓZSEF vendéglőse.

Sternberg Ármán és Testv

és. és kir. udvari hangszergyár.

Központi főraktárban: **Kerepesi-ut 36. Cimbalnok**

szép, értelemes és csengő hanggal kaphatók 35 frutt folj. 500 frtig.

Külön zongora-termek: hol a leghírnövesebb zongorák jutányosan beszerezhetők: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-kört sarkok) Zenepalota. Árjegyzék egészen díjmentes.

KÉPES levelező lapok

Magyar művészek újabb alkotásai után. Finom fénynyomat. Hazai készítmény.

Baditz Ottó: Vagyok olyan legény mint te.

Bihari Sándor: Munka után.

Innocent Ferenc: Fátolytánc.

Karvaly József: Vászárfa.

Konek Ida: Havasi pástorok.

Margitai Tihamér: Ronó Pál históriája.

Márk Lajos: Ezernyelő-százhuszban.

Márk Lajos: Terofere és Szerelmi dal.

Neogrady Antal: Veszett boldogság.

Senyei Károly: Szökőkút, Kecskegyásztor.

Teles Edó: Enyelgős.

Tolnay Károly: Diana és Engyegs.

Neogrady Antal: Az erdő tükre.

Pechán József: Utolsó gyufa.

Vajda Zsigmond: Kedő lyos bírák.

20 darab ára 1 frt bérmentes küldéssel.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII. József-kört 18. szám

Homlokzat-festők-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (szajt házában).

Arany-érmekkel kinttetteve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipartánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, gyűszűtűnő várt és ingatlan tulajdonosok szállítói. E homlokzat-festékek, melyek mérsékben földolthatók, száraz állapotban palackban és 40 különböző mintában külön-külön 16 krtól felfelé szállítanak és ami a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kíváratra ingyen és bérmentve küldetük.

H. Hagenmacher H. Sörfőző

Palack-sör

Szalonsör, Maláta Sör

125000 HECTOL

EVITRELLÉS

Megrendelési helyek: Budapestben V. Kádár-utca 5. Hagenmacher Kőbánya-Hagenmacher Budafok.

A család házipítő és telekértékesítő egyesület

„SÁNDOR”-TELEPEN,

miel igen szép és egészséges helyen fekszik, nemkülönben a főváros környékén más, az egyesület rendelkezésére álló helyeken elővállal megrendeléseket telkekre, melyek vételára heit koronás részletköltségekkel ültetendő. Eszenkivül tarbo vette azon telkeknek lakbérrel történő bérlet és életbiztosítással egy békítvevesztésként és világi építési és, melyekbe előjegyzéses előlagú díjteljesítés iródásban. Kerepesi-ut 34. sz. Ugyanott 70 holdas bírtok egészen vagy részben eladó.

Ingaórák zenével

a legújabb divat az égrágyárban. Ezen francia miniatűr-ingaórák 69 cm. hosszúak, a szekrény a rajznak teljesen megfelelően, természetesen díszes, finoman fényes, gazdag aranyozású fantáziaböccel, művészi faragású felbontószelvény, és minden arában a legújabb indulókat és színesített játékokat. Az eszmogó-láddával és bérmentes küldéssel csak 9 fut.

Ugyanaz az óra zenével nével, de újjászervekkel minden fél és egész órárt üve, eszmogó-láddával és bérmentes küldéssel csak 6.80 fut. Ezen ingaórákra nemcsak jóvállás vállaltatik a pontos járásért, hanem valóban nagy szerepük kitűnő minőségű levegőben és elegáns formájuk miatt.

Székfűzők csak utánnével. Nemlétszó visszavételük, a pénz visszazaditk, tehát semmi közközzet.

Nagy képek aranyozott órák, láncok, rubrik, stb. ingyen és bérmentve.

Josef Spiering
Wien, I. Bez., Postgasse Nr. 2r.

Fővárosi Kioszk

ezelőtt Gruber

Stefánia-út

folyó évi május 5-től kezdve naponta katonai hangversenyek

Kiváló tisztelettel

Kolegerszky Győző

városi bérő.

Zsebórák

5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán

órás- és ékszer-üzletében

Budapest, Erzsébet-kört 29. sz. Vidékre árjegyzék bérmentve.

Selyem fehérneműek

csak sajtó, legkiválóbb gyártmány, legköltségszerűbb, legésszerűbb és legártósebb alóruha (nem megy össze) kifogástalan csinosítók méretk szerinti.

J. MÜLLER, Eger, (Csehszörzág.)

első selyem fehérnemű-gyár.

Minták stb. ingyen. Legköltségszerűbb ellátás. Orvosilag ajánlja. F. róbaing 7.-korona.

AJÁNLATOS

mindenkinek — mielőtt butorszükségletét fejezi, látogassa meg

NEMES ÉS LENGYEL

elsőrangú butortelepét

IV., Keeskeméti-utca 6. szám

hol a legmodernebb butorok és különféle ebédő-, háló- és szalon-berendezések a legjobb kivitelben, a legszárabb anyagból, legjutányosabb árakon vásárolhatók.

FEJFAJÁS, MIGREN

ellen használjon

CAPTOLIN-T.

Kipróbáltat: jobbszer, melynek kitűnő a üdítő hatása pár perc alatt bekövetkezik, ilvegek, mely többszöri használatára elegendő 1-2 óra 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, továbbá a kószóknál

Dr. Egger Leo és Egger J. Sándor: gyógyszerárban, Budapest, VI. Váci-út 17. sz.

Captolin a magyar kir. szab. dalmi hivatal által 1901. sz. alatt szabadalmat nyert.

Dr. Egger Leo és Egger J. Sándor

gyógyszerárban, Budapest, VI. Váci-út 17. sz.

Captolin a magyar kir. szab. dalmi hivatal által 1901. sz. alatt szabadalmat nyert.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 39.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztrunk egy fénykép-bontó szolgálatát ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt áruk együtt a 10 frtnyi összeg meghaladják vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HÚ FÉNYKÉPET

usupán a kifejtésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEJYZÉK a közkedvelt egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték.



VI. sorsjáték, I. osztály húzása május 17. és 18-án.

A sorsjegyek ára az I. osztályhoz:

Egy egész sorsjegy	12 kor.	Egy negyed sorsjegy	3 kor
Egy fél sorsjegy	6	Egy nyolcad sorsjegy	1 kor. 150

BEIMEL LAJOS bankháza

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelrusítója

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13. szám.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan



1 szeszhablós vasgép 8 matricával	10.-	1 acél sodrony egybetűt	5.-
1 db rouge paplan	1.70	1 tengeri fűjankos	1.-
1 csomagt paplan	2.50	1 levari szalmazsák	2.50
1 székcsomagt paplan	2.50	1 matrac	2.50
1 atlaszcsomagt paplan	4.50	1 Crinde Afrique matrac	4.50
1 atlasz selyem paplan	7.50	1 jászor	10.-
1 fűrészt. sely. paplan	12.-	1 párnázott rugalmas matrac	15.-
1 16 rétegű agyagpéda	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 vattas néki	1.20	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drótló rézben chifon paplan lenedő	1.80	1 bouret agyterítő	2.50
1 drótló lenedő pokróc	1.80	1 futószőnyeg méterenkint	25
1 drótló lóokróc	1.50	1 krtól 4 frtg.	

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matrac és kárpitosáru gyártók, szőnyeg, függöny-áru-és asztalterítő stb. nagy válatkában.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-kerút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszadjuk

Utólérhetlenek szépségre és jóságra néző az én valódi svájci brilliant-fekete-acél



szépségre és jóságra néző az én valódi svájci brilliant-fekete-acél három éremmentes, duplán fedés három brilliant-fekete-acél köbnyelvű, igen finom precíz művet (3 évi véltá garancia) váh, szelőd, bírást mutató igazdíszű, epai esztétikámentes óráslap, a karika, a mutató, szegély és korona változatos aranyozású. Ezek az órák elvágnak kifizetésükön fogva állásos tevésekre találhat és mindenütt előzetesen tartózkodj.
Ára csomagolással és bérmentve küldésel csak 6 forint.
Brilliant-fekete-acél nél árák, nyitak nagyon finom kiállításban 7 frt. Az órákhoz hozzá illő női vagy női aranydobozok illőnek függőzettel 1 frt 50 kr. szállítás utánvéttel. Nem tetsző kicserélhetik vagy a pénzt visszadjuk, tobat nincs kockázat.
SPIERING JÓZSEF, BECS, I., Postgasse 2.
Nagy képes árjegyzék órákról, láncokról, gyűrűkről stb. ingyen és bérmentve.

.....
Az orvostudományi Akademiától javallva
VÉRSEGENYSÉG **PILULES et SIROP DE BLANCARD** **SÁPKÓR**
ADAG: 2-6 pillula naponta. ADAG: 1-3 kiskanál naponta.
FEHÉRFOLYÁS **SKROFULOZIS**
.....
váltóhatlan vasjóból
40, Rue Bonaparte, PARIS

Titkos betegségek szakorvosa
gyanút, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajító szenvedőknek, 20 éves kórúat és magán-gyakorlati tapasztalásainál fogva legjobban ajánlható
4 1/2 kr. Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvosudor
Kögyit fertőknél és nőknél foglalkozást savar nélkül mindennemű bármily régi kelőtől
Nemi betegségeket
ugymint húgyveszfolyást, hólyag- és vizelezi bajokat, bujnakóros sebeket, syphilist, fertőzésből eredő idagbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)
megleő biztos eredménnyel gyorsan a legjobb módon.
Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. m. L. a.
Rendelés: délelőtt 10-1-ig, délután 3-3-ig.
Külön várdelemek. Külön be- és kijarat. Levelek rögtön válasz.

PAPIER WLINSI
Több mint 30 ezstendeje csatlhatatlan szer, hogy a mell bántalmait, a náthát, nyakfájást, rheumatizmust, tagzsárgaságot a leggyorsabb módon gyógyítsuk. Tessenek a Wlinsi nevet kérni.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és Cement-árugyára
BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13. sz.

Granit-terazzo, Betonirozások, Medencék, Csatornázások, Szökőkutak, Jászolok, Fayence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő-lemezek,

Keramit-lap, Mozaik-lap à la Mettlach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyegzet-nádszövet, Tüzálló téglá, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árak.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	18
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8	1 hálószoba, matt diófa	125
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	170
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	38	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	60
2 ágy, magas, diófa, matt	38	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	95
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46	1 szalonzsital	10
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 consol márvánnyal és tükör	26
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

Nagy válatztek egyet-erű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébetter 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.



Első húzás már
1900. máj. 17. és 18.

Szerencse Naptár.

Ezen szerencse-naptárban foglalt számú osztályosjegyek csakis
KIRÁLYFI és TÁRSA
Bankházánál kaphatók
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 92806	1 52451	1 78914	1 81876	1 16965	1 32941	1 81894	1 48348	1 55260	1 84534	1 42704	1 81886
2 42704	2 48335	2 32911	2 78948	2 48327	2 78920	2 42709	2 52491	2 81872	2 48342	2 16952	2 48350
3 78908	3 55275	3 42709	3 42728	3 81898	3 42747	3 52494	3 42727	3 42703	3 55263	3 48336	3 78933
4 52476	4 78932	4 81852	4 32920	4 84519	4 55286	4 16976	4 81879	4 92844	4 42708	4 32947	4 16953
5 16979	5 42734	5 55259	5 55251	5 78919	5 32944	5 32949	5 55279	5 48329	5 78919	5 92832	5 81863
6 78934	6 55296	6 16965	6 81872	6 81868	6 81871	6 84508	6 16988	6 55257	6 92842	6 92827	6 42736
7 55298	7 81885	7 92837	7 52470	7 42721	7 52457	7 48327	7 78922	7 84527	7 32948	7 16967	7 55278
8 42707	8 32949	8 52466	8 55298	8 16990	8 16967	8 42747	8 42716	8 55288	8 81857	8 81839	8 16954
9 84527	9 52460	9 84503	9 32939	9 78914	9 78932	9 81878	9 84528	9 16952	9 16973	9 92811	9 32938
10 32930	10 16981	10 78905	10 84548	10 42745	10 92832	10 52460	10 52460	10 32908	10 84507	10 78930	10 92845
11 52477	11 42711	11 42744	11 52464	11 52485	11 52454	11 78917	11 32911	11 81851	11 55270	11 42711	11 78905
12 78946	12 84508	12 55270	12 42735	12 16955	12 81865	12 55283	12 78934	12 52460	12 42723	12 55274	12 42734
13 16953	13 92827	13 32917	13 55279	13 52491	13 32912	13 42750	13 78921	13 42707	13 16959	13 81863	13 81864
14 55269	14 32940	14 81853	14 92837	14 32917	14 52470	14 48344	14 16990	14 84503	14 84524	14 78933	14 48344
15 32944	15 52483	15 78918	15 32905	15 84524	15 48339	15 92824	15 92806	15 16990	15 52482	15 52494	15 16955
16 81877	16 16986	16 52468	16 78916	16 48336	16 92811	16 16994	16 55283	16 55251	16 48336	16 32946	16 32936
17 92830	17 42723	17 92810	17 81874	17 32947	17 81893	17 55272	17 84532	17 48337	17 78930	17 78907	17 81877
18 48348	18 92817	18 16952	18 16954	18 92816	18 52477	18 78918	18 92837	18 81852	18 32913	18 52492	18 84548
19 55295	19 78908	19 81879	19 55289	19 52471	19 78939	19 92835	19 84536	19 32941	19 81874	19 16999	19 55262
20 16955	20 55298	20 92842	20 42743	20 42743	20 84520	20 32940	20 42729	20 78919	20 16988	20 84506	20 78940
21 32905	21 84505	21 55262	21 32945	21 16994	21 52464	21 78921	21 52466	21 84510	21 92821	21 92850	21 52492
22 92805	22 16979	22 92840	22 81898	22 84534	22 55260	22 81886	22 32912	22 32929	22 52471	22 32948	22 42750
23 52492	23 78937	23 42734	23 84536	23 52465	23 78914	23 42728	23 92847	23 16993	23 84520	23 78946	23 32913
24 55260	24 32924	24 52464	24 32901	24 92831	24 32926	24 52473	24 78937	24 84539	24 55271	24 32924	24 48327
25 92823	25 52500	25 84505	25 52454	25 81897	25 84519	25 84515	25 84513	25 92810	25 42743	25 16968	25 81858
26 42721	26 16953	26 16993	26 92827	26 52490	26 42736	26 92805	26 52480	26 32926	26 32930	26 78925	26 16965
27 52446	27 52488	27 78930	27 52457	27 55264	27 16968	27 16977	27 81889	27 42729	27 48350	27 52500	27 92839
28 42746	28 84532	28 78929	28 92835	28 81890	28 78948	28 92824	28 16992	28 16976	28 42739	28 92836	28 78939
29 55274	29 16981	29 81865	29 81882	29 16993	29 55267	29 55273	29 32919	29 48349	29 78926	29 84539	29 32938
30 81839	30 32936	30 32936	30 42739	30 55291	30 48342	30 48342	30 52488	30 55298	30 92830	30 55296	30 81876
31 92816	31 55283	31 55283	31 42748	31 42748	31 42748	31 42748	31 42737	31 42737	31 16986	31 16986	31 42735

A véletlen általunk már sok embert szerencsésé tett, ajánljuk tehát, hogy a fenti szerencse-naptárból születés- vagy névnapja mellett jelzett számot megelőző (postautalvánnyal) megrendelje. A nyereményjegyzéket húzás után azonnal elküldjük.

1 egész sorsjegy 12 kor. = 6 frt, 1 fél sorsjegy 6 kor. = 3 frt, 1 negyed sorsjegy 3 kor. = 1 frt 50 kr., 1 nyolcad sorsjegy 1 kor. 50 fillér = 75 kr.

KIRÁLYFI és TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. szabadalmazott osztályosjegyek főelárúító helye
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

Az I. osztály ára:
 1/5 sorsjegynek 1.50 K.
 1/4 sorsjegynek 3.—
 1/3 sorsjegynek 6.—
 1/2 sorsjegynek 12.—

A húzás május 18-án kezdődik.

FŐVÁROSI SORSJEGY-IRODA

BOGDÁNY S.
 Budapest, VÁCZI-UTCZA 18.
 hol 1900. április hó 10-én

a 600,000 kor.

JUTALOMDIJAT

A 240-es számú sorsjegy nyerte, szerencsét hozó sorsjegyet a t. közönség becses figyelmébe ajánlja.

Különösen ajánlhatom a

1800-tól	1900-ig
11001	11100
25501	25600
27401	27700
46001	46300
88176	86700
97301	97400
99901	100000

terjedő és sok más szerencsés számot.

A kedvelt alacsony számú **1-300-ig** terjedő sorsjegyek kizárólag nálam kaphatók.

Hallatlan árleszállítás.

Betyárok.
Történetek az alföldi rablóvilágból gr. Ráday korában.
Előbb 2 K. most 80 fillér.

Bródy:
Fehér könyv. Új regény és egyéb dolgozatok. 1-6 kötet.
Előbb 2 K. most 1 K.

Darwin:
Az ember származása és az ivari kiválasztás.
Előbb 3 K. most 1 K.

A szabadság vértanúi.
Regényes korrajz.
Előbb 2 K. most 1 K.

Egy szegény ifjú története.
Feuilleton Octave-tól.
Regény.
Előbb 2 K. most 60 fillér.

A világ vége.
Flammerton Camilló-tól 43 képpel.
Előbb 2 K. most K. 1.10

A háromszoknyás leány.
(Kock Pál).
Előbb 2 K. most 50 fillér.

Mámoritó története.
(Maupassant).
Előbb 1.60 most 60 fillér.

Jó madarak.
(Ujdonág!)
(Gutius) Ujjab törvényszéki karcolatok.
Előbb 2 K. most 60 fillér.
Megrendelhető a 'Budapesti Napló' kiadónvitalában, utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében.
2 koronán alóli rendelések csak az összeg előzetes beküldése ellenében esz-közöltetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziors ellenőrlt az elő megpróbálásnak, mert már több mint 50 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsöléséket alkalmazták köszvények, csúszók, fagyagatánál és megbőrsékelés és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziors, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerüzletben és boltban van; főkr. társ. Török lésegy gyógyszerüzlet Budapestben. Buvásárak alkalmazásával igen óvatosok legyünk, mert több kisbottól utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkardosni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és kir. udvari szállítók.

Fontos sérvbajeseknek. SZENZACIÓSTALÁLMA NY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismervve, mint a Pollitzer által feltalált és. és kir. szabadalmazott sérvbajes. Ennek sikerét bizonyítja a többi sérvbajesek felől a következők: 1. nem gyakorol kellometion nyomást. 2. Úgy áll, mint nappal hordható. 3. A poltók oly módon illeszkednek a sérvhez, hogy a sérvkötő teljesen elfedik és így a sérv kizárása lehetetlen. 4. A biztonságát és felelősségét pedig a sérvkötő lecsúszása meg van gátolva. Összevessze nem egy bel- és elföldi orvosi tekintély ismereti el. Használhatóságát bizonyítja továbbá azon számos kéziratos és általánosított, mely a világ minden tájáról (Német, orosz, francia, olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vezérünknek mindenkor rendelkezésére állnak. Célzerűsége mellett az árak mérsékeltek.
Egyedüli képviselőség valódi angol és francia.
GUMMI-különlegességekben.
Postai megbízatással, rendelvényeket postolással és titoktartással, legbiztonságosabban utánvétellel eszközöl.

POLLITZER NOR és FIA
cs. és kir. szabad. orthopediai kütszerek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapították 1850
ÁRJEGYZEK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldjük.
A címre úgy elni tessék.

3 főnyeremény 260.000 korona nyerhető!

1 drb 3/0-os Osztr. földhitel igérvény. Húzás május 15-én. Ára kor. 3.50
1 drb 4/0-os Magyar Jelzálog igérvény. Húzás május 15-én. Ára kor. 3.50
1 drb 50 frtos Magyar nyremény igérvény. Húzás május 15. Ára kor. 7.—
E 3 igérvény ára együtt vásárolva 13 kor. 50 fill.
Kapható EI FELD JÓZSEFNEL Budapest, Károly-körút 1., az összeg előleges beküldése mellett.
Fenti igérvények egyenként is megrendelhetők.



